

Speelruimte beleidsplan

Bijlagen bij deel II : Uitvoering

Bijlagen bij Speelruimtebeleidsplan deel II Uitvoering

Helmond 2005-2010

Gemeente Helmond, Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer, Mei 2005

Inhoudsopgave

Bijlage I: Methode Quicksan Speelplan	6
Bijlage II: Uitvoeringsprogramma	8
Bijlage III: Beschrijving per wijk.....	14
Binnenstad Wijk 10.....	14
Centrum (buurt 1000).....	17
Leonardus (buurt 1002)	17
Heipoort (buurt 1003).....	17
Stationsgebied (buurt 1004).....	18
Vossenbergh (buurt 1005)	18
Annabuurt/ Suytkade (buurt 1006)	18
Steenweg e.o. (buurt 1007).....	18
Conclusies	18
Aanbevelingen.....	19
Helmond-Oost Wijk 11	21
Beisterveld (buurt 1100).....	22
Beisterveldse Broek (buurt 1101).....	22
Straakven (buurt 1102)	23
Helmond-Noord Wijk 12	25
Bloem- en paardenvelden (buurt 1200).....	26
Binderen (buurt 1201).....	27
Eeuwsels (buurt 1202).....	27
't Hout Wijk 13	29
Centrum 't Hout (buurt 1300)	30
Kroon (buurt 1301).....	31
Akkers (buurt 1302)	31
Gansenkantel (buurt 1303).....	31
Groot Goor (buurt 1309)	32
Brouwhuis Wijk 14.....	34
Brouwhuis-Dorp (buurt 1400).....	35
Brouwhuis West (buurt 1401).....	36
Brouwhuis Oost (buurt 1402)	36
Brouwhorst (buurt 1404)	37
Helmond-West Wijk15	38
West (buurt 1500)	40
Houtsdonk (buurt 1501)	40
Warande Wijk 16	43
Oranjebuurt (buurt 1600)	44
Zwanenbeemd (buurt 1601).....	44
Overbrug (buurt 1609)	45
Stiphout Wijk 17	47

Stiphout-Dorp (buurt 1700)	48
Schooten (buurt 1701)	49
Geeneind (buurt 1709).....	49
Rijpelberg Wijk 18.....	51
Rijpel Oost (buurt 1801).....	53
Rijpel West (buurt 1802)	53
Berkendonk (buurt 1809)	54
Dierdonk Wijk 19	56
Kern Dierdonk (buurt 1900).....	58
Brandevoort Wijk 21	59
De Veste (2101).....	62
Schutsboom (buurt 2102)	62
Stepekolk (2103).....	62
Industriegebied Zuid Wijk 29	63
Bijlage IV: Scores informele speelruimte¹	64
Bijlage V: Beschrijving methode gebruiksonderzoek.....	67
Bijlage VI: Resultaten Gebruiksonderzoek en Bevolkingsonderzoek	68
Bijlage VII: Procedure aanvraag wijkorgaan	70
Bijlage VIII: Veiligheid en aansprakelijkheid	71
Bijlage IX: Richtgetallen voor speelplekken.....	75
Bijlage X: Wijk- en buurtindeling.....	78
Bijlage XI: Speelruimtekaart 2004 (losse bijlage)	
Bijlage XII: Speelruimtekaart 2005 (losse bijlage)	

---

¹ De scores voor formele speelruimte zijn opgenomen in één tabel in paragraaf 2.1 van het hoofddocument.

Bijlage I: Methode Quickscan Speelplan

Voor de beoordeling van de speelkwaliteit van de woonomgeving is gebruik gemaakt van een aantal checklisten ontwikkeld door Speelplan. De checklisten zijn ingevuld door een medewerker van de afdeling Groen en beheer. Speelplan heeft de verwerking en analyse van de gegevens uitgevoerd. De resultaten zijn bedoeld om een indicatie te geven van de speelkwaliteit in Helmond. De bevindingen zijn vergeleken met ervaring en kennis van medewerkers van de gemeente.

De checklist voor de beoordeling van de informele speelruimte is ingevuld op wijkniveau. De checklist voor de beoordeling van de formele speelruimte is ingevuld voor alle bij de gemeente in beheer opgenomen speelplekken.

De Quickscan voor Informele speelruimte

Bij de beoordeling van de informele speelruimte is gekeken naar aspecten als wijktype, beschikbare ruimte, de speelstructuur, verkeer en groen.

Bij de beoordeling van wijktype wordt gekeken naar de dichtheid van de bebouwing, het type bebouwing, de privé buitenruimte en de nabijheid van landerijen. Hoe minder woningen er per hectare aanwezig zijn, hoe beter de speelruimte en vrije ruimte is.

Bij de beoordeling van beschikbare ruimte wordt gekeken naar de bespeelbaarheid van trottoir, straat en overige ruimtes. Hoe breder het trottoir, hoe meer ruimte om te spelen. Ook aanwezigheid van pleintjes en een brede bespeelbare straat draagt bij aan een hoge score. Verkeersveiligheid wordt apart beoordeeld onder verkeer.

Bij de beoordeling van speelstructuur wordt gekeken of er in de betreffende buurt speelmogelijkheden in de nabijheid zijn in de vorm van (basis)scholen met een toegankelijk schoolplein en/of een speeltuin, park, wijkgebouw of buitengebied. Ook wordt een dekingspercentage van de formele speelplekken ingeschat. De aanwezigheid van elk van deze voorzieningen draagt positief bij aan de score voor informele ruimte.

De score voor verkeer wordt gebaseerd op de verkeersdrukte, de aanwezigheid van snelheidsremmers, maximumsnelheid, overstekbaarheid van de wegen die als zonegrens dienen en de parkeersituatie. Hoe minder verkeer, hoe veiliger. Hoe meer snelheidsremmers, hoe veiliger. Hoe langzamer de toegestane snelheid hoe beter. Wanneer geparkeerd wordt op de weg is het overzicht naar de stoep en kinderen weg (minder veilig dan de auto op de oprit of de kinderen laten spelen op de oprit). Elk van de parkeeroplossingen levert een bepaalde bijdrage aan de score.

De beoordeling voor groen wordt gebaseerd op de aanwezigheid van groenvoorzieningen en de bespeelbaarheid van grasvelden en beplanting. Hoe meer groen, hoe meer mogelijke ruimte er is om te spelen. Is er een bespeelbaar grasveld aanwezig met een goed formaat om bijvoorbeeld te voetballen. Is er beplanting aanwezig die uitnodigt om bijvoorbeeld in te verstoppelen of bomen om in te klimmen of iets dergelijks.

De uiteindelijke beoordeling door middel van de Quickscan is een gemiddelde op de schaal van 1 tot 10. De score zegt iets over de bespeelbaarheid van de woonomgeving voor kinderen. Hiermee wordt dus geen oordeel gegeven over de kwaliteit van de woonomgeving voor andere functies.

De Quicksan voor formele speelruimte.

Voor de beoordeling van de formele ruimte zijn de speelplekken beoordeeld op aspecten als situering, vormgeving, speelvormen en visuele veiligheid.

Bij de beoordeling van situering wordt gekeken of het speelterrein overzichtelijk is voor de kinderen en de ouders en biedt het beschutting en schuilplekken om zich toch veilig te voelen ondanks het eventuele formaat. Hebben omwonenden zicht op het speelterrein en gaat dit niet ten koste van geluidsoverlast door die kinderen. Is er bescherming tegen de weersinvloeden zoals wind (afscherming), regen (beschutting) en zon (schaduw). Ook de relatie tot het langskomende verkeer wordt beoordeeld: Is het verkeer waarneembaar, zijn er verkeersremmende voorzieningen om de snelheid laag te houden en is het een rustige buurt om te spelen.

Bij de vormgeving heeft de checklist items die van belang zijn van de aantrekkelijkheid van de speelplek voor kinderen. Voorbeelden zijn zoals afwisseling in hoogtes en kleurgebruik, beplanting die gebruikt kan worden als speelaanleiding, maar ook secundaire voorzieningen zoals banken en afvalbakken. Ook items die van belang zijn om de speelplek veiliger te maken, zoals verlichting. Ook is aandacht voor punten die de speelplek juist minder aantrekkelijk maken, bijvoorbeeld of er overlast is op het terrein door dieren, afval, water en slechte inrichting (onderhoud).

Elk speeltoestel dat op de speelplek staat biedt aanleiding tot een of meerdere speelvormen. Een onderscheid wordt gemaakt in bewegingsspel, socialisatie, verkenning, constructiespel. Ook deze worden beoordeeld, waarbij er onderscheid gemaakt is naar verschillende leeftijdsgroepen omdat voor jongere leeftijdsgroepen andere vormen van spel belangrijk zijn dan voor oudere leeftijdsgroepen.

Tot slot komt in de checklist ook de visuele veiligheid aan de orde. Dat wil zeggen dat gekeken is naar de veiligheid van speeltoestellen, ondergronden en de staat van onderhoud. Tijdens de beoordeling van de veiligheid zijn eventuele gesignaleerde onveilige punten in Helmond direct opgelost, waardoor deze score in deze evaluatie geen betekenis heeft voor de beslissing ten aanzien van verbetering of verandering van de speelplek.

Bijlage II: Uitvoeringsprogramma

Maatregelen/ voorstel	Kosten	Prioriteit	Planning				
			2005	2006	2007	2008	2009
Binnenstad		(1)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Torenstraat (48)	9.250,00	1	9.250,00				
Advies opwaarderen Advocaat Botsplein (51)	Herstructurering	1					
Advies opwaarderen Welpenstraat (59)	Herstructurering	1					
Advies opheffen Van de Hoeckplein (52)	Herstructurering	1					
Advies nieuw aanleg 2 plekken in Vossenbergring	Herstructurering	1					
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen Torenstraat (48)	6.500,00	1	6.500,00				
Advies opwaarderen Advocaat Botsplein (51)	Herstructurering	1					
Advies opwaarderen Welpenstraat (59)	Herstructurering	1					
Subtotaal Binnenstad	15.750,00		15.750,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Helmond-Oost		(2)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Bernadettestraat (35)	6.000,00	1	6.000,00				
Opwaarderen Bestevaer (38) overleg woningbouwvereniging	6.000,00	2		6.000,00			
Opwaarderen Zuidgroengordel (40)	9.250,00	2	9.250,00				
Opheffen Klaproosplein (33)	Beheer en onderhoud	2			Beheer en onderhoud		
Verplaatsen Klaproosstraat (32)	Beheer en onderhoud	2			Beheer en onderhoud		
Nieuw aanleg 2 speelplekken	18.500,00	1	18.500,00				
mogelijke locaties: Lindbergpl, Soesterbergpl	18.500,00	2	18.500,00				
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen Icarusstraat (44)	13.250,00	1	13.250,00				
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Subtotaal Helmond-Oost	71.500,00		65.500,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00

Maatregelen/ voorstel	Kosten	Prioriteit	Planning				
			2005	2006	2007	2008	2009
Helmond-Noord		(4)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Jan van Goyenlaan (63)	12.000,00	4				12.000,00	
Opwaarderen Van Kemenadelaan (72)	8.250,00	4					8.250,00
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen Jan van Goyenlaan (63)	3.250,00	4					3.250,00
Opwaarderen Vincent van Goghlaan (64)	6.500,00	4					6.500,00
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Subtotaal Helmond-Noord	30.000,00		0,00	0,00	0,00	21.750,00	8.250,00
't Hout		(2)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Buurtpark Ashorst midden (95)	12.000,00	2	12.000,00				
Opwaarderen De Bergen (116)	12.000,00	1	12.000,00				
Nieuw aanleg Grasveld bij de Oeral	18.500,00	2		18.500,00			
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen De Bergen/ Heeklaan (117)	16.500,00	2	16.500,00				
12 - 18 jaar:							
Nieuw aanleg skatevoorziening							
	Dienst S&E, Welzijn						
Subtotaal 't Hout	59.000,00		40.500,00	18.500,00	0,00	0,00	0,00

Maatregelen/ voorstel	Kosten	Prioriteit	Planning				
			2005	2006	2007	2008	2009
Brouwhuis		(4)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen plek Rijnlaan (153)	11.500,00	4					11.500,00
Herinrichten voor 0 - 6 jaar omgeving Rietven (167)	12.000,00	4					12.000,00
Opwaarderen Griffstraat (155)	9.250,00	4				9.250,00	
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen wijkpark Brouwhuis centrum deel (166)	11.500,00	4					11.500,00
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Subtotaal Brouwhuis	44.250,00		0,00	0,00	0,00	9.250,00	35.000,00
Helmond-West		(1)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Haaglaan (130/131) Mogelijk herstructurering	9.250,00	1	9.250,00				
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen Stephanusplein (135)	11.500,00	1	11.500,00				
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Subtotaal Helmond-West	20.750,00		20.750,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Maatregelen/ voorstel	Kosten	Prioriteit	Planning				
			2005	2006	2007	2008	2009
Warande		(3)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Lorentzstraat (2) rekening houdend met probleem van wateroverlast	8.250,00	3		8.250,00			
6 - 12 jaar:							
Geen acties							
12 - 18 jaar:							
Opwaarderen Stadspark Warande (4)	8.250,00	3			8.250,00		
Subtotaal Warande	16.500,00		0,00	0,00	8.250,00	8.250,00	0,00
Stiphout		(4)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Boogaard (14)	9.250,00	4				9.250,00	
Opwaarderen Weringedonk (15)	6.500,00	4			6.500,00		
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen Weringedonk (15) of Stilpot (21)	6.500,00	4			6.500,00		
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Subtotaal Stiphout	22.250,00		0,00	0,00	0,00	13.000,00	9.250,00

Maatregelen/ voorstel	Kosten	Prioriteit	Planning				
			2005	2006	2007	2008	2009
Rijpelberg		(3)					
0 - 6 jaar:							
Opwaarderen Scheerderhof (181) door vervanging van huidige toestellen	Vervangingsbudget	3		Vervangingsbudget			
Opwaarderen Maurickplantsoen (197)	12.000,00	3		12.000,00			
Opwaarderen Altenahof (194)	12.000,00	3		12.000,00			
Nieuwe aanleg Baroniehof	18.500,00	3		18.500,00			
Opheffen Kennemerland (193)	Beheer en onderhoud						
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen (vervanging toestel) Wijkpark (198)	Vervangingsbudget	3		Vervangingsbudget			
Opwaarderen (vernieuwing ondergrond) Altenahof (194)	Vervangingsbudget	3		Vervangingsbudget			
12 - 18 jaar:							
Geen acties							
Subtotaal Rijpelberg	42.500,00		0,00	18.500,00	24.000,00	0,00	0,00
Dierdonk		(3)					
0 - 6 jaar:							
Geen acties							
6 - 12 jaar:							
Opwaarderen Ockenburghpark (27)	16.500,00	3		16.500,00			
12 - 18 jaar:							
Opwaarderen Dierdonkpark (25) Reeds in uitvoering door S&E, Welzijn (betreft skatevoorziening)	Dienst S&E, Welzijn						
Subtotaal Dierdonk	16.500,00		0,00	0,00	16.500,00	0,00	0,00

Maatregelen/ voorstel	Kosten	Prioriteit	Planning	2005	2006	2007	2008	2009
Brandevoort		(4)						
Geen acties			Speelruimtebeleid toepassen bij deze stedelijke uitbreiding en speelplekken meenemen in planontwikkeling					
Subtotaal Brandevoort	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Industriegebied-Zuid		Geen						
Geen acties		n.v.t.						
Subtotaal Industriegebied-Zuid	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal + totaal per jaar (excl. V&T)	339.000,00			142.500,00	43.000,00	48.750,00	52.250,00	52.500,00
Voorbereiding en toezicht (12%)	40.680,00			17.100,00	5.160,00	5.850,00	6.270,00	6.300,00
Benodigde middelen voor Uitvoeringsprogramma:	379.680,00			159.600,00	48.160,00	54.600,00	58.520,00	58.800,00
Gespreid over de periode 2006 - 2010:								
			Binnen het project Herstructurering Binnenstad wordt speelruimte meegenomen Skatevoorziening worden gefinancierd door de Dienst S&E, Weizijn Opwaarderen Haaglaan (130/131) in overleg met projectgroep herstructurering Helmond-West Voorbereiding en toezicht (12%), lager i.v.m. weinig technische voorbereiding					

Prioriteit 1 = Planning 2006

Prioriteit 2 = Planning 2007

Prioriteit 3 = Planning 2008/ 2009

Prioriteit 4 = Planning 2009/ 2010

N.B. Opheffen van plekken en aanleg van nieuwe plekken gebeurt altijd in overleg met omwonenden.

In bijlage IX (Richtlijngetalen voor speelplekken wordt toelichting gegeven op de kosten.

Bijlage III: Beschrijving per wijk

In deze bijlage komen de resultaten van de analyse per wijk en buurt uitgebreid aan bod. In paragraaf 4.3 van de beleidsnota is een beknopte beschrijving gegeven van deze bijlage. Er zitten dus mogelijk enige doublures in de tekst, maar deze zijn bewust niet verwijderd, zodat de bijlage onafhankelijk gelezen kan worden zonder informatieverlies. De aspecten van informele speelruimte en formele speelruimte komen aan bod op wijkniveau, het gebruik en de spreiding van speelplekken wordt toegelicht per buurt. Daarvoor is de wijk- en buurtindeling gebruikt, zoals weergegeven in bijlage XII. De speelplekken zijn genummerd op de kaart in bijlage X. Deze informatie is gebaseerd op een momentopname van oktober 2004 en bevolkingsgegevens van 1 januari 2004.

Binnenstad

Wijk 10

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan de wijkverbeteringsoperatie van Binnenstad-Oost. Dit betreft een deel van de wijk. Een onderdeel van deze wijkverbetering zijn de herstructureringsplannen voor een groot deel van de wijk. Deze plannen voorzien in een meer evenwichtige verdeling tussen openbare en niet openbare ruimten, een betere spreiding van speelruimte door een samenhangende reeks van pleinen te realiseren en een 30 km/uur zone met bijbehorende inrichting van straten waardoor een meer kindvriendelijke woonomgeving bestaat.

De herstructurering Binnenstad-Oost vordert gestaag; in een groot deel van Binnenstad-Oost zijn reeds woningen gesloopt, nieuwbouw gerealiseerd en openbare ruimte opnieuw gestructureerd en zelfs plaatselijk al ingericht. Voor wat betreft speelruimte in de wijk is het speelruimtebeleidsplan deel I mede bepalend voor de spreiding en inrichting van de informele en formele speelruimte. De uitgebreide beschrijving per buurt is gebaseerd op de momentopname van oktober 2004. De onderzoeksresultaten moeten dus ook in het kader van de herstructurering worden geplaatst.

Ook vindt herstructurering plaats in een ander deel van de wijk, Suytkade. Dit voormalig bedrijventerrein/ industrieterrein is gesloopt en maakt plaats voor een woongebied. In deze plannen is speelruimte reeds opgenomen conform Speelruimtebeleidsplan deel I.

Wijktype

Dit is het meest stedelijk gebied van Helmond. De bebouwing bestaat vooral uit kleine eengezinswoningen en hoogbouw/ appartementen. Woningen met tuinen komen in deze wijk weinig voor. Wel bestaat de Binnenstad uit zeer diverse buurten qua structuren en functies, dus niet alle buurten scoren even laag. Bovendien hebben daarom niet alle buurten dezelfde voorzieningen nodig, waardoor er een nuance moet worden gemaakt. Bijvoorbeeld minder voorzieningen in het stationsgebied omdat daar weinig kinderen wonen. Voor de meeste buurten van de Binnenstad is een school en een wijkgebouw binnen bereik. De Binnenstad heeft een speeltuin(vereniging), de St. Leonardus, in het meest noordelijk gedeelte van de Binnenstad en een park, de kasteeltuin, ten zuiden van het viaduct van de Kasteeltraverse.

Bevolkingsopbouw

De Binnenstad is de wijk met het grootste aantal inwoners; 15% van de Helmondse bevolking woont in de Binnenstad. Deze hoge bevolkingsgraad zorgt ervoor dat, voor wat betreft het aantal kinderen, de Binnenstad op de vierde plaats staat, ondanks dat er relatief weinig meerpersoons huishoudens met kind(eren) zijn. De leeftijden van de kinderen is vrij

gelijk verdeeld over de leeftijdscategorieën: er zijn 870 kinderen van 0 tot 6 jaar, 752 kinderen van 6 tot 12 jaar en 813 van 12 tot 18 jaar.

Beoordeling informele speelruimte

De zeven buurten van de Binnenstad scoren relatief laag op de speelkwaliteit van de informele speelruimte voor kinderen. Verkeer is, naast het wijktype met dichte bebouwing, in de Binnenstad de grote boosdoener voor deze lage score. Leonardus biedt met een gemiddelde score van 5 de meest kindvriendelijke woonomgeving van de Binnenstad. In bijlage 1 is een tabel opgenomen met de scores.

Beschikbare ruimte

In enkele buurten is het trottoir redelijk bespeelbaar met een breedte variërend van 1.80m tot 3.00m. Er zijn kleine restruimten en pleinen in de Binnenstad. Ondanks de hoge woningdichtheid komt de Binnenstad op de derde plaats voor beschikbare ruimte. Dit is te verklaren door de brede stoepen en aanwezigheid van verharde pleintjes.

Verkeer

De Binnenstad is in de huidige situatie een 50km/uur zone met weinig snelheidsremmende maatregelen. Op enkele plekken in de wijk zijn woonerven en straten zodanig ingericht dat hard rijden bijna niet mogelijk is. De meeste wegen zijn druk en moeilijk over te steken. Er zijn slechts op enkele plaatsen parkeerhavens aanwezig, er wordt dus voornamelijk op de rijbaan geparkeerd. De Binnenstad scoort dan ook het laagst van alle wijken met een 3 op het gebied van verkeer. De herstructureringsplannen voor Binnenstad-Oost voorzien in een 30km/uur zone (zowel in aanduiding als in inrichting van de straten) voor de 1^e en 2^e fase van de herstructurering.

Groen

Het groen in de woonbuurten bestaat hoofdzakelijk uit groenstroken, plantsoenen en bomen. Er is slechts een beperkt oppervlakte gras en bespeelbare beplanting aanwezig. De Binnenstad hoort tot de drie minst groene wijken van Helmond. Ook hiervoor geldt dat de herstructureringsplannen voor Binnenstad-Oost hier verandering in brengen. De plannen voorzien in een groot aantal openbare pleinen, waar speelplekken worden gerealiseerd op basis van het speelruimtebeleidsplan deel I.

Beoordeling formele speelruimte

Gezien de lage score op de informele kwaliteit en het relatief groot aantal kinderen is de kwaliteit van de formele speelruimte van extra belang. In de Binnenstad liggen, op het moment van opname, in totaal 15 speelplekken. Hiervan zijn er tien ingericht voor kinderen tot 6 jaar, en zijn vijf speelplekken voor kinderen van 6 tot 12 jaar.

Volgens de norm betreffende het aantal kinderen per speelplek is in de Binnenstad van Helmond het volgende nodig aan speelplekken, wederom op basis van de gegevens van oktober 2004:

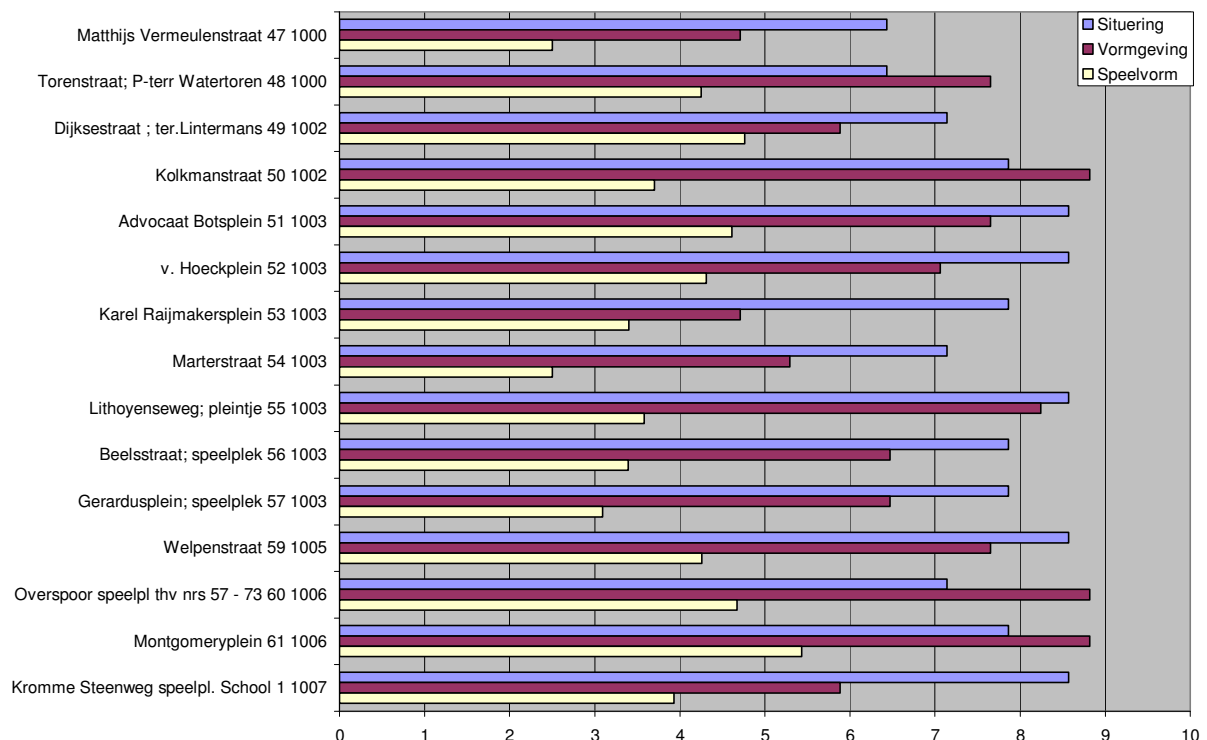
Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimaal nodig volgens de norm:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	870	29	10
6-12 jaar	55-70 kinderen	752	11	5
12-18 jaar	85-100 kinderen	813	8	0

Volgens de norm is er een ernstig tekort aan speelplekken in de Binnenstad. De norm is vanwege de opzet van de wijk niet haalbaar. Dit is te wijten aan de hoge bebouwingsdichtheid. Ook met de toekomstige herstructureringsplannen blijft de bebouwingsdichtheid vrij hoog, waardoor speelruimte een belangrijk aandachtspunt blijft.

Het tekort is bekend bij de gemeente en daarom is reeds op een andere manier compensatie gezocht voor het lage aantal speelplekken. Deze compensatie is voor een deel gevonden in de vorm van een “combinatiespeelplek”. Dit is een speelplek van ruime omvang voor meerdere leeftijdscategorieën met veel toestellen en voorzieningen. Een dergelijke speelplek telt voor drie omdat hier drie verschillende leeftijdsgroepen gebruik van kunnen maken. De speelplek aan de Welpenstraat is een voorbeeld hiervan; deze plek wordt zeer intensief gebruikt door alle leeftijdscategorieën. Ondanks het niet behalen van de norm is het wel van belang om meer speelplekken te realiseren; speelplekken zoals de eerdergenoemde “combinatiespeelplek” bieden daarvoor het hoogste rendement, mits er voldoende ruimte aanwezig is om een dergelijke “combinatiespeelplek” te realiseren.

In de herstructureringsplannen van Binnenstad-Oost zijn meerdere speelplekken reeds opgenomen. In de omgeving Karel Raaijmakersplein en Heistraat is de realisatie gepland van een Buurtpark plus met een omvang van 1,5 a 2 ha om het tekort aan groen- en speelvoorzieningen te compenseren en een voorziening op wijkniveau te kunnen maken. Het voormalige woongebied (Dierenbuurt) in de buurt Vossenbergh (1005), dat grotendeels is gesloopt, had op moment van inventarisatie geen enkele speelplek. Op het Hindeplein was voor de sloopwerkzaamheden een speelplek aanwezig, maar deze functioneerde niet goed. De nieuwe buurt is voorzien van speelruimte voor diverse leeftijdsgroepen op maar liefst zes pleinen. Ook in het nieuwe woongebied de Zonnekwartier zijn in de plannen op vier pleinen speelruimte gepland voor diverse doelgroepen.

Daarnaast speelt de Leonardus speeltuin een belangrijke rol in de Binnenstad. Deze plek wordt gesubsidieerd door de gemeente. Het is een omheinde speeltuin waar er altijd toezicht is. Deze speeltuin wordt zeer goed gebruikt.

Grafiek 1: Beoordeling speelplekken Binnenstad (wijk 10).²

² Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Gebruik tijdens de observaties

In totaal zijn er tijdens de observaties in de Binnenstad 93 0 tot 18-jarigen aangetroffen op de speelplekken. Het merendeel van de kinderen was tussen 6 en 9 jaar. Ook de groepen 9 tot 12 jaar en 3 tot 6 jaar waren relatief veel op de speelplekken aanwezig.

Centrum (buurt 1000) Spreiding

Binnen deze buurt is geen evenwichtige spreiding van de speelplekken. Er ligt slechts één speelplek voor kinderen van 0 – 6 jaar (aan de Mathijs Vermeulenstraat) en 1 plek voor kinderen van 6 – 12 jaar. Een deel van de kinderen van 6 – 12 jaar woont in het verzorgingsgebied van de speelplek in buurt 1005, aan de Welpen straat.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens beide observaties zijn op deze speelplekken geen kinderen aangetroffen.

Leonardus (buurt 1002) Spreiding

In deze buurt is geen evenwichtige spreiding van de speelplekken. De speelplekken zijn geconcentreerd in het westelijk deel van de buurt; de Dijksestraat en de Kolkmanstraat. Kinderen van 6 - 12 jaar wonen ook in het verzorgingsgebied van de speelplek aan de Adelaarsweide (68) in Binderen (buurt 1201) echter de Uiverlaan is een barrière waardoor er in feite minder overlap is dan op basis van de afstand gesuggereerd zou worden. De leeftijdsgroep 12 – 18-jarigen woont binnen het verzorgingsgebied van de speelplek bij de Sporthal aan de Ebbenlaan (46) in Helmond-Oost (wijk 11).

Gebruik tijdens de observaties

De Dijksestraat wordt, volgens de gebruiksobservaties, met name bezocht door kinderen van 12 – 15 jaar. Er zijn geen kinderen van andere leeftijden aangetroffen.

Heipoort (buurt 1003) Spreiding

In deze buurt ligt het merendeel van de speelplekken. De verzorgingsgebieden van de speelplekken voor 0 – 6 jarigen (de speelplekken aan het van Hoeckplein, Karel Raymakersplein en de Beelsstraat (speelplekken 52,53 en 56)) hebben een sterke overlap van hun verzorgingsgebied. In het noordelijk deel van buurt ontbreekt een speelplek voor 0 – 6 jarigen. Deze kinderen dienen gebruik te maken van de speelplek aan het Advocaat Botsplein (51). Een deel van de 12 – 18 jarigen woont binnen het verzorgingsgebied van de speelplek bij de Sporthal aan de Ebbenlaan (46).

Gebruik tijdens de observaties

Op alle speelplekken zijn tijdens de observaties kinderen aangetroffen. De speelplek aan de Marterstraat (54) wordt vooral door jongere kinderen gebruikt. Met name aan het Advocaat Botsplein (13) speelden veel kinderen van 6 tot 12 jaar. 15 – 18 jarigen werden aangetroffen op het van Hoeckplein (52). Deze laatste speelplek is echter bedoeld voor 0- 6 jarigen.

Stationsgebied (buurt 1004) Spreiding

In deze buurt is geen formele speelruimte aanwezig. Gezien het zeer geringe aantal kinderen in deze buurt is er geen formele speelvoorziening noodzakelijk.

Vossenberg (buurt 1005) Spreiding

In deze buurt liggen geen speelplekken voor kinderen van 0 – 6 jaar. De speelplek aan de Welpenstraat is bedoeld voor kinderen van 6 – 12 jaar, maar is slechts voor de helft van de kinderen die in deze buurt wonen bereikbaar.

Annabuurt/ Suytkade (buurt 1006) Spreiding

In deze buurt liggen twee speelplekken die gezamenlijk voor de kinderen van deze buurt een goed bereik hebben. De ene plek is bedoeld voor de jonge kinderen (0 – 6 jaar), terwijl de speelplek ten zuiden van de Engelse weg vooral voor de oudere kinderen (6 – 12 jaar) bedoeld is.

Gebruik tijdens de observaties

De speelplek aan Overspoor (60) wordt gebruikt door kinderen van 6 – 9 jaar.

Steenweg e.o. (buurt 1007) Spreiding

Deze buurt bestaat deels uit bedrijventerrein (of industrie) en wordt doorsneden door de Kasteeltraverse. In deze buurt ligt alleen een speelplek voor 0 – 6-jarigen. Andere leeftijdsgroepen in deze buurt wonen niet binnen het bereik van een voor hen ingerichte speelplek. Zij kunnen ook niet profiteren van speelplekken in andere buurten, daar de afstanden hiertoe te groot zijn. Over het algemeen zijn de woningen voorzien van grote tuinen en is er wat verkeer betreft vooral sprake van bestemmingsverkeer (deels eenrichtingsverkeer) en is er op straat goed te spelen. De speelplaats van de Mariaschool, biedt voor kinderen in de directe omgeving goede speelmogelijkheden.

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplek zijn tijdens de observaties alleen 15 – 18-jarigen aangetroffen.

Conclusies

In alle buurten van de Binnenstad is een tekort aan formele speelruimte. Heipoort komt relatief gezien nog als de best voorziene buurt naar voren. In de buurten Leonardus (buurt 1002) en Vossenberg (buurt 1005) is extra speelruimte voor 0 – 6 jarigen nodig. Voor wat betreft Vossenberg is dit reeds voorzien in de herstructureringsplannen. In Centrum (buurt 1000) en Stationsgebied (buurt 1004) wonen erg weinig kinderen en is om die reden het niet noodzakelijk om extra speelruimte te realiseren. In buurt Steenweg e.o. (buurt 1007) is extra speelruimte voor 6 tot 12-jarigen noodzakelijk. Ook is er speelruimte nodig voor 12 tot 18-jarigen, maar ruimte voor tieners wordt reeds geboden op de speelplek van de Welpenstraat (59). Vanuit Team Jeugd is deze leeftijdsgroep een aandachtsgroep. Daarom is het van belang dat de speelplek Welpenstraat voor deze leeftijdsgroep goed ingericht blijft. Deze zgn. combinatiespeelplek is ook voor deze leeftijdsgroep geschikt. Daarnaast is in de herstructureringsplannen in het gebied rondom Karel Raymakersplein een tienerplek

gepland. De herstructureringsplannen voor fase 1 en 2 in de Binnenstad zijn grotendeels gereed en deels reeds in uitvoering. Onderstaande aanbeveling zijn op basis van de situatie in oktober 2004 en moeten dan ook in dat kader worden gelezen. In het Uitvoeringsprogramma zijn de voorgestelde actie in de herstructureringsgebieden dan ook als advies genoemd. Op korte termijn wordt gestart met de uitwerking van herstructureringsplannen voor fase 3 (omgeving Karel Raijmakersplein). Hierbij worden de uitgangspunten en randvoorwaarden uit het speelruimtebeleidsplan deel I meegenomen.

Aanbevelingen

(0 tot 6 jaar)

- In de Binnenstad moet gezocht worden naar extra speelruimte voor kinderen van 0 – 6 jaar. Binnen de herstructureringsplannen voor de Binnenstad wordt hieraan aandacht geschonken.
- De speelplekken aan de Torenstraat (48), Welpenstraat (59) en Montgomeryplein (61) zijn ook ingericht of moeten worden ingericht voor kinderen van 0 tot 6 jaar. De speelplek aan de Welpenstraat biedt hiervoor al mogelijkheden. De speelplek aan het Advocaat Botsplein valt binnen de herstructureringsplannen. Montgomeryplein (61) is reeds ingericht voor jonge kinderen.
- Bij de speelplek aan de Van Hoeckplein (52) is regelmatig last van vernielingen. Ook deze speelplek valt binnen de herstructureringsplannen.
- In Vossenbergh zijn meer speelplekken nodig voor jonge kinderen. Dit is meegenomen in de herstructureringsplannen, de buurt wordt voorzien van zes speelplekken.
- In de plannen voor Suytkade is voorzien in een aantal speelplekken voor de doelgroep 0 tot 6 jaar en 6 tot 12 jaar. Een voorziening voor 12 tot 18-jarigen is niet mogelijk in dit plangebied door ruimtegebrek.
- In het noorden van de Binnenstad (buurt 1007) is geen ruimte beschikbaar voor een extra speelplek voor deze leeftijdsgroep. Een eerdere aanvraag (omgeving Beatrixlaan) is daarom niet gehonoreerd. Aanbeveling om bij een eventuele herinrichting een ander straatprofiel te kiezen of een straat af te sluiten.
- In 2010 en 2015 zal het aantal 0 tot 6 jarigen nog licht stijgen, wat betekent dat er volgens de norm voor deze groep ook meer speelplekken nodig zijn (31 plekken in 2010 en 32 plekken in 2015). Ook zal de herstructurering van de Binnenstad-Oost een verandering in bevolkingssamenstelling met zich meebrengen, die wellicht leidt tot andere gegevens omtrent kinderen.

(6 tot 12 jaar)

- Op dit moment zijn alleen 48, 49, 51, 59 61 bestemd voor 6 tot 12-jarigen. Hierdoor ligt voor bijna alle 6 tot 12-jarigen een speelplek binnen de actieradius gezien vanuit de woning. Wel is van belang de diversiteit van speelvormen te verhogen, mede rekening houdend met de grote aantallen kinderen binnen het betreffende verzorgingsgebied. Voor de 6 tot 12-jarigen zijn verschillende typen speelruimte nodig (trapveldjes, basketbalveldjes, toestellen etc) die meerdere plekken vragen. Hier dient rekening mee gehouden te worden.
- Het aantal 6 – 12 jarigen zal in 2010 en 2015 nog licht stijgen. (In 2010 nodig 12 speelplekken, in 2015 13 speelplekken)

(12 tot 18 jaar)

- Een deel van de jongeren van deze leeftijdsgroep kan gebruik maken van de voorziening bij de sporthal aan de Ebbenlaan (46). Daarnaast bieden op dit moment enkele speelplekken ook al enige gelegenheid voor deze leeftijdsgroep, zoals de Welpenstraat (59) en biedt de Binnenstad voor jongeren andere mogelijkheden die voor hun vertier van belang zijn.

- Het aantal 12 – 18-jarigen zal in de Binnenstad de komende jaren nog toenemen, wat betekent dat er in 2010 9 voorzieningen voor deze groep nodig zijn en in 2015 10 (uitgaande van de norm van het aantal jongeren per voorziening).

Gezien de druk op de speelplekken in de Binnenstad en de mogelijke overlast door 15 – 18 jarigen, is het toezicht voor de Binnenstad hoger dan gemiddeld. Een hogere onderhoudsfrequentie lijkt vooralsnog niet nodig te zijn.

Helmond-Oost**Wijk 11****Wijktype**

Dichtbebouwd, kleine eengezinswoningen met redelijke tuinen. Er ligt een wijkgebouw in de wijk. Centraal in de wijk ligt het Hortensiapark, een dieren- en vogelpark.

Bevolkingsopbouw

In Helmond-Oost woont 7 % van het totaal aantal Helmondse kinderen tot 18 jaar. Absoluut gezien gaat het om 1371 kinderen (18% van de totale bevolking in Helmond-Oost)³, ongeveer gelijkelijk verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen: 462 kinderen in de leeftijdsgroep van 0 – 6 jaar, 462 kinderen 6 – 12 jaar en 447 kinderen 12 – 18 jaar.

Beoordeling informele speelruimte Beschikbare ruimte

De score voor beschikbare ruimte is redelijk laag omdat de bespeelbaarheid van de trottoirs laag is. Daartegenover staat dat met name in Beisterveld en Straakven de score op speelstructuur erg hoog is, wat veroorzaakt wordt door de aanwezigheid van schoolpleinen, het park en het wijkgebouw. Daarnaast ligt ook speeltuin Leonardus in de Binnenstad binnen redelijk bereik voor een deel van de wijk.

Verkeer

Helmond-Oost wordt doorsneden door de Wethouder Ebbenlaan en de Wethouder van Wellaan. Deze wegen vormen voor kinderen duidelijke barrières. Verder is de maximumsnelheid binnen de woonwijken veelal een 30km/uur zone, dit wordt ondersteund door de inrichting van de straten.

Groen

De score op groen is voldoende dankzij de aanwezigheid van grote grasvelden en het Vogel- en Dierenpark.

Beoordeling formele speelruimte

Volgens de in speelruimtebeleidsplan deel 1 beschreven norm voor nieuwbouw zou in Helmond-Oost minimaal het volgende aantal formele speelplekken nodig zijn:

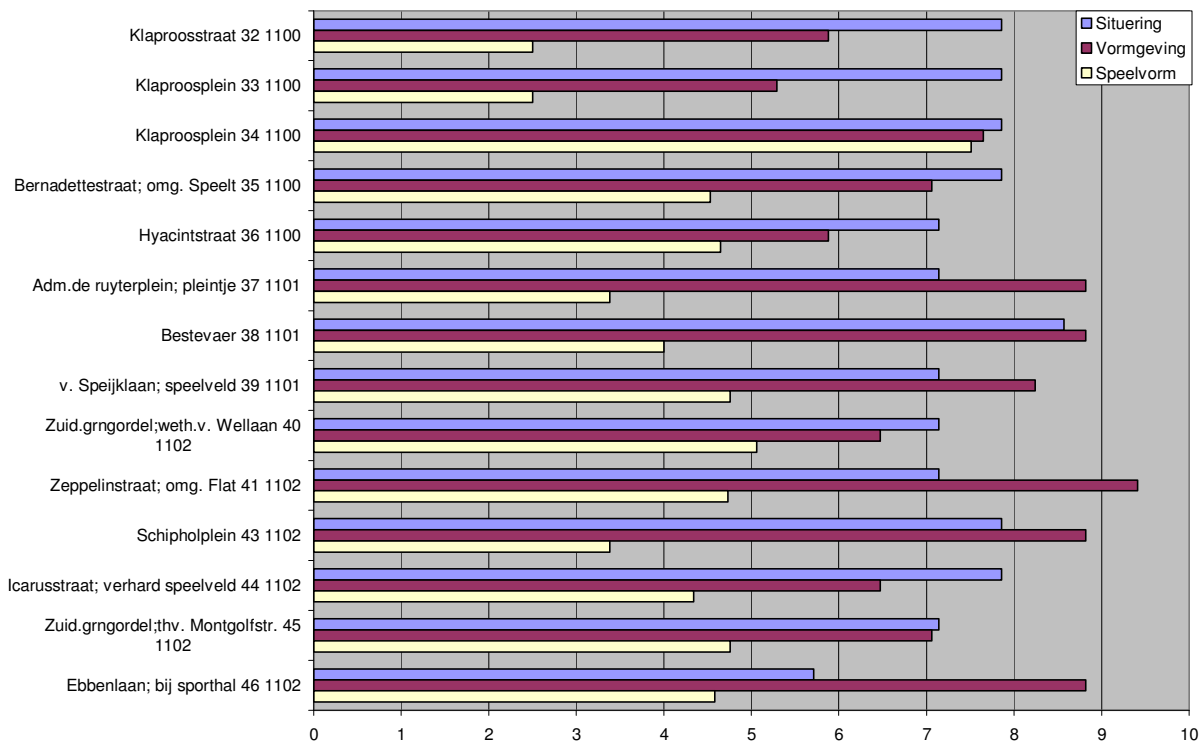
Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	462	15	7
6-12 jaar	55-70 kinderen	462	7	6
12-18 jaar	85-100 kinderen	447	4	1

Volgens de norm is er een duidelijk tekort aan speelplekken voor 0 – 6 jaar en aan voorzieningen voor 12 – 18 jaar. Voor de leeftijdsgroep 6 – 12 zou het aantal speelplekken voldoende zijn.

Gebruik tijdens de observaties

In totaal zijn er tijdens de observaties in Helmond-Oost 67 kinderen aangetroffen op de speelplekken. Bijna de helft van deze kinderen (32) waren tussen de 6 en 9 jaar. 16 kinderen in de leeftijdsgroep 3 -6 en 14 in de leeftijdsgroep 9 -12 jaar.

³ Peildatum 1 januari 2004

Grafiek 2: Beoordeling speelplekken Helmond-Oost (wijk 11).⁴

Beisterveld (buurt 1100)

Spreiding

Binnen deze buurt is geen evenwichtige spreiding van formele speelgelegenheid. Het verzorgingsgebied van de speelplekken aan de Klaproosstraat en het Klaproosplein (32, 33 en 34) overlapt sterk voor de 0 – 6 jarigen. Voor de 6 – 12 jarigen is er één speelplek voor de hele buurt. Deze is echter ook voor bijna alle kinderen van deze leeftijd die in Beisterveld wonen goed bereikbaar met uitzondering van de meest noordelijke punt van de buurt. De 12-18 jarigen zijn volgens de kaart aangewezen op de skate-voorziening in de naast gelegen buurt.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties zijn kinderen aangetroffen op de speelplekken aan Klaproosstraat en –plein en aan de Bernadettestraat (32, 34 en 35). Het merendeel van deze kinderen is tussen de 6 en 12 jaar. De speelplek aan de Klaproosstraat wordt als slecht beoordeeld. De observant heeft de indruk dat de plek weinig gebruikt wordt.

Beisterveldse Broek (buurt 1101)

Spreiding

In deze buurt liggen drie speelplaatsen. Slechts één speelplaats (Adm. De Ruyterplein (37)) is voor kinderen tot 6 jaar. De overige twee speelplaatsen, Bestevaer (38) en v. Speijklaan (39) zijn voor 6 – 12 jaar. De spreiding van de speelplekken voor deze leeftijdsgroep is goed. 12 – 18-jarigen kunnen gebruik maken van de voorziening in Straakven. Ook de speelplek aan de Van Speijklaan (39) kan door tieners worden gebruikt.

⁴ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Gebruik tijdens de observaties

In totaal zijn er op de speelplekken in Beisterveldse Broek 21 kinderen aangetroffen. Géén van de kinderen was ouder dan 12 jaar. De speelplek aan het Admiraal de Ruyterplein (37) werd gebruikt door kinderen tot 6 jaar en tijdens de 2e observatie eveneens door kinderen in de leeftijdsgroep 6 – 9 jaar.

Straakven (buurt 1102)

Spreiding

In Straakven liggen zeven speelvoorzieningen. Hiervan zijn er drie bedoeld voor kinderen tot 6 jaar. Drie speelplekken zijn voor kinderen van 6 – 12 jaar en bij de sportvelden ligt een skatevoorziening (Ebbenlaan (46)) voor 12 – 18-jarigen.

Rekening houdend met het feit dat een groot deel van de wijk ingenomen wordt door sportvelden, is voor het overige deel de spreiding van de voorzieningen voor 6 – 12-jarigen goed. Voor de 0 – 6-jarigen is deze iets minder optimaal te noemen, door het gebrek aan voorzieningen in het westelijk deel van de buurt.

Gebruik tijdens de observaties

In totaal zijn er op de formele speelvoorzieningen in Straakven 28 kinderen aangetroffen. Beide observatiemomenten bij elkaar opgeteld gaven als resultaat dat op iedere speelplek wel minimaal één kind is aangetroffen. Het merendeel van de kinderen die gebruik maakten van de speelvoorzieningen was tussen de 6 en 9 jaar. Er zijn geen 15 – 18-jarigen aangetroffen, wat te maken kan hebben met het moment van observatie. Alhoewel de speelplek aan de Zeppelinstraat (41) bedoeld is voor jongere kinderen, is hier geen bankje voor ouders aanwezig.

Conclusies

In alle buurten van Helmond-Oost zijn extra speelplekken voor 0 – 6-jarigen noodzakelijk. Hierbij kan mogelijk in buurt 1100 gedacht worden aan verplaatsing van één van de speelplekken die momenteel sterk overlappen wat betreft het verzorgingsgebied. De voorkeur gaat ernaar uit om speelplek 24 te handhaven vanwege de speelwaarde. Voor 6 – 12-jarigen zijn er voldoende speelvoorzieningen. De 12 tot 18-jarigen zijn aangewezen op de skate-voorziening. Bezien moet worden in hoeverre met name 12 tot 15-jarigen ook op de voorzieningen voor 6 – 12-jarigen aan bod kunnen komen, zoals bijvoorbeeld de speelplek aan de Van Speijklaan (39).

Aanbevelingen

(0 – 6 jaar)

- Realisatie van enkele extra speelplekken voor 0 – 6-jarigen. De speelplekken aan de Bernadettestraat (35), Bestevaer (38) en ZuidGroengordel (40) krijgen ook bestemming voor 0 – 6 jaar. Dit betekent voor de Bernadettestraat (35) dat hier de speelmogelijkheden voor deze groep uitgebreid moeten worden. Wel moet hier aandacht zijn voor conflicten tussen leeftijdsgroepen.
- Speelplek aan de Klaproosstraat (32) verplaatsen.
- Speelplek aan het Klaproosplein (33), slechts voorzien van een paar evenwichtsbalken, verwijderen.
- Lindbergplein, Luchtvaartplein en Soesterbergplein zijn groenpleintjes met grasveld en goed geschikt als speelgelegenheid voor 0 – 6 jarigen.
- In 2010 en 2015 zal het aantal kinderen in deze leeftijdsgroep slechts licht stijgen. Er is tegen die tijd mogelijk één extra speelplek noodzakelijk.

(6 – 12 jaar)

- Voor 6 -12 jaar is een goede spreiding van de speelvoorzieningen.
- De speelplek aan de Icarusstraat (44) zou mogelijk ook voor deze leeftijdsgroep gebruikt worden. De inrichting is hierop niet duidelijk afgestemd. Bovendien is het wat spreiding betreft ook niet noodzakelijk hier een verandering in aan te brengen.
- De speelgelegenheid aan de Zuidelijke groengordel moet wel meer diversiteit van speelvormen krijgen voor deze leeftijdsgroep. Indien dat hier niet mogelijk is, kan dan eventueel toch gedacht worden aan meer diversiteit van speelvormen voor deze groep aan de speelplek aan de Icarusstraat (44).
- In 2010 en 2015 zal, gezien de kleine verandering in aantallen kinderen, het aantal benodigde speelplekken voor deze leeftijdsgroep blijven schommelen tussen de 7 en 8.

(12-18 jaar)

- Voor een belangrijk deel van de 12–18 jarigen is de skatevoorziening aan de Ebbenlaan (46) goed bereikbaar. Daarnaast bieden ook het speelveld aan de Van Speijklaan (39) en de speelplek aan Zeppelinstraat (41/42) gelegenheid voor 12 – 18-jarigen.
- Er is in 2010 en 2015 een toename van 12 – 18-jarigen te verwachten wat betekent dat het aantal voorzieningen voor deze leeftijdsgroep moet toenemen. (Van 4 in 2004 naar 5 in 2010 en 2015.)

Helmond-Noord**Wijk 12****Wijktype**

Gemiddeld genomen is de wijk dicht bebouwd. De bebouwing bestaat vooral uit kleine eengezinswoningen met kleine tuinen.

Bevolkingsopbouw

De leeftijdsopbouw in deze wijk richt zich naar die van Helmond, met uitzondering van de ouderen. Door de aanwezigheid van een tweetal verzorgingscentra (De Eeuwsels en De Pannehoeve) in deze wijk is het aandeel ouderen hier hoger dan gemiddeld. In Helmond-Noord woont bijna 13% van het totaal aantal 0 – 18 jarigen in de gemeente Helmond. Er is een redelijk gelijke verdeling tussen de verschillende leeftijdsgroepen (0 – 6- jarigen: 884, 6 – 12-jarigen: 815, 12 – 18-jarigen: 788).

Beoordeling informele speelruimte

Helmond Noord scoort wat betreft informele speelruimte vrij goed dankzij de aanwezigheid van bespeelbaar groen.

Beschikbare ruimte

Gemiddeld genomen zijn de trottoirs vrij smal en daardoor niet of slechts beperkt bespeelbaar. Op veel plaatsen zijn in de wijk doodlopende straten, hofjes of steegjes aanwezig, evenals trottoirs, niet grenzend aan straten, waardoor juist veel bespeelbare openbare ruimte aanwezig is. In Helmond-Noord ligt de speeltuin/kinderboerderij De Veldhoeve. Deze en de aanwezige scholen en wijkgebouwen bieden enige extra speelruimte voor kinderen. Ook de nabijheid van het bos-/buitengebied de Bundertjes draagt positief bij aan de score voor informele speelruimte.

Verkeer

Ondanks de breedte van de straten is vanwege de verkeersdruk en de inrichting (brede rijstroken, lange rechtstanden) deze ruimte slechts zeer beperkt bespeelbaarheid.

Groen

De wijk is goed voorzien van bespeelbaar groen in de vorm van groenstroken en plantsoenen en enkele parken (Buurtpark, parkje Haverveld). Er zijn met name in Binderen en Eeuwsels vrij veel bespeelbare beplanting en grasvelden aanwezig.

Beoordeling formele speelruimte

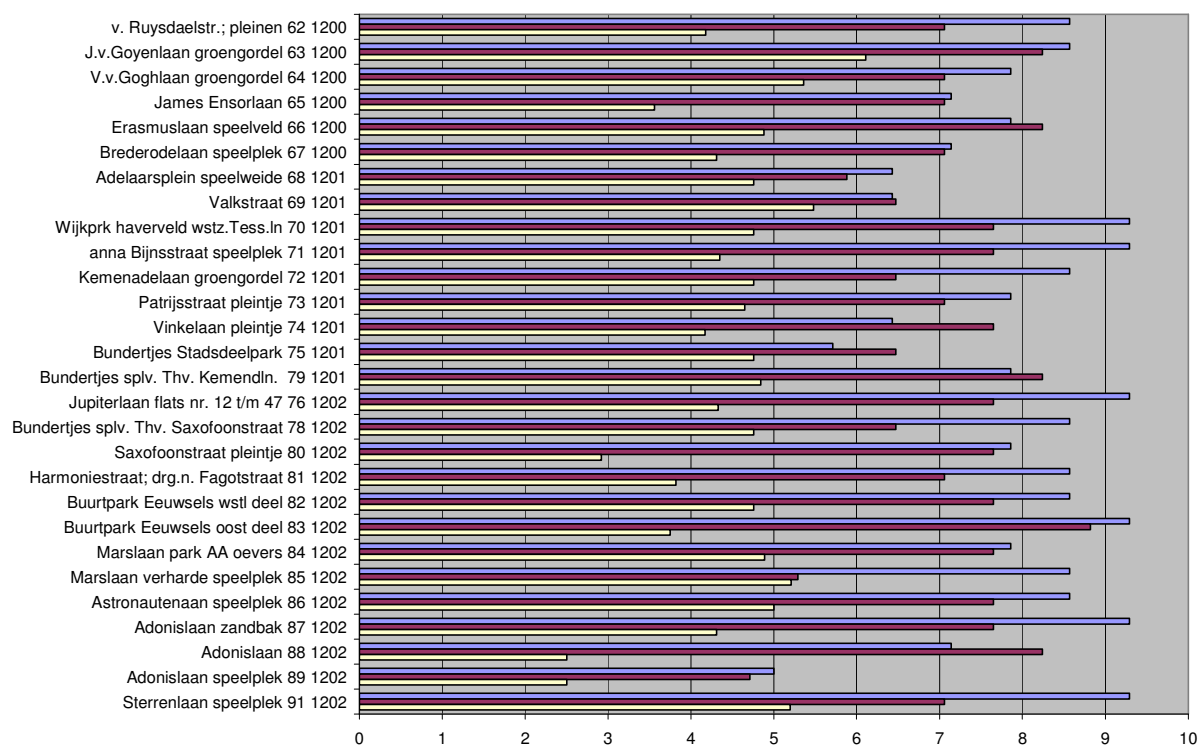
Beschrijving aantal speelplekken en beoogde doelgroepen.

In Helmond-Noord liggen voor 0 – 6-jarigen 17 speelplekken, voor 6 – 12-jarigen 11 speelplekken en voor de 12 - 18 jarigen is geen voorziening aanwezig. Dit betekent dat er voor 0 – 6-jarigen onvoldoende speelplekken aanwezig zijn en ook voor de 12 – 18 jarigen duidelijk sprake is van een tekort. Voor de 6 – 12-jarigen voldoet dit aantal speelplekken redelijk aan de in beleidsplan deel I genoemde norm.

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	884	29	17
6-12 jaar	55-70 kinderen	815	12	11
12-18 jaar	85-100 kinderen	788	8	0

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties zijn in Helmond Noord 90 kinderen aangetroffen op de speelplekken. Het merendeel (38) van de kinderen was tussen de 6 en 9 jaar oud.

Grafiek 3: Beoordeling speelplekken Helmond-Noord (wijk 12).⁵

Bloem- en paardenvelden (buurt 1200)

Spreiding

In Bloem- en paardenvelden liggen zes speelplekken. Hiervan zijn er vijf bestemd voor kinderen van 0 – 6 jaar en is er één voor kinderen van 6 – 12 jaar.

Het meest zuidelijke-/zuidwestelijke deel (rondom J. Boschstraat en P. Breughelstraat) heeft geen speelgelegenheid voor 0 – 6- jarigen.

Gebruik tijdens de observaties

In totaal zijn er in Bloemvelden tijdens de observaties 19 kinderen waargenomen op de speelplekken. Het merendeel van de kinderen was te vinden op de speelplek aan de Erasmuslaan (66). Ten aanzien van deze speelplek merken kinderen op dat dit het leukste speelplekje is uit de buurt.

Op de van Ruysdaelstraat (62) zijn geen kinderen aangetroffen. Omwonenden melden dat de plek vooral in gebruik is als jongerenontmoetingsplaats.

Bij de speelplek aan de J.v. Goyenlaan (63), bedoeld voor 0 – 6 jarigen, worden alleen 15 – 18-jarigen aangetroffen, ook hier veel afval en vooral veel hondenpoep.

⁵ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Binderen (buurt 1201)

Spreiding

In Binderen liggen acht speelplekken. Vier hiervan zijn bedoeld voor 0 – 6-jarigen en vier voor 6 – 12-jarigen. Het aantal speelplekken voor kinderen van 0 – 6 jaar is onvoldoende: een groot deel van de kinderen vindt geen speelplek binnen een actieradius van 100 m.. Met de speelplekken voor 6 – 12-jarigen worden wel de hele wijkbuurt bereikt. Er is zelfs een sterke mate van overlap van het bereik.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties zijn op alle speelplekken, met uitzondering van de speelplek aan de Vinkelaan (74), kinderen aangetroffen. Een grote groep (11 kinderen) van de leeftijdsgroep 6 – 9 jarigen speelde op het Adelaarsplein (68). 0 – 6 jarigen werden aangetroffen op het grasveld aan de Kemenadelaan (72) en op het pleintje aan de Patrijsstraat (73). Verder was het merendeel van de op de speelplekken geobserveerde kinderen tussen de 6 en 12 jaar oud. In het Wijkpark (70) waren ook 12 – 15-jarigen aanwezig. Voor jongere kinderen is de bereikbaarheid van deze speelplek slecht.

Eeuwsels (buurt 1202)

Spreiding

In Eeuwsels liggen 13 formele speelvoorzieningen. Negen plekken bieden een speelvoorziening voor kinderen van 0 – 6 jaar. Een vijftal voorzieningen is voor 6 – 12 jarigen. Bij een aantal speelplekken is een duidelijke overlap van het verzorgingsgebied. Dit geldt bijvoorbeeld voor de speelplekken aan de Astronautenlaan en Adonislaan (plekken 86,87 en 89), voor de speelplekken aan de Marslaan en de Sterrelaan (84/90, 85 en 91).

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties bleek dat op de speelplekken aan de Astronautenlaan en de Adonislaan (86, 87, 88 en 89) zowel tijdens het eerste als tijdens het tweede observatiemoment geen kinderen aanwezig waren. Op beide speelplekken aan de Bundertjes (78 en 79) werden kinderen aangetroffen: kinderen tot 12 jaar met name op speelplek 79 en de leeftijdsgroep 12 – 18 jaar op speelplek 78.

Conclusies

Alhoewel er meerdere speelplekken voor de leeftijdsgroep 0 – 6-jarigen nodig zijn, geven de observaties de indruk dat de speelplekken voor deze groep niet op de juiste plaats gesitueerd zijn, waardoor 15 – 18-jarigen er gebruik van gaan maken. De meeste jonge kinderen (0 – 6 jaar) wonen in Eeuwsels. Ook is er een stijgende lijn te zien in het aantal jonge kinderen in Bloemvelden. Het is van belang hier aandacht te schenken aan voldoende goed bereikbare speelruimte voor deze leeftijdsgroep.

Ten aanzien van de voorzieningen voor 6 – 12-jarigen is een sterke overlap in het verzorgingsgebied zichtbaar. Wel moet rekening worden gehouden met een goede spreiding van de diverse speelvormen. De overlap is met name het geval in Binderen (buurt 1201). Wellicht is het zinvol hier een keuze te maken voor het opheffen van één van de speelplaatsen en met de vrijgekomen middelen een andere speelplek te verbeteren. Bij deze speelplekken moet wel worden gekeken naar de speelwaarde, voordat een plek wordt opgeheven.

Een deel van de 12 tot 18-jarigen in deze wijk zal gebruik maken van de Skatevoorziening in de wijk Helmond-Oost. Echter met name voor de 12 – 18-jarigen in Eeuwsels is deze

voorziening waarschijnlijk te ver. Zij zoeken daardoor ontmoetingsmogelijkheden in de eigen buurt, wat mogelijk leidt tot overlast. Aandacht voor deze doelgroep in Helmond-Noord is gewenst.

Aanbevelingen

- Helmond Noord heeft de hoogste score voor beschikbare ruimte. Met name Eeuwsels en Binderen hebben een zeer hoge score voor bespeelbaar groen. Voor Bloemvelden is dat duidelijk minder het geval.
- Rondom winkelcentrum De Bus zijn, gezien de geringe woonfunctie, geen extra speelplekken nodig. Vlakbij het winkelcentrum in 't Peppellaantje liggen verschillende speelplekken in een ruime groenzone die eindigt bij het winkelcentrum (trapveldje, meerpersoons schommel, meerpersoons wipement. De speelvoorzieningen worden slechts van het winkelcentrum gescheiden door een rustige weg.
- In Helmond Noord is de inzet gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande speelplekken en deze beter bruikbaar maken voor verschillende leeftijdsgroepen.

(0 – 6 jaar)

- Een aantal speelplekken dat nu bedoeld is voor 6 – 12-jarigen kan een meervoudige functie krijgen. Dit geldt voor de speelplek aan de Jan van Goyenlaan (63). Deze is nu alleen voorzien van een wip en een middelgroot klimtoestel en dient uitgebreid te worden met een aanbod voor 0 – 6 jarigen.
- Ditzelfde geldt voor de speelplek aan de Kemenadelaan (72). Hier staan op dit moment alleen 2 doelen. Een aanvulling met spelaanbod voor 0 – 6-jarigen is wenselijk. De speelplek aan de Jupiterlaan (76/77) is reeds ingericht voor meerdere leeftijdsgroepen.
- Tot 2010 is er nog een lichte stijging van het aantal 0 – 6-jarigen te verwachten. Daarna zet een daling in, wat betekent dat in 2010 er behoefte is aan 30 speelplekken voor deze leeftijdsgroep en in 2015 nog 28.

(6 – 12 jaar)

- In Bloem- en Paardenvelden is meer speelruimte nodig voor 6 – 12-jarigen. In de buurt van de Frans Halslaan is geen openbare ruimte beschikbaar voor speelruimte. Wel is er voldoende ruimte om de bestaande speelplekken aan de Jan van Goyenlaan en Vincent van Goghlaan (63 en 64) uit te breiden, waardoor de diversiteit van speelvormen van de aanwezige toestellen groter wordt. Ook zijn er in de Frans Halslaan grotere gazons die met enkele aanpassingen geschikt gemaakt kunnen worden om speelvoorzieningen op te plaatsen.
- In 2010 en 2015 is er een kleine stijging van het aantal 6 – 12-jarigen te verwachten. Waardoor er zowel in 2010 als in 2015 13 speelplekken nodig zijn volgens de norm. (In 2004 zijn er 12 nodig.)

(12 – 18 jaar)

- Een deel van de 12 – 18-jarigen woont binnen een goed bereikbare afstand van de skatevoorziening (46).
- De speelplek aan de Jupiterlaan (76/77) is van een zodanig omvang en inrichting dat ook deze bruikbaar is voor 12 – 18-jarigen en dus ook als zodanig bestemd moet zijn.
- In 2010 en 2015 neemt het aantal 12 – 18-jarigen slechts gering toe. Dit heeft voorlopig geen gevolgen voor het aantal benodigde voorzieningen voor deze groep.

't Hout**Wijk 13**

De wijk 't Hout is opgebouwd uit een vijftal buurten. Groot Goor wordt als buitengebied niet meegenomen in dit speelruimtebeleidsplan.

Wijktype

't Hout is van oorsprong een dorp en heeft vanuit die historie de drie functies wonen, werken en buitengebied. Er is een groter aantal eengezinswoningen (dan gemiddeld in Helmond) en een relatief groot aantal gezinnen met kinderen.

Bevolkingsopbouw

In 't Hout woont ruim 13% van het totaal aantal 0 – 18-jarigen in Helmond. Er woont een relatief groot aantal gezinnen met kinderen wat tot uitdrukking komt in de bevolkingsopbouw: ruim 23% van de inwoners is tussen de 0 en 18 jaar. Het aantal 0 – 6-jarigen is 904, 6 – 12-jarigen 851 en 12 – 18-jarigen: 838. De aanwezigheid van het verzorgingshuis St. Alphonsus heeft geen invloed op het aantal ouderen in de wijk⁶.

Beoordeling informele speelruimte

Wat betreft informele speelruimte scoort 't Hout redelijk goed. Dit houdt mede verband met de redelijk goede score op verkeer.

Beschikbare ruimte

Woonerven, pleinen en de aanwezigheid van scholen en een wijkgebouw dragen bij aan de score voor informele speelruimte. De speeltuin Helmond-West ligt net buiten de wijkgrens van 't Hout maar levert voor een groot deel van de wijk een belangrijke meerwaarde aan de speelmogelijkheden in deze wijk.

Verkeer

Door de aanwezigheid van woonerven en 30km/uur zones en het feit dat de buurten niet worden doorsneden door drukke verkeersaders, zijn de verkeersgebieden in 't Hout redelijk goed bespeelbaar.

Groen

Wat betreft de groenstructuur is er in 't Hout sprake van een voor Helmond gemiddelde situatie: groenstroken, beperkt bespeelbare beplanting en een redelijk aantal bomen.

Beoordeling formele speelruimte

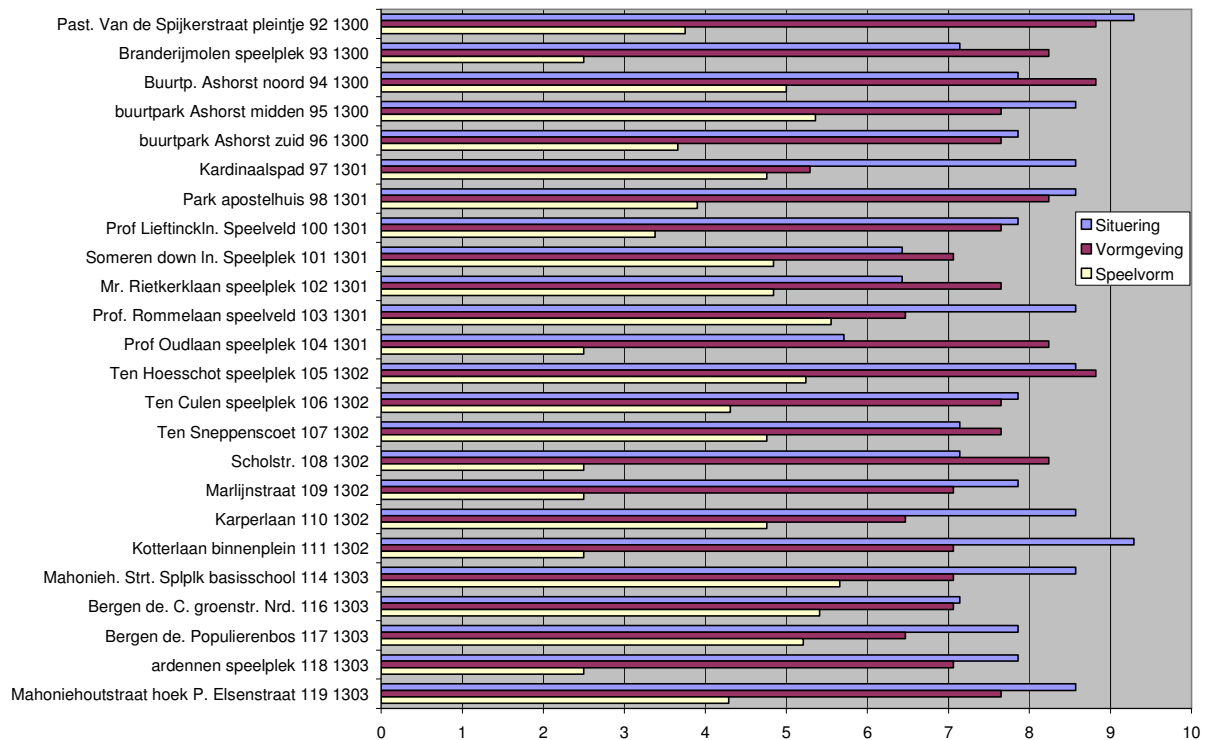
In 't Hout liggen volgens de kaart 16 speelplekken voor 0 – 6-jarigen, 8 speelplekken voor 6 – 12-jarigen en is er voor de 12- 18 jarigen geen voorziening aanwezig. Volgens de in speelruimtebeleidsplan deel I genoemde norm is er voor alle leeftijden in 't Hout een tekort aan formele speelruimte.

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	904	30	16
6-12 jaar	55-70 kinderen	851	12	8
12-18 jaar	85-100 kinderen	838	8	0

⁶ Bron: Wijkbeelden ASP2015 mei 2004.

Gebruik van de speelplekken tijdens de observaties.

In 't Hout zijn gedurende de observaties 48 kinderen, met name 9 – 12 jarigen en 3 – 6 jarigen, waargenomen op de speelplekken. Dit is nog geen 2% van het aantal kinderen in 't Hout.

Grafiek 4: Beoordeling speelplekken 't Hout (wijk 13).⁷

Centrum 't Hout (buurt 1300)

Spreiding

De spreiding van de speelvoorzieningen over de buurt is voor 0 – 6-jarigen onvoldoende. Voor kinderen die ten oosten van de Hoofdstraat (barrière) wonen ligt er geen speelplek binnen de maximale actieradius van 100 m. De afstand tot de speelplek aan de Mahoniehoutstraat (114/115) in Gansenkantel, is voor deze kinderen te groot. Wat betreft het bereik door speelplekken voor 6 – 12-jarigen is de spreiding voldoende. De kinderen die ten westen van de Hoofdstraat wonen, kunnen gebruik maken van de speelplekken in het buurtpark Ashorst (95 en 96). Het verzorgingsgebied van deze speelplekken vertoont een grote overlap. Voor de 6 – 12-jarigen die ten oosten van de Hoofdstraat wonen, liggen de speelplekken aan de Mahoniehoutstraat (114/115 en 119) op overbrugbare afstand. Overigens is ook hierbij sprake van een sterke mate van overlap van het verzorgingsgebied van deze speelplekken.

Gebruik tijdens de observaties

Opvallend is het lage aantal kinderen dat waargenomen is op de speelplekken in 't Hout, terwijl deze wijk toch op de tweede plaats staat qua aantal kinderen. Dit zou kunnen betekenen dat de kwaliteit van de speelplekken en/ of de woonomgeving nadere aandacht behoeft of dat de speelruimte thuis voldoende is. Op de speelplekken in Centrum 't Hout zijn nauwelijks kinderen aangetroffen. Uitzondering is de speelplek aan de Pastoor van de Spijkerstraat (92). Hier speelden met name jonge kinderen. Ten aanzien van de speelplek in

⁷ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

het buurtpark Ashorst zuid (96) werd door omwonenden opgemerkt dat de plek veel gebruikt wordt door jongeren. Tijdens de observaties werd dit eveneens geconstateerd.

Kroon (buurt 1301)

Spreiding

De spreiding van speelplekken over de buurt is voor 0 – 6 jarigen goed; vanuit bijna iedere woning is binnen een straal van 100 m. een speelplek voor 0 – 6 jarigen te vinden. Voor 6 – 12 jarigen lijkt het bereik onvoldoende. De Hoofdstraat is een duidelijk aanwezige barrière. De speelplek in wijkpark Apostelhuis (98) is op de kaart aangemerkt als speelplek voor 0 – 6 jarigen. In de praktijk is deze echter ook zeer geschikt voor 6 – 12 jarigen.

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplekken in Kroon zijn tijdens de observaties 18 kinderen aangetroffen. Alleen op de speelplekken aan de Prof. Lieftinklaan (100) en de Prof. Oudlaan (104) werden tijdens beide observaties geen kinderen aangetroffen. De leeftijd van de kinderen was vnl. tussen de 6 en 12 jaar.

Akkers (buurt 1302)

Spreiding

De spreiding van de speelplekken over de buurt is zowel voor 0 – 6-jarigen als voor 6 – 12-jarigen onvoldoende. In het gebied rondom Dolfijnlaan (en Zwaardvisstraat) zijn geen speelplekken. Wel is hier relatief veel groen aanwezig, aangezien dit goed bespeelbaar groen is, is een formele speelvoorziening mogelijk niet noodzakelijk.

Gebruik tijdens de observaties

In deze buurt zijn slechts 5 kinderen aangetroffen op de speelplaatsen. Dit waren 12 – 15-jarigen die gebruik maakten van de basketbalvoorziening aan de Karperlaan (110). Gezien het geringe aantal aangetroffen kinderen is het niet mogelijk om op basis van het gebruik van de voorzieningen de verschillende speelplekken met elkaar te vergelijken.

Gansenkolk (buurt 1303)

Spreiding

Wat betreft de spreiding van de speelplekken voor 0 – 6-jarigen is het bereik onvoldoende. De 6 – 12-jarigen vinden in de buurt van hun woning voldoende speelvoorzieningen op bereikbare afstand. Er is een sterke mate van overlap van de verzorgingsgebieden van de speelplekken aan de Mahoniehoutstraat (114/115 en 119). Aangezien deze speelplekken echter ook voor een deel van belang zijn voor de Centrum 't Hout (buurt 1300) is deze overlap wellicht onvermijdelijk.

Gebruik tijdens de observaties

In deze buurt zijn tijdens de observaties op alle speelplekken kinderen aangetroffen. De meeste kinderen waren te vinden op de speelplek aan de Ardennen (118). Hier waren vooral kinderen van 3 tot 9 jaar. Op de speelplek aan de Bergen (117) werden 15 – 18 jarigen aangetroffen.

Groot Goor (buurt 1309)

Buitengebied

In verband met de ligging is dit buitengebied niet beoordeeld in het speelruimteonderzoek.

Conclusies

Verbetering van spelaanbod voor kinderen van 0 – 6 jaar is wenselijk in alle buurten van de wijk 't Hout met uitzondering van de buurt Kroon. Voor de kinderen tot 12 jaar zijn redelijk veel voorzieningen aanwezig. Wel moet ook hier worden gekeken naar mogelijk nieuwe speelplekken voor een betere spreiding van de speelgelegenheden. Tevens is een verhoging van de diversiteit van speelvormen van de speeltoestellen noodzakelijk. De speelplek aan de Pastoor Spijkerstraat (92) vervult een belangrijke functie.

Op de kaart is een aantal speelplekken aangegeven als speelplek voor 0 – 6-jarigen terwijl deze (ook) een aanbod heeft voor 6 – 12-jarigen. Het is wenselijk deze ook als zodanig te benoemen.

Voor 12 – 18-jarigen zijn er volgens de kaart geen voorzieningen aanwezig. Er is echter wel duidelijk behoefte aan een voorziening voor deze groep waardoor zij vaak gebruik maken van plekken die niet voor hen bestemd zijn. Dit wordt door bewoners als overlast ervaren. In het gebied rondom de Hoofdstraat liggen geen speelplekken. De omgeving bestaat vnl. uit winkels, doorsneden door een drukke weg. Momenteel zijn er concrete plannen om een skatevoorziening aan te leggen in de wijk.

Aanbevelingen

(0 – 6 jaar)

- Aanleg van een nieuwe speelplek voor deze leeftijdsgroep op het grasveld bij de Oeral. Deze plek wordt nu al veel gebruikt door kinderen uit de buurt.
- De speelplek in buurtpark Ashorst midden (95) is bedoeld voor 6 – 12-jarigen met een trapveld en een hoger klimtoestel. Hier is een uitbreiding mogelijk met een aanbod voor 0 – 6-jarigen.
- De speelplek aan de Bergen (116) staat aangegeven als speelplek voor 0 – 6-jarigen. Het aanbod voor deze leeftijdsgroep is echter te beperkt en dient verbeterd te worden. De huidige toestellen zijn met name voor 6 – 12-jarigen geschikt. (De speelplek vervult ook een rol voor 6 – 12-jarigen.)
- Voor 't Hout is voor 2010 een afname te verwachten van het aantal 0 – 6-jarigen. Het minimum aantal speelplekken daalt van 30 naar 27. Dit is altijd nog veel meer dan op dit moment gerealiseerd is.

(6 – 12 jaar)

- De speelplek aan de Bergen (116) staat op de kaart als speelplek voor 0 – 6-jarigen. Deze plek is deels al ingericht als speelplek voor 6 – 12-jarigen en moet ook voor deze doelgroep geschikt blijven.
- Speelplek in Park Apostelhuis (98/99) staat aangegeven als speelplek voor 0 – 6 jaar, maar doet ook dienst als speelplek voor 6 – 12-jarigen. De inrichting dient hiervoor gehandhaafd te blijven.
- Speelplek aan de Bergen (117) staat op de kaart als bestemming 6 – 12-jarigen. Er staan op het moment van inventarisatie twee baskets en het asfalt is erg slecht. Hier zijn inmiddels plannen om de plek in te richten als trapveld.
- Voor 't Hout is voor 2010 een gelijkblijvend aantal 6 – 12-jarigen te verwachten. Voor 2015 een lichte daling. Dit heeft geen gevolgen voor het aantal benodigde speelplekken voor deze leeftijdsgroep.

(12 – 18 jaar)

- Realisatie van een extra voorziening. Op dit moment wordt door de afdeling Welzijn, Onderwijs en Sport reeds het plan uitgewerkt voor een skatevoorziening.
- De speelplek in buurtpark Ashorst zuid (96) wordt gebruikt door 12 – 18-jarigen. Qua inrichting en ligging, zou deze plek ook voor deze leeftijdsgroep geschikt kunnen zijn. Nadere afspraken met afdeling welzijn (jongerenwerker) hierover is wenselijk, gezien de mogelijke overlast die hier blijkbaar ontstaat.
- Aan de Karperlaan (110 en 112) ligt een groot veld met 2 basketbalpalen en 2 voetbaldoelen. De plek is op dit moment vooral bestemd als plek voor 6 – 12 jarigen, maar is ook geschikt voor 12 – 18 jarigen. Dankzij de ligging aan de rand van de wijk is weinig overlast voor bewoners te verwachten.
- Het aantal 12 – 18-jarigen zal de komende jaren ongeveer gelijk blijven. Dit heeft geen wijzigingen voor het aantal benodigde speelplekken tot gevolg.

Brouwhuis**Wijk 14****Wijktype**

De wijk Brouwhuis bestaat uit een vijftal buurten, waarbij Kloostereind als buitengebied niet meegenomen wordt in dit speelruimtebeleidsplan. Er is sprake van een redelijk dichte bebouwing. De wijk is van oorsprong een klein dorpje dat in de jaren 80 fors is uitgebreid tot een wijk met een woonfunctie en buitengebied; het woonmilieu is buiten-centrum. In het zgn. tussengebied (tussen het spoor en de Deurneseweg) liggen veel stedelijke voorzieningen zoals het uitvaartcentrum / mortuarium, de pedagogische academie (De Kempel), de Antoon van Dijkschool voor zeer moeilijk lerende kinderen en een vestiging van de VO-school Jan van Brabant.

Bevolkingsopbouw

De inwoners zijn vooral jonger dan 45 die –al dan niet met kinderen- wonen in gemiddelde eengezins (koop)woningen. Ruim 27% van het totaal aantal inwoners in Brouwhuis zit in de leeftijdsgroep 0 – 18 jaar. Met name de leeftijd tot 10 jaar is sterk vertegenwoordigd. Het verzorgingscentrum (Rivierenhof) heeft geen invloed op het aantal ouderen in de wijk.

Beoordeling informele speelruimte

Brouwhuis-dorp biedt de beste woonomgevingskwaliteit voor kinderen. De speelruimte mogelijkheden zijn in Brouwhorst erg beperkt, maar hier wonen ook maar weinig kinderen (slechts 4% van de kinderen in Brouwhuis, woont in Brouwhorst) Ten aanzien van de score op speelruimte scoort Brouwhuis-Oost opvallend hoog (7,8).

Beschikbare ruimte

Aangezien de trottoirs in de wijk van een standaard afmeting zijn is de bespeelbaarheid matig. De aanwezigheid van park en wijkgebouw dragen positief bij aan de score op speelstructuur. In Brouwhuis-Oost is dankzij het feit dat voor alle leeftijden voldoende speelvoorzieningen binnen hun actieradius liggen de score op speelstructuur erg hoog.

Verkeer

De straten zijn qua breedte redelijk bespeelbaar en over het algemeen geldt een maximum snelheid van 30km/uur.

Groen

De groenstructuur is gemiddeld voor Helmond. Er zijn groenstroken, bosjes, beperkte bespeelbare beplanting en een redelijk aantal bomen. Midden in de wijk ligt het wijkpark Brouwhuis en iets noordelijker ligt een bos (Dongenstraat) met een aantal speelvoorzieningen.

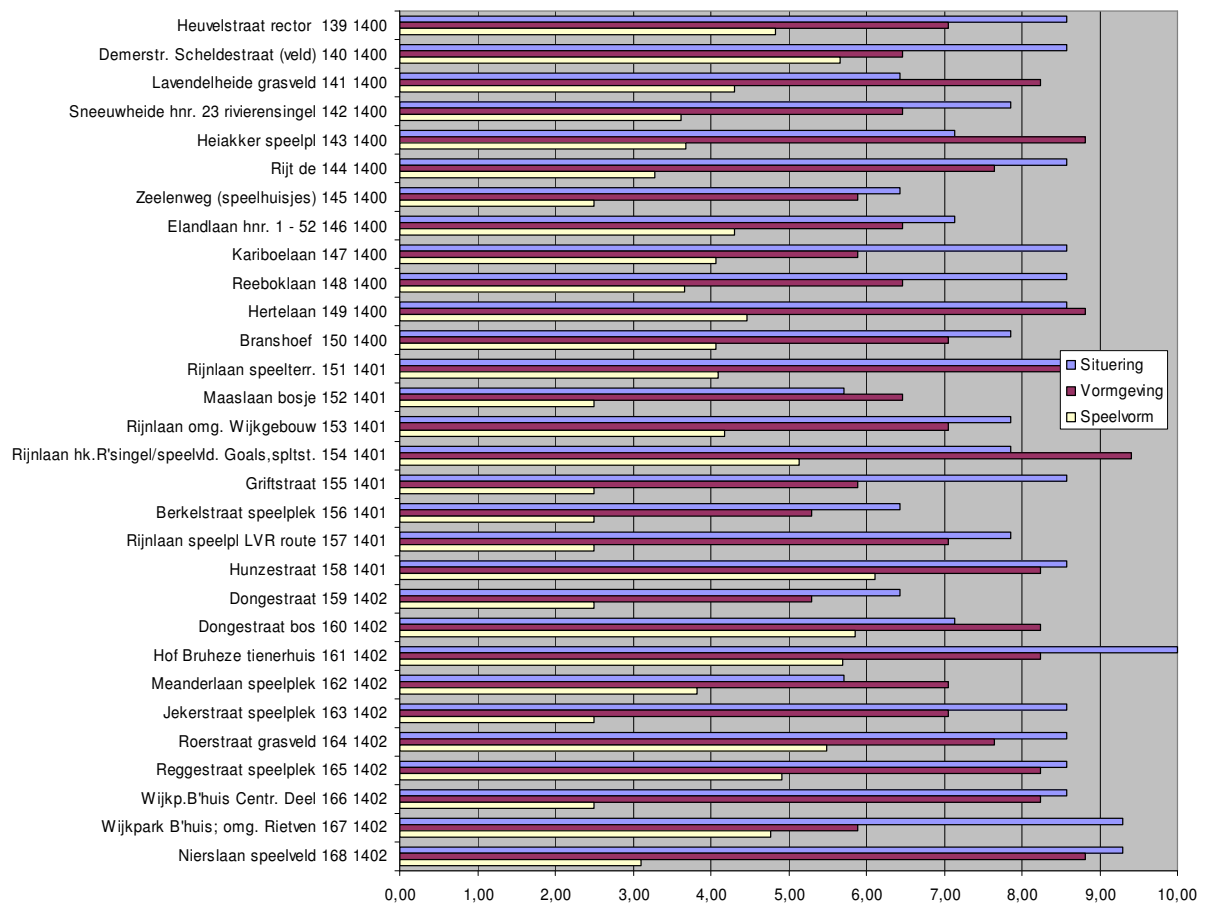
Beoordeling formele speelruimte

Uitgaande van de in Speelruimtebeleidsplan deel I genoemde norm voor formele speelruimte ligt in Brouwhuis voor alle leeftijdsgroepen onvoldoende speelruimte.

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	971	26	20
6-12 jaar	55-70 kinderen	907	13	7
12-18 jaar	85-100 kinderen	785	8	1

Gebruik van de speelplekken tijdens de observaties.

In Brouwhuis zijn gedurende de observaties 115 kinderen aangetroffen op de speelplekken. (Dit is ruim 4 % van het totaal aantal kinderen in Brouwhuis)

Grafiek 5: Beoordeling speelplekken Brouwhuis (wijk 14).⁸

Brouwhuis-Dorp (buurt 1400)

Alle speelplekken in Brouwhuis Dorp scoren goed op het aspect situering. Ook vormgeving is over het algemeen als goed te waarderen. Op het punt diversiteit van speelvormen scoren de speelplekken iets minder, met name de speelplek aan de Zeelenweg (145) omdat hier sprake is van een vrij eenzijdige spelmogelijkheid (er staan alleen drie speelhuisjes). Bij de speelplek aan de Heiakker (143) is regelmatig sprake van vernielingen en overlast. De speelplek ziet er dan ook niet (meer) aantrekkelijk uit. De speelplekken aan de Rector Heuvelstraat (139) en de Rijt (144) liggen dicht bij elkaar, maar worden door een drukke weg gescheiden.

Spreiding

De spreiding van de speelplekken voor 0 – 6 jarigen is in Brouwhuis- Dorp zeer goed. Er liggen in dit deel van Brouwhuis 11 speelplekken voor 0 – 6-jarigen, waarbij nauwelijks sprake is van overlap van de verzorgingsgebieden. Voor 6 – 12-jarigen is het bereik iets minder maar, mede dankzij de speelplek in het wijkpark Brouwhuis (167 in buurt 1402) is de dekking toch heel redelijk.

⁸ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplekken aan de Lavendelheide (141), de Kariboelaan (147) en aan de Branshoef (150) zijn de meeste kinderen aangetroffen. Het merendeel van de kinderen (22 van de in totaal aangetroffen 32 kinderen) was tussen de 6 en 9 jaar oud.

Brouwhuis West (buurt 1401)**Spreiding**

De spreiding van de speelplekken voor 0 – 6 jarigen in Brouwhuis-West is matig. In het meest zuidelijk deel van de buurt ligt geen speelplek voor hen. De verzorgingsgebieden van de speelplekken aan de Berkelstraat, Rijnlaan en Hunzestraat (156, 157 en 158) overlappen elkaar sterk. Voor 6 – 12 jarigen binnen de wijk ligt er bijna altijd wel een speelplek binnen hun actieradius. Ook hier is echter sprake van overlap.

Voor het grootste deel van de 12 – 18 jarigen is de voorziening in Brouwhuis-Oost (161) goed bereikbaar.

Gebruik tijdens de observaties

De meeste kinderen (9 van de in totaal 24) zijn in deze buurt aangetroffen op de speelplek aan de Griftstraat (155). De diversiteit van speelvormen van deze speelplek is wat betreft speeltoestellen erg laag, omdat hier alleen een veerelement staat. Blijkbaar is de toegankelijkheid erg goed. Heel jonge kinderen (0 – 3 jaar) speelden hier tikkertje en wat oudere kinderen gebruikten het pleintje om te fietsen.

Brouwhuis Oost (buurt 1402)Spreiding

Voor 0 – 6-jarigen liggen in Brouwhuis-Oost zeven speelplekken, waarvan de in het Wijkpark Centrum deel (166) eigenlijk meer bedoeld is voor kinderen van buurt Brouwhuis-Dorp. De spreiding van deze speelplekken is bijna voldoende. De spreiding zou beter zijn als ook de speelplek in het Wijkpark omgeving Rietven (167) voor 0 – 6 jarigen bestemd wordt.

Voor 6 – 12-jarigen zijn er drie speelplekken. Hierbij is sprake van een sterke overlap van de verzorgingsgebieden. Mogelijk is de om het Wijkpark (167) ook van belang voor kinderen van die leeftijd uit buurt Brouwhuis-Dorp.

Voor 12 – 18-jarigen is in Brouwhuis Oost de skatevoorziening Skatepark Tienerhuis (161) goed bereikbaar. Het is een zeer waardevolle plek die door kinderen uit Brouwhuis en uit Rijpelberg gebruikt wordt. Hier is ook een beheerder aanwezig. Er is een verhard veld aanwezig met een fun-ramp, een big-ramp, een funbox en diverse kleine skatevoorzieningen zoals railslides.

Gebruik tijdens de observaties

In Brouwhuis Oost zijn tijdens de observaties 59 kinderen aangetroffen. Tijdens beide observatie momenten werden relatief veel kinderen aangetroffen op de skatevoorziening Hof Bruheze (161). Het merendeel van de kinderen op deze speelplek was tussen de 9 en 15 jaar, alhoewel er ook enkele 3 – 6 jarigen en 6 – 9 jarigen en een jongere tussen de 15 – 18 jaar aanwezig was. Ook de speelplek aan de Nierslaan (168) werd vrij druk bezocht door kinderen. Hier speelden met name jonge kinderen (0–9 jaar). Activiteiten waren o.a. rennen en stappen en spelen op de schommel, evenwichtsbalk en glijbaan. Wat betreft de speelplek aan de Reggestraat (165) wordt vanuit de observatie gemeld dat er prikstruiken staan die vervelend zijn voor kinderen, ook is er vrij veel afval aangetroffen waaronder glas en peuken.

Brouwhorst (buurt 1404)

In deze buurt liggen nauwelijks woningen en zijn dus ook geen speelvoorzieningen noodzakelijk.

Conclusies

Er is in Brouwhuis een tekort aan formele speelvoorzieningen. De spreiding van de voorzieningen is redelijk, maar de spreiding van de speelplekken voor 0 – 6-jarigen in Brouwhuis-West verdient nadere aandacht. Daarnaast is het wenselijk om de speelplek Wijkpark Brouwhuis Centr. Deel (166) een veelzijdige functie te geven zodat de leeftijdsgroepen 6 – 12 en 12 – 18 daar gebruik van kunnen maken. Indien deze speelplek (166) geschikt gemaakt wordt voor 6 – 12 jarigen, kan de functie van Wijkpark Brouwhuis (167) als speelplek voor 6 – 12 jarigen mogelijk vervallen en kan in plaats daarvan deze plek voor 0 – 6 jarigen ingericht worden. De kwaliteit van de speelplek aan de Griftstraat verdient nadere aandacht. Skatepark Tienershuis (161) is een zeer waardevolle locatie die door tieners van Brouwhuis en Rijpelberg intensief gebruikt wordt.

Aanbevelingen

Vooraf voor jonge kinderen en tieners is de grootste aandacht nodig (volgens norm deel I). Voor de leeftijdsgroep 6-12 jaar is ook sprake van een tekort, maar dit is minder urgent dan de andere leeftijdsgroepen.

(0-6 jaar)

- De speelplek aan de Rijnlaan (omg. Wijkgebouw) (153), biedt voldoende ruimte voor aanvullende speelmogelijkheden voor deze leeftijdsgroep. Dit dient verbeterd te worden.
- Nabij speelplek Wijkpark Brouwhuis omg. Rietven (167) zou een voorziening voor 0 – 6 jarigen moeten komen. Hiervoor is geen ruimte beschikbaar. Het enige alternatief zou zijn om de bestaande plek (staan nu twee goals) te herinrichten voor de 0 – 6 jarigen.
- Kwaliteit van de speelplek aan de Griftstraat (155) vergroten.
- Voor 2010 wordt een daling van het aantal 0 – 6 jarigen voorzien. Er zijn dan minder speelplekken voor deze leeftijdsgroep noodzakelijk (volgens de norm). In plaats van het benodigde aantal van 32 in 2004, is er dan nog minimaal noodzakelijk 26 speelplekken. (In 2015 nog 25 speelplekken.)

(6-12 jaar)

- Speelplek Wijkpark Brouwhuis Centr. Deel (166) verbeteren en diversiteit van speelvormen vergroten.
- Speelplek aan de Reeboklaan (148) is een trapveld met 4 keien in het gras in plaats van doelpalen. Ook bestemmen als speelplek voor 6 – 12 jarigen.
- In 2010 wordt gezien de afname van het aantal 6 – 12 jarigen in deze wijk een daling van aantal benodigde speelplekken voorzien van 13 (in 2004) naar 11 (in 2010).

(12 – 18 jaar)

- De speelplek in het bos (Dongestraat (160)) heeft een trapveld en evenwichtsbalken die dienst doen als zitelementen en wordt ook door 12 – 18 jarigen gebruikt. Deze plek dient ook voor deze leeftijdsgroep bestemd te worden.
- Het aantal 12 – 18 jarigen zal in 2010 zover gedaald zijn, dat er in plaats van 8 nog 7 voorzieningen voor deze leeftijdsgroep noodzakelijk zijn.

Helmond-West**Wijk15****Wijktype**

Helmond West is een dichtbebouwde woonwijk met relatief veel oudere (huur/meergezins) woningen. Veelal voorzien van een kleine tuin. De wijk heeft een onduidelijke structuur en een wisselende ruimtelijke kwaliteit. Er is een groot contrast binnen de wijk (oude villa's en sociale huur) en afgescheiden door spoor, industrie en een verkeersader ligt in de zuidzijde van de wijk nog een woonbuurt met sportpark (Houtsdonk).

In Helmond-West vindt op kleinschalige wijze herstructurering plaats. Het gaat om het opknappen van de aandachtsplekken door individuele bouwblokken te slopen en opnieuw op te bouwen. Soms vindt alleen een opwaardering van de openbare ruimte plaats door herinrichting. Vooral de randen van de wijk verdienen de aandacht zodat er een fraai stedenbouwkundig kader ontstaat. Ook worden sociale aspecten verbeterd.

Bevolkingsopbouw

5% van de Helmondse bevolking woont in Helmond-West. Het aantal eenpersoonshuishoudens en eenoudergezinnen ligt boven het gemiddelde. De wijk heeft een bovengemiddeld aantal inwoners in de leeftijdsgroep 15 tot 29 jaar. Het aandeel kinderen van 0 – 18 jaar is er hoog, nl. 22 % van de totale bevolking in Helmond-West. Het merendeel van deze groep zijn kinderen van 0 – 6 jaar (390 kinderen) , gevolgd door de groep van 12 – 18 jaar (343) en tot slot 255 kinderen in de leeftijdsgroep van 6 – 12 jaar.

Beoordeling informele speelruimte

De twee buurten van Helmond West scoren relatief laag op de speelkwaliteit van de informele speelruimte voor kinderen. Dankzij de aanwezigheid van scholen en wijkgebouw is in West de score op speelstructuur nog redelijk te noemen.

Beschikbare ruimte

De trottoirs zijn over het algemeen smal en daardoor niet goed bespeelbaar. In West zijn ook de straten smal en er zijn slechts kleine restruimten. In Houtsdonk zijn de straten iets breder en zijn er verschillende pleintjes aanwezig, waardoor de bespeelbaarheid van de beschikbare ruimte in Houtsdonk hoger scoort dan die van West.

In de wijk liggen een basisschool (de Troubadour) in West. Ook ligt de speeltuin Helmond-West in de wijk en is er een wijkgebouw Patronaat Helmond-West.

Verkeer

Zowel in West als in Houtsdonk zijn er veel 30km/uur buurten. Er zijn diverse verkeersremmers aanwezig. De verkeersdrukke in Houtsdonk is vnl. bestemmingsverkeer. Daardoor is de bespeelbaarheid van de wijk ten aanzien van de verkeersdrukke, hier iets beter dan in West.

Groen

De groenstructuur is wat bespeelbaarheid betreft slecht. Wel is er het park Disterveld. Verder is er slechts in beperkte mate oppervlakten gras en groen aanwezig. Tevens is er een beperkte hoeveelheid bespeelbare beplanting.

Beoordeling formele speelruimte

Gezien de lage score op de informele kwaliteit en het relatief groot aantal kinderen en jongeren is de kwaliteit van de formele speelruimte van extra belang.

In de Helmond West liggen in totaal 8 speelplekken. Hiervan liggen er zeven in West en slechts één in Houtsdonk. Een aantal van deze speelplekken ligt dicht bij elkaar waardoor het verzorgingsgebied overlapt.

Volgens de in het speelruimtebeleidsplan deel I genoemde norm voor formele speelruimte is in de Wijk Helmond-West een tekort aan speelplekken voor 0 – 6 jaar en voor 12 – 18 jarigen. Zie de tabel hieronder.

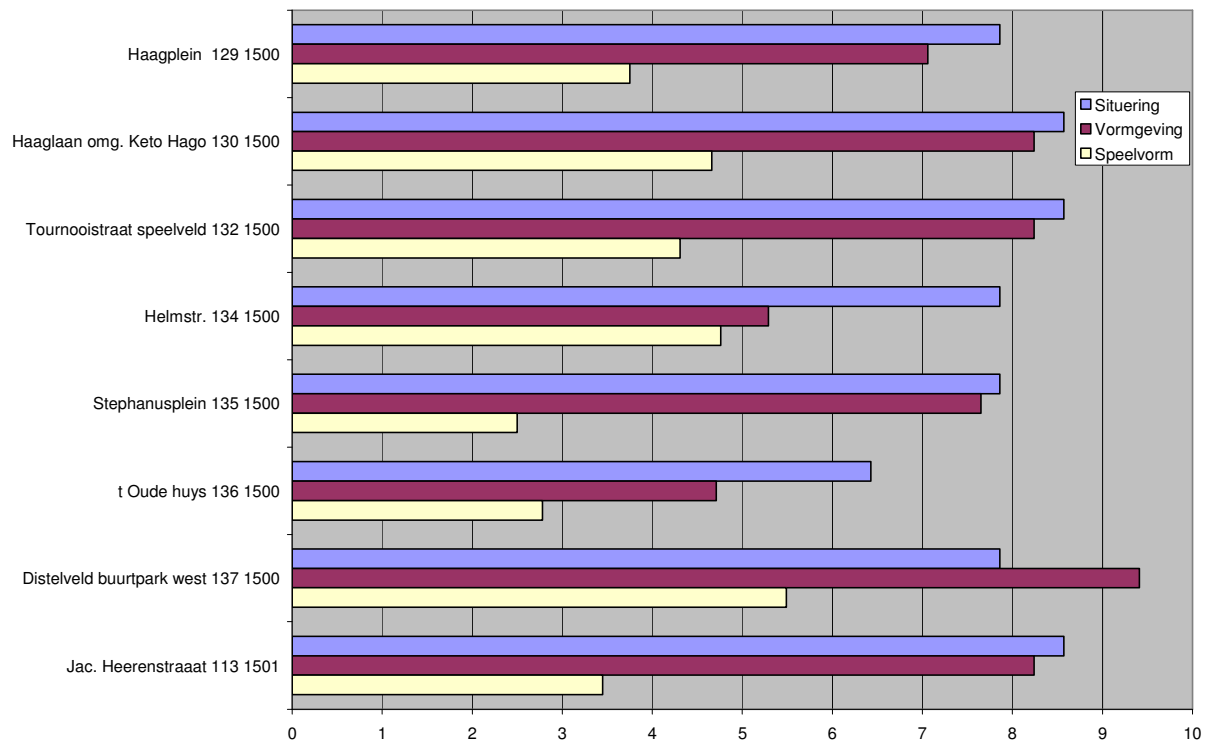
Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	390	13	4
6-12 jaar	55-70 kinderen	255	4	4
12-18 jaar	85-100 kinderen	343	3	0

Spreiding

De speelplekken voor 6 – 12 jaar liggen niet evenwichtig verdeeld over de wijk. Aangezien Houtsdonk maar voor een beperkt deel woonbebouwing heeft en dit is voornamelijk in de vorm van appartementenbouw, is deze spreiding zeker te rechtvaardigen. Voor 0 – 6 jarigen is in Houtsdonk geen speelvoorziening aanwezig. De speelplek in Houtsdonk dient zeker ook voor deze groep aantrekkelijk te zijn, daar de Heeklaan een duidelijke barrière is. De enige speelplek in Houtsdonk is gelegen aan de Jac. Heerenstraat (113). Deze plek is op de kaart aangegeven als speelvoorziening voor 6 – 12 jarigen, maar is al ingericht voor alle drie de leeftijdsgroepen. De speeltuin Helmond-West levert ook een belangrijke meerwaarde aan speelmogelijkheden in deze wijk. Buurtpark Distelveld vormt de grootste speelruimte voor de wijk maar ligt zeer decentraal in de noordelijke buurt. Vanuit de zuidelijke buurt vormt het spoor een barrière. Hierdoor kan geen optimaal gebruik worden gemaakt van deze speelplek.

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplekken in Helmond West zijn 42 kinderen waargenomen. Dit is ruim 4% van het totaal aantal kinderen in Helmond West. De meeste kinderen zijn aangetroffen op speelplek Haaglaan (130/131).

Grafiek 6: Beoordeling speelplekken Helmond-West (wijk 15).⁹

West (buurt 1500)

Spreiding

De situering en vormgeving van de speelplekken is over het algemeen goed. De diversiteit van speelvormen van de speelplekken Stephanusplein (135) en 't Oude Huys (136) zouden verbeterd kunnen worden. De speelplek aan de Haaglaan (130/131) is een grote speelplek met veel voorzieningen voor verschillende leeftijden. De score voor diversiteit van speelvormen is hier desondanks onvoldoende omdat de inrichting van de speelplek vooral gefocust is op bewegingsspel. Alhoewel dit waardevol is, is voor de leeftijdsgroep 0 – 6 jaar ook fantasiespel en constructiespel belangrijk in het aanbod.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties zijn geen kinderen aangetroffen aan het Haagplein (129/133) en 't Oude Huys (136). Op alle andere speelplekken in West waren wel enkele kinderen aanwezig, waarbij met name de speelplek Haaglaan (130/131) met 14 bezoekers duidelijk favoriet was.

Houtsdonk (buurt 1501)

Spreiding

Situering en vormgeving van de speelplek is goed. De diversiteit van speelvormen is echter te beperkt, doordat ook hier aangegeven is dat de speelplek voor alle leeftijdsgroepen bedoeld moet zijn.

⁹ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Gebruik tijdens de observaties

De enige speelplek in de buurt (Jac. Heerenstraat, 113) werd tijdens de observaties door 5 kinderen tot 6 jaar bezocht. Er zijn geen kinderen ouder dan 6 jaar aangetroffen.

Conclusies

In Helmond West zijn verschillende grotere speelplekken aangelegd die vaak ook ruim voorzien zijn van speeltoestellen. De nadruk op bewegingsspel maakt dat de score op diversiteit van speelvormen van speeltoestellen over het algemeen toch iets lager uitvalt dan op het eerste oog gedacht is. Indien beplanting, en de vormgeving van het terrein echter toch voldoende beschutting en mogelijkheden tot fantasiespel in zich hebben is dit echter niet problematisch. Met name de ligging van buurtpark Distelveld heeft invloed op de functionaliteit en spreiding van de speelruimte in de wijk. Momenteel wordt gewerkt aan plannen voor het terrein van Raaijmakers. Hier zal op termijn een nieuwe woonomgeving worden gerealiseerd aan de Goorloop. De Goorloopzone zal daarbij worden ingericht als ecologische verbindingzone en tevens als geleidingszone voor de wijk, waarbij informele en formele speelruimte aandacht krijgt.

Aanbevelingen

- Uitgaande van de norm van deel I is in Helmond West vooral aandacht nodig voor voorzieningen voor 0-6 en 12-18 jaar.

(0 – 6 jaar)

- De speelplek aan de Haaglaan (130/131) heeft voorzieningen voor 0-18 jaar (doelpalen, basketbalpalen, tafeltennistafel, veerwip, dubbele wip, bandenschommel en turntoestel en aantal klimrekken) en wordt ook door alle groepen gebruikt. Voor de jonge kinderen is het wenselijk om de diversiteit van speelvormen voor deze groep te vergroten (bijv. glijbaan plaatsen, klimrek vervangen door kleiner speelelement/ speelhuisje. De plek is onaantrekkelijk vormgegeven, met name begrenzings behoeven aandacht. Dit zou goed aansluiten met de wens van het project Herstructurering Helmond-West om de wijk plaatselijk op te waarderen. Aanpak van deze plek zou in overleg moeten gebeuren met de projectgroep en meelopen met het project.
- De speelplek Distelveld in Buurtpark West (137/138) staat op de kaart als speelplek voor 6 – 12-jarigen, maar is eveneens ingericht voor 0-6 jarigen en moet dus ook als zodanig bestemd worden (voor 0-6-jarigen: klimrek en glijbaan. Voor 6-12-jarigen: doelpalen).
- De speelplek aan de Jac. Heerenstraat (113) is ook geschikt voor zowel 0-6 jarigen als 6 – 12 jarigen en moet dus ook als zodanig benoemd worden. De overige gebieden van deze buurt zijn vnl. bedrijventerrein en hoeven geen speelplek.
- Voorheen was er een speelplek aan de Hikspoorstraat, maar vanwege de minimale sociale controle is deze plek opgeheven en zijn de toestellen verplaatst naar de Jac. Heerenstraat (113).
- In 2010 en 2015 treedt er geen noemenswaardige verschuiving op in het aantal 0 – 6 jarigen in deze wijk, waardoor er geen noodzaak is om extra voorzieningen te creëren dan wel voorzieningen op te heffen.

(6 – 12 jaar)

- Volgens de norm is er geen plek nodig voor 6 -12 jaar, maar doordat er sprake is van een onevenwichtige spreiding van speelplekken zal de speelplek aan het Stephanusplein (135) aangevuld worden met enkele kleine voorzieningen voor 6-12-jarigen (dus geen trapveld).
- In 2010 en 2015 blijft het aantal 6 – 12 jarigen nagenoeg constant, waardoor er geen extra voorzieningen noodzakelijk zijn.

(12 – 18 jaar)

- Voor deze leeftijdsgroep liggen er geen voorzieningen binnen bereik. De speelplek aan de Haaglaan (130/131) is echter ook voor deze leeftijdsgroep ingericht en moet als zodanig benoemd worden.
- In 2010 en 2015 blijft het aantal 12 – 18-jarigen nagenoeg constant, wat betekent dat er geen extra voorzieningen nodig zijn.

Warande**Wijk 16****Wijktype**

Warande is een wijk met een zeer verspreide bebouwing. Er liggen veel ruime eengezinswoningen met grote tuinen.

Bevolkingsopbouw

Slecht 3% van de Helmondse bevolking woont in Warande; qua inwoners is dit gebied de kleinste woonwijk van Helmond. Het percentage inwoners boven de 45 jaar is fors hoger dan gemiddeld in Helmond, terwijl de leeftijdsgroep tussen 15 en 45 jaar juist zwaar ondervertegenwoordigd is. Tweederde van alle huishoudens in de wijk zijn huishoudens zonder kinderen er wonen ook minder éénoudergezinnen. In de wijk wonen 513 kinderen tot 18 jaar. Dit is 21,5 % van het totaal aantal inwoners in deze wijk.

Beoordeling informele speelruimte

Relatief gezien is in Warande de gemiddelde score voor de kwaliteit van de informele ruimte voor kinderen hoog. Dit komt met name door de hoge score voor wijktype en groen. De druk op de formele speelruimte is daardoor niet zo hoog.

Beschikbare ruimte

De trottoirs in de wijk zijn smal en daardoor niet goed bespeelbaar. Er is wel bespeelbare overige ruimte. In de wijk ligt één basisschool, basisschool Wilhelmina. Er is geen speeltuin, maar wel een goed bereikbaar park. Tevens is bos/natuurgebied op een bereikbare afstand. De wijk is ook goed voorzien van sportvoorzieningen.

Verkeer

De verkeersstructuur voor kinderen is onvoldoende. Dit komt doordat er vooral ontsluitingswegen aanwezig zijn waar een maximum snelheid van 50km/uur of harder toegestaan is. Bovendien zijn er geen of een beperkt aantal snelheidsremmers aanwezig is.

Groen

In Warande ligt het wandelpark en dierenpark en zijn veel openlucht sportvoorzieningen (voetbal, hockey, tennis, midgetgolf).

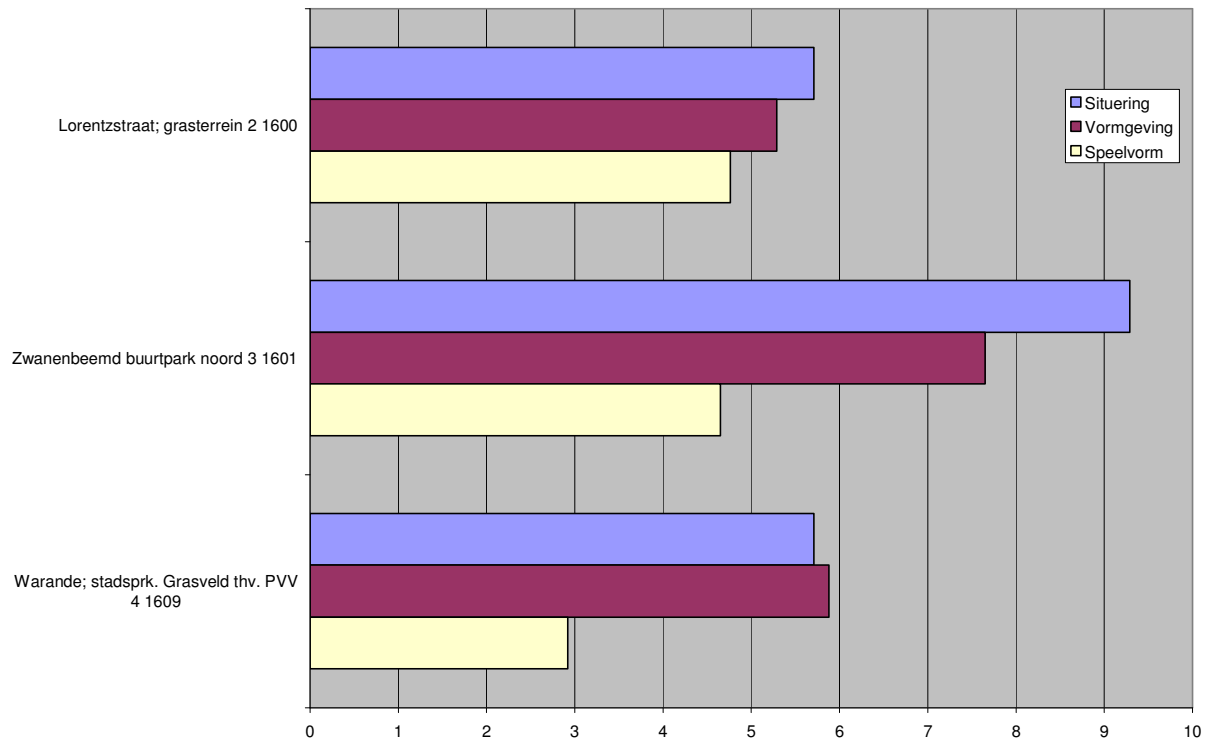
Beoordeling formele speelruimte

Volgens de in speelruimtebeleidsplan deel I genoemde norm zou in Warande het volgende aantal speelplekken nodig zijn.

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	141	5	0
6-12 jaar	55-70 kinderen	198	3	3
12-18 jaar	85-100 kinderen	174	2	0

Volgens de norm is er een tekort aan speelplekken voor 0 – 6-jarigen en voor 12 – 18-jarigen. Voor Zwanenbeemd en Overbrug is dit, mede gezien de zeer hoge score op wijktype en op groen, waarschijnlijk geen probleem. De speelplek in Zwanenbeemd (3) heeft een zodanige ligging, dat deze ook goed bereikbaar is voor kinderen van 0 – 6 jaar, maar momenteel is deze plek bestemd voor 6 tot 12 jarigen, terwijl de inrichting van de speelplek ook gericht is op 0 – 6 jarigen. De speelplek in de Oranjebuurt (2) biedt qua bereik geen

optimale ligging voor de kinderen van 0 – 6 jaar in deze buurt. Ook is hier de gemiddelde score onvoldoende en is het dus van belang nadere aandacht aan deze buurt te schenken.

Grafiek 7: Beoordeling speelplekken Warande (wijk 16).¹⁰

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplekken in Warande werden tijdens de observaties in totaal zeven kinderen aangetroffen. Dit is 1,4 % van het totaal aantal kinderen in deze wijk. Alle kinderen waren jonger dan zes jaar. 4 van de 7 kinderen speelden op de speelplek in Zwanenbeemd. Deze speelplek wordt positief gewaardeerd door kinderen.

Oranjebuurt (buurt 1600)

Spreiding

In de Oranjebuurt ligt één speelplek aan de Lorentzstraat (2). Door de decentrale ligging, is de speelplek maar voor een deel van de kinderen uit de buurt goed bereikbaar. Het speelterrein is alleen voorzien van een tweetal doelen. Wanneer de doelgroep beperkt blijft tot 6 – 12 jarigen is de diversiteit van speelvormen van de toestellen daarmee nog vrij hoog. Het speelterrein kampt een groot gedeelte van het jaar met wateroverlast.

Zwanenbeemd (buurt 1601)

Spreiding

In Zwanenbeemd ligt ook één speelplek (3) met als doelgroepomschrijving de 6 – 12 jarigen. Gezien de centrale ligging in de buurt scoort deze speelplek hoog voor situering. Ook de vormgeving is goed. Deze speelplek is ook voor 0 – 6 jarigen geschikt.

¹⁰ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Overbrug (buurt 1609)

Spreiding

Ook hier ligt één speelplek (4). Deze is alleen voorzien van een schommel en een zitelement en scoort daarom wat betreft de diversiteit van speelvormen ruim onvoldoende. Qua ligging zou de voorziening ook geschikt kunnen zijn voor 12 – 18 jarigen, mits het aanbod hieraan voldoet.

Conclusies

In Warande is in de Oranjebuurt een tekort aan speelvoorzieningen voor 0 – 6 jarigen. Voor 12 – 18 jarigen is eveneens enige verbetering noodzakelijk. Mogelijk kan door een verbetering van de kwaliteit van de voorziening in Overbrug hier een oplossing geboden worden. Verder is de kwaliteit van de informele woonomgeving met name dankzij de hoge score op wijktype en groen voor kinderen voldoende. Mogelijk zou nog wel enige aandacht aan de verkeersstructuur in deze wijk op zijn plaats zijn. Met het Verkeersveiligheidsplan “Veilig op weg” worden knelpunten aangepakt.

Aanbevelingen

(0-6 jaar)

- De speelplek aan de Lorentzstraat (2) is bestemd voor 6 – 12 jaar; er staan twee doelen. Deze plek dient uitgebreid te worden met enkele voorzieningen voor kinderen van 0 – 6 jaar. Wel zijn er op deze locatie problemen met wateroverlast. Hier moet rekening mee worden gehouden bij een eventuele uitbreiding van deze plek.
- De speelplek in Zwanenbeemd, buurtpark Noord (3) is bedoeld voor 6-12 jaar, maar is tevens geschikt voor 0-6 jaar. Er is een trapveld aanwezig voor de oudere kinderen en voor de kleintjes is er een veerwip, klimtoestel en glijbaan. Deze speelplek moet dan ook bestemd worden voor zowel leeftijdsgroep 0 – 6 jaar als 6 – 12 jaar.
- Op speelplek in Stadspark Warande staat ook een toestel voor kinderen van 0 – 6 jaar. De plek is niet goed zelfstandig door deze leeftijdsgroep bereikbaar, maar kinderen van deze leeftijd bezoeken de speelplek wel als zij, begeleid door een volwassene, door het park wandelen.
- In 2010 is een toename van het aantal kinderen van deze leeftijdsgroep te verwachten, waardoor het minimale aantal speelplekken van 5 naar 7 zal stijgen. Dit is dus een extra reden om aandacht te schenken aan het aantal speelplekken voor deze groep. In 2015 is er weer een geringe terugval waardoor het aantal speelplekken minimaal 6 moet zijn.

(6 – 12 jaar)

- Het aantal speelplekken voor kinderen van 6 tot 12 jaar is voldoende voor het aantal kinderen dat in Warande woont. Er worden dus voor deze leeftijdsgroep geen nieuwe speelplekken aangelegd.
- In 2010 en 2015 blijft het minimale vereiste aantal speelplekken voor deze leeftijdsgroep min of meer constant.

(12 – 18 jaar)

- De speelplek in Stadspark Warande (4) staat op de kaart aangeduid als plek voor 6-12 jaar. Deze plek is ook geschikt voor tieners en wordt tevens 's avonds gebruikt als hangplek. Er is een schuilhut met bankjes. Het is wenselijk om de houten bankjes te vervangen door betonnen zitelementen. Er staan enkele toestellen voor jongere kinderen. Deze gebruiken de speelplek vooral onder begeleiding en overdag. Omdat de speelplek door de twee leeftijdsgroepen op verschillende tijden worden gebruikt, ontstaat geen conflict. Wel is er reeds extra aandacht op deze plek door regelmatig te controleren en schoon te maken.
- Het aantal 12 – 18 jarigen neemt in 2010 en 2015 wel enigszins toe, maar dit heeft geen invloed op het minimaal benodigd aantal speelplekken voor deze leeftijdsgroep.

- In het meest noordelijke van buurt 1601 is waarschijnlijk geen behoefte aan speelruimte. Uit deze omgeving zijn nooit signalen gekomen. Het bestaat uit grote villa's met grote tuinen. Het aantal kinderen is beperkt, maar voor die kinderen zijn meerdere straten in de wijk redelijk bespeelbaar.

Stiphout**Wijk 17****Wijktype**

Stiphout heeft een gemiddelde woningdichtheid (centrum-dorps). Bijna alle woningen zijn ruime eengezinswoningen voorzien van grote tuinen (> 100 m²). Dankzij de aanwezigheid van twee scholen in Stiphout-dorp, een park, wijkgebouw en de nabijheid van bos/natuurgebied biedt de wijk vrij veel informele speelruimte.

Bevolkingsopbouw

De leeftjidsverdeling in Stiphout laat hetzelfde beeld zien als die in Warande. Ook hier is een oververtegenwoordiging van de leeftijdsgroepen van 45 jaar en ouder, terwijl de leeftijdsgroep van 15 tot 45 jaar juist ondervertegenwoordigd is. Meer dan de helft van de huishoudens zijn huishoudens zonder kinderen. De leeftijd van de kinderen in de wijk, ligt gemiddeld hoger dan in andere wijken: er zijn 365 kinderen van 0 tot 6 jaar, 454 kinderen van 6 tot 12 jaar en 453 kinderen van 12 tot 18 jaar. Het totaal aantal kinderen is 23 % van het totaal aantal inwoners in de wijk.

Beoordeling informele speelruimte

Stiphout scoort als beste wijk voor wat betreft de informele speelruimte voor kinderen. Gezien de kwaliteit van de informele ruimte voor kinderen heeft de aanleg van speelvoorzieningen in deze wijk niet de hoogste prioriteit. Toch blijkt vaak dat een speelplek een belangrijke sociale functie vervult en ontmoeting tussen kinderen mogelijk maakt.

Beschikbare ruimte

Straten en stoepen in Stiphout zijn in Stiphout-dorp redelijk goed bespeelbaar. Ook zijn er in Stiphout-dorp woonerfjes en pleinen en ligt er een school. Geeneind is een groen- en buitengebied. De straten zijn hier niet bespeelbaar, maar daar staat tegenover dat er veel bespeelbaar groen aanwezig is.

Verkeer

Qua verkeer is er in Stiphout dorp hoofdzakelijk sprake van bestemmingsverkeer, met uitzondering van de Dorpstraat en de Gerwenseweg. Bij de meeste straten geldt een beperking van de maximum snelheid van 30km/uur. De Gerwenseweg en Dorpstraat is een drukke verkeersader die door Geeneind loopt.

Groen

De gemiddelde score voor groen is erg hoog. Het betreft hier het bosgebied van de Stiphoutse bossen. In Stiphout-dorp liggen grasvelden tussen Hazelaar en het Sportpark Molenven.

Beoordeling formele speelruimte

Gezien de hoge score op de informele kwaliteit en het relatief klein aantal kinderen heeft formele speelruimte in deze wijk niet de hoogste prioriteit. Stiphout is echter relatief wel goed voorzien van speelvoorzieningen, dankzij het feit dat hier meer ruimte beschikbaar was om speelvoorzieningen te realiseren. In Stiphout liggen in totaal 15 speelplekken. Hiervan zijn er negen ingericht voor kinderen tot 6 jaar, zijn zes speelplekken voor kinderen van 6 – 12 jaar en is er één voorziening voor 12 – 18 jarigen.

Volgens de norm is in de Stiphout het volgende nodig aan speelplekken:

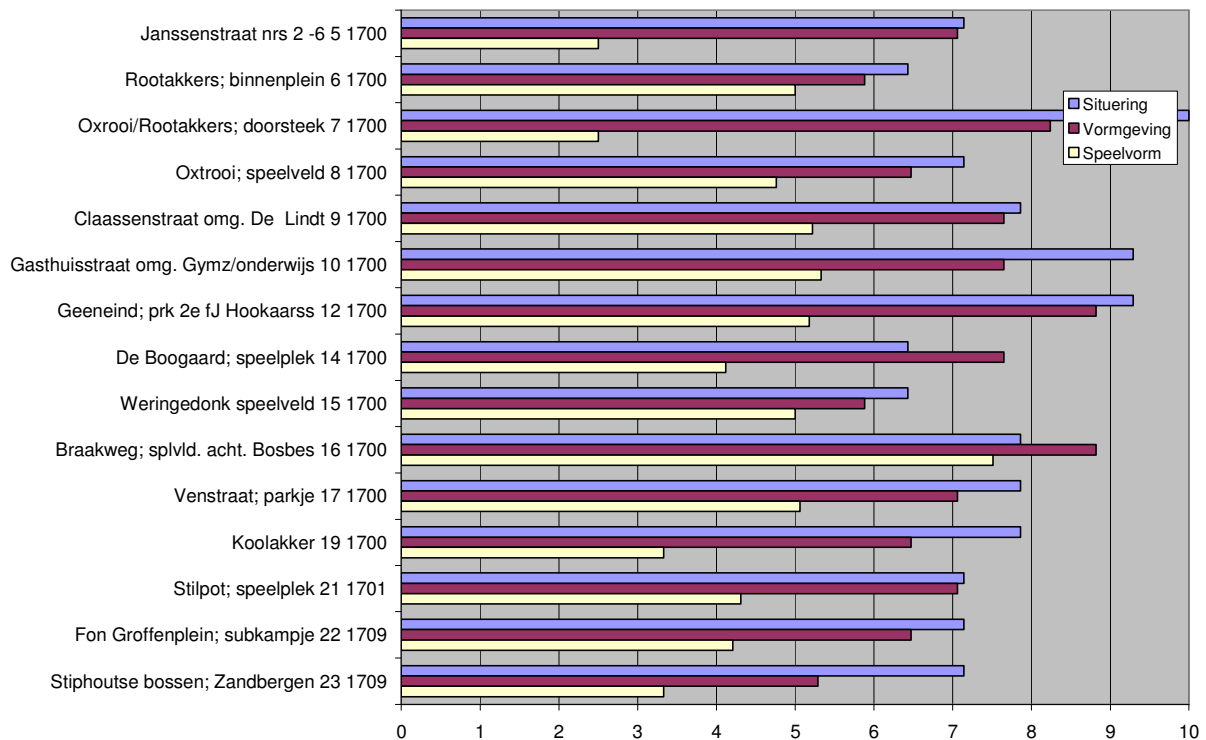
Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Benodigde speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
---------------------	-------	-----------	-------------------------	-------------------------

0-6 jaar	15-30 kinderen	365	12	9
6-12 jaar	55-70 kinderen	454	7	6
12-18 jaar	85-100 kinderen	453	5	1

Stiphout is hiermee de enige wijk in Helmond die, met uitzondering van de voorziening voor 12 – 18 jarigen, het beste aan de in deel één van dit speelruimtebeleidsplan geformuleerde norm voldoet. Wanneer we bovendien nog in aanmerking nemen dat de spreiding van de speelvoorzieningen over de wijk zeer goed is, kunnen we stellen dat Stiphout de meest kindvriendelijke wijk is wat speelruimte betreft. Voor wat betreft tieners, heeft projectgroep Stiphout (bestaande uit o.a. een wijkopzichter van de gemeente, bewoners en de politie) aangegeven behoefte te hebben aan een ingerichte plek (name een afdak) voor 12-18 jarigen.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens het gebruiksonderzoek werden er tijdens de observatierondes 31 kinderen aangetroffen op de speelplekken. Dat is ruim 2% van de kinderen uit de wijk.

Grafiek 8: Beoordeling speelplekken Stiphout (wijk 17).¹¹

Stiphout-Dorp (buurt 1700)

Spreiding

In Stiphout-Dorp liggen zeven speelplekken voor 0 – 6-jarigen. Daarnaast ligt er nog een speelplek in Schooten die bedoeld is voor kinderen wonend in Stiphout-Dorp. De buurtgrens vormt voor hen geen barrière. De spreiding van de speelplekken voor 0 – 6-jarigen is matig (dekking van minder dan 20 %). Er zijn eveneens zeven speelplekken voor 6 - 12-jarigen, waarbij een aantal speelplekken gezamenlijk een grotere speelplek vormt nl. de

¹¹ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

speelplekken in het Geeneind park (12, 13 en 20) en de speelplekken aan de Gasthuisstraat (speelplek 10 en 11). De spreiding van deze speelplekken over de buurt is goed.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties zijn er maar weinig kinderen aangetroffen. Wel zijn er andere zaken opgevallen en beschreven door de observanten. Op het speelveld aan de Braakweg (16) werden geen kinderen aangetroffen, maar gezien de hoeveelheid (verse) voetstappen is er wel de indruk dat de speelplek veel gebruikt wordt. Over de speelplek aan de van Ommerenstraat (5) tekent de observant aan dat omwonenden melden dat de verkeerssituatie hier voor kinderen gevaarlijk is. Aangezien hier echter alleen sprake is van bestemmingsverkeer en er tevens snelheidsremmers zijn aangebracht is hier mogelijk sprake van een onterechte angst. De speelplek in het parkje aan de Venstraat (17) is weliswaar leuk maar ziet er doordat de toestellen onder de bomen staan nogal oud en verweerd uit. De speelplek aan de Egelantier (18), ziet er nauwelijks gebruikt uit. De ligging is te veel achteraf. Op de speelplek aan de Koolakker (19) zijn de meeste kinderen aangetroffen.

Bij de speelplek aan Stilpot (21) wordt geklaagd over overlast door jongeren. De speelplek is vanuit de huizen niet zichtbaar en is daardoor ongeschikt als speelvoorziening voor 0 – 6 jarigen. (De speelplek is op de kaart aangegeven als voorziening voor 0 – 6 jarigen.) Deze ligging is echter niet geschikt voor die leeftijdsgroep. Qua inrichting is de speelplek ook zeer minimaal ingericht (alleen een speelhuis met glijbaan). De speelplek aan de Claassenstraat (9), is ook geschikt voor jongere kinderen, terwijl deze op de kaart nog wordt aangeduid als voorziening voor 12 – 18 jarigen.)

Schooten (buurt 1701)

In Schooten ligt één speelplek die bestemd is voor woningen in buurt Stiphout Dorp. Schooten heeft bestemming industrieterrein en is dus niet relevant voor het speelruimtebeleidsplan.

Geeneind (buurt 1709)

Spreiding

In Geeneind ligt een woonwagenlocatie (Fon Groffenplein). Hier is een speelplek voor 0 – 6-jarigen gesitueerd. In de Stiphoutse bossen ligt een voorziening die op de kaart is aangeduid voor 6 – 12 jarigen. Het betreft hier echter een trimbaan.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de eerste observatie was er een feestje aan de gang en stond er een tent. Op de speelplek zelf waren geen kinderen. De locatie in de Stiphoutse bossen is geen speelplek maar een trimbaan en dus niet geobserveerd.

Conclusies

Verdeling van speelplekken voor 0 – 6-jarigen moet nadere aandacht krijgen. Mogelijk zijn enkele van de op dit moment voor 6 – 12-jarigen bedoelde speelplekken ook goed bruikbaar (te maken) voor 0 – 6-jarigen. Sommige speelplekken voor 0 – 6 jarigen zijn verkeerd gesitueerd (is geen sociale controle bijvoorbeeld). Dit moet gewijzigd worden. De spreiding van de speelplekken voor 6 – 12- jarigen is goed. De situering van de speelplek aan de Claassenstraat (9) is zeer centraal in de wijk. Hierdoor is de speelplek voor de kinderen met een actieradius van 900 meter (12 – 18-jarigen)goed bereikbaar.

Aanbevelingen

(0 – 6 jaar)

- De speelplek aan de Claassenstraat (9) is een centraal gelegen speelplek. Op de kaart aangegeven als speelplek voor 6 – 12 jarigen, maar inmiddels ook ingericht voor 0 – 6 jarigen en 12 – 18 jarigen.
- Speelplek 10/11 ligt in de openbare ruimte bij de basisschool en is zowel geschikt voor 0 – 6 jarigen (veerwip en speelhuisje) als voor 6 – 12 jarigen. Vooralnog worden hier, gezien het intensieve gebruik door de basisschool, geen toestellen bijgeplaatst.
- In het Geeneind park ligt een speelplek (12) voor 6 – 12 jarigen. Elders in het park ligt een voorziening voor jongere kinderen met o.a. een schommel en een glijbaan in een talud.
- De speelplek aan de Boogaard (14) staat op de kaart als speelplek voor 6 – 12 jarigen, maar is tevens geschikt voor 0 – 6-jarigen. Het is een goed bezochte speelplek door kinderen tot 12 jaar. Er staan enkele veerwippen, een bandenschommel, klein duikelrek en een voetbaldoel. Voor de 0 – 6-jarigen is een kleine uitbreiding gewenst in de nabijheid van de veerwippen, bijvoorbeeld een speelhuisje of zandspeeltoestel.
- De speelplek aan de Weringedonk (15) is volgens de kaart bestemd als speelplek voor 0 – 6 jarigen. Hier is een kleine uitbreiding met een speelvoorziening met een hogere diversiteit van speelvormen wenselijk, omdat er op dit moment slechts één speeltoestel staat.
- De speelplek aan Stilpot (21) is op de kaart aangeduid als speelplek voor 0 – 6-jarigen. Daar er echter geen sociale controle is, voldoet deze plek niet voor deze leeftijdsgroep. De enige ingang naar de plek is een brandgang tussen de woningen. In overleg met bewoners bepalen wat met deze speelplek gaat gebeuren. Bovendien staat er op dit moment slechts één speeltoestel dat niet geschikt is voor deze leeftijdsgroep.
- In 2010 en 2015 zal het aantal 0 – 6-jarigen in Stiphout gedaald zijn. In plaats van 12 speelplekken (nodig in 2004), zijn er dan nog 10 speelplekken nodig voor deze leeftijdsgroep.

(6 – 12 jaar)

- Voor 6-12 jaar zijn er nagenoeg voldoende voorzieningen. Alleen in het zuiden zou er een plek bij kunnen komen om de dekking goed te krijgen. Meest voor de hand liggend zijn de speelplekken aan de Weringedonk (15) en aan Stilpot (21). Deze laatste is reeds voorzien van een speeltoestel voor deze leeftijdsgroep. Opwaardering is wel noodzakelijk.
- In 2010 is het aantal 6 – 12 jarigen nog nagenoeg constant. In 2015 is er sprake van een daling, waardoor er dan één speelplek minder nodig zou zijn (uitgaande van het gelijk blijven van de norm).

(12 – 18 jaar)

- Volgens de norm zijn er ook meer voorzieningen nodig voor de 12 – 18 jarigen. Echter de skatevoorziening is goed bereikbaar voor deze leeftijdsgroep. Er is daar tevens ruimte om meer te plaatsen dan alleen de skatevoorziening, bijv. Basketbalpaal, zitelement, trapveld, schuilhut.
- De centraal gelegen speelplek aan de Claassenstraat (9) is ook geschikt voor tieners.
- De speelplek in het Geeneind park (12/13/20) is aangegeven als plek voor 6 – 12 jaar, maar is ook geschikt voor tieners. Hier ligt een trapveld met een doel, betonnen zitelement en trappen en bankjes.
- In 2010 en 2015 is er slechts een lichte daling van het aantal 12 – 18 jarigen waarneembaar.
- Plek 23 in de Stiphoutse bossen is geen speelplek. Hier staat een aantal trimtoestellen.

Rijpelberg**Wijk 18****Wijktype**

Gemiddeld genomen is de wijk verspreid bebouwd. De wijk bestaat grotendeels uit kleine eengezinswoningen (bv rijtjeshuizen) met redelijke tuinen. Berkendonk is een uitzondering, daar is sprake van buitengebied met veelal agrarische functie en grote woningen met tuinen.

Bevolkingsopbouw

In Rijpelberg ligt het aandeel jongeren aanmerkelijk hoger dan in Helmond. Een kwart (24,7%) van de inwoners valt in de leeftijdsgroep 0 – 18 jaar. 36 % van de huishoudens zijn meerpersoonshuishoudens met kinderen.

Beoordeling informele speelruimte

Rijpelberg heeft een redelijke gemiddelde score wat betreft speelkwaliteit voor kinderen. Terwijl in de ene buurt duidelijk hoger gescoord wordt op wijktype (Berkendonk) en in een andere buurt juist op Speelstructuur (Rijpel-Oost) scoren alle buurten uiteindelijk ongeveer even hoog (5 tot 6) .

Beschikbare ruimte

Doordat de trottoirs in de wijk niet goed bespeelbaar zijn (gemiddelde breedte onder de 1,8m) is de score voor beschikbare ruimte vrij laag. De straten zijn van een gemiddelde breedte en bieden daarmee enige speelbare ruimte (gemiddeld tussen de 6 en de 8 m breed). In de wijk zijn er diverse overige ruimten om te spelen.

In de wijk liggen een basisschool, wijkcentrum de Brem en speeltuin de Rijpelroets waardoor er een redelijk hoge score is voor speelstructuur. De bereikbaarheid van de formele speelgelegenheden is minder, maar is hierdoor mogelijk gecompenseerd. Ook draagt de nabijheid van het bos/natuurgebied bij aan de score voor speelstructuur.

Verkeer

Het verkeer in de wijk vormt geen belangrijke belemmering voor het gebruik van de woonomgeving door kinderen: Er liggen snelheidsremmers en de toegestane snelheid bij het merendeel van de wegen is 30 tot 50km/uur. Ook werkt positief in de score voor verkeer, dat er naast de aanwezige parkeerstroken ook parkeergelegenheid is op eigen terrein. Hierdoor is er meer ruimte ook voor kinderen. Berkendonk vormt hierop een uitzondering vanwege de Wolfsputterbaan (N279). Hier ligt de maximumsnelheid hoger, omdat de weg is bedoeld voor doorgaand verkeer. Om van de Rijpel naar Berkendonk te gaan is er een onderdoorgang, waardoor de weg niet overgestoken hoeft te worden.

Groen

De wijk is goed voorzien van groen, in de vorm van groenstroken en plantsoenen e.d.. Er is een scoutingvoorziening en er is een beperkt aantal bespeelbare grasvelden en beplantingsvakken. Aan de noordkant liggen de Bakelse bossen (waterwingebied) en aan de oostkant ligt Berkendonk waar een vrijetijdsvoorziening (dagrecreatie) in ontwikkeling is.

Beoordeling formele speelruimte

Gezien de score op de informele kwaliteit en het relatief groot percentage kinderen heeft formele speelruimte in deze wijk een belangrijke functie. In Rijpelberg liggen in totaal 30 speelplekken. Hiervan zijn er 21 ingericht voor kinderen tot 6 jaar, zijn 9 speelplekken voor kinderen van 6 – 12 jaar en is er geen voorziening voor 12 – 18 jarigen. De skatevoorziening (161) ligt weliswaar niet in de Rijpelberg zelf, maar is voor de meeste 12 – 18-jarigen

woonachtig in deze wijk wel goed bereikbaar. Het Speel terrein van de scouting, Park Drenthehof (trapveld) en Gooisehof (trapveld) zijn ook belangrijke plekken voor tieners.

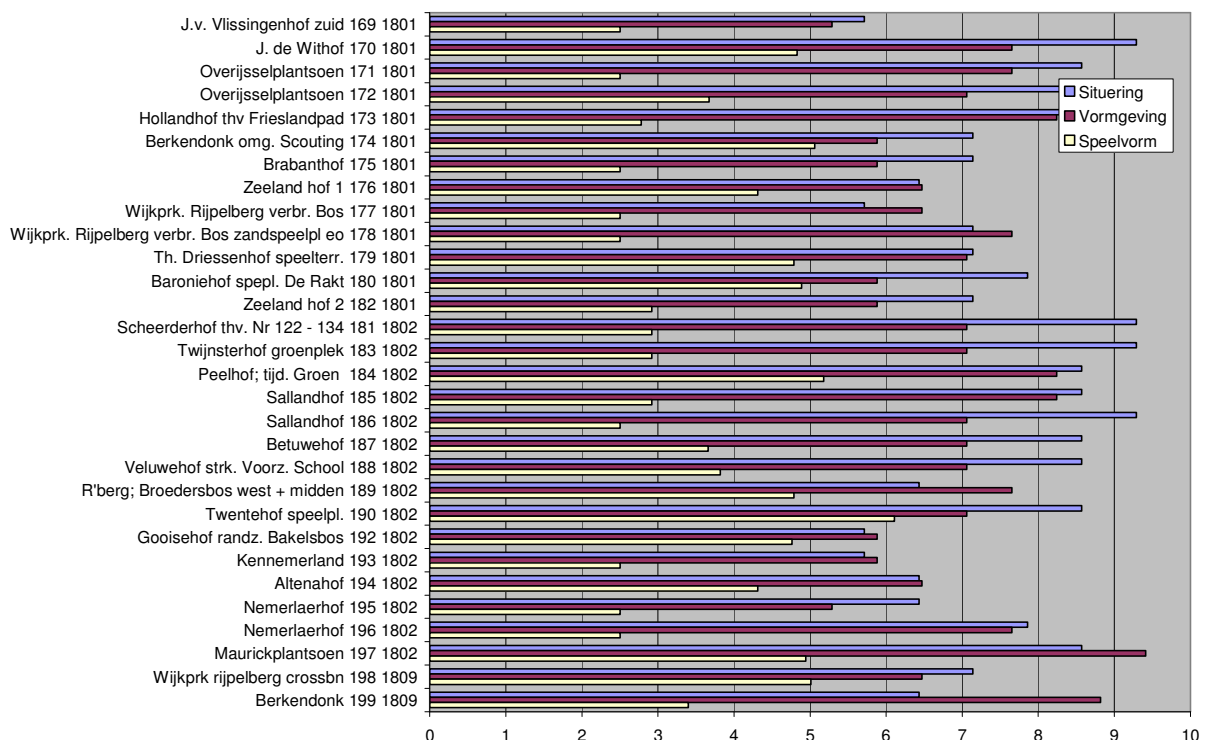
Volgens de in Speelruimtebeleidsplan deel I genoemde norm is in de Wijk Rijpelberg minimaal het volgende nodig aan speelplekken:

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	754	25	21
6-12 jaar	55-70 kinderen	664	9	9
12-18 jaar	85-100 kinderen	769	8	0

Voor wat betreft de voorzieningen voor de jongere kinderen voldoet de Rijpelberg voor een belangrijk deel al aan deze minimale norm. Met uitzondering van de voorzieningen voor 12 – 18-jarigen. De spreiding van de plekken voor 0 – 6 jarigen zou nog iets kunnen verbeteren (er is nu enige overlap van de verzorgingsgebieden van speelplekken). Anderzijds zouden mogelijk ook enkele plekken die nu alleen een functie voor 6 – 12 jarigen hebben, bruikbaar gemaakt kunnen worden voor 0 – 6 jarigen. Ook in de Rijpelberg scoren de meeste speelplekken wat betreft situering en vormgeving redelijk hoog. Wat betreft diversiteit van spellvormen zijn er op verschillende speelplekken verbeteringen wenselijk.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties werden in de Rijpelberg 70 kinderen aangetroffen op de speelplekken. Dit is ruim 3 % van het totaal aantal kinderen in de wijk.

Grafiek 9: Beoordeling speelplekken Rijpelberg (wijk 18).¹²

¹² Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Rijpel Oost (buurt 1801)

Spreiding

In Rijpel Oost liggen 10 speelplekken voor 0 – 6 jarigen. De spreiding van deze speelplekken is redelijk goed alhoewel sommige speelplekken erg dicht bij elkaar liggen en daardoor voor wat betreft het verzorgingsgebied elkaar overlappen. In de buurt liggen drie speelplekken voor 6 – 12 jarigen. Ook ligt in Berkendonk een speelplek die voor wat haar bereik betreft ook van belang is voor kinderen in Rijpel Oost. Dit bereik overlapt echter in sterke mate het verzorgingsgebied van een andere speelplek in Rijpel Oost voor deze doelgroep. Ook voor de groep 6 – 12 jarigen geldt dat voor meerdere speelplekken de verzorgingsgebieden elkaar overlappen.

Gebruik tijdens de observaties

Op geen enkele speelplek in Rijpel Oost zijn tijdens de observaties kinderen tussen de 0 en 6 jaar aangetroffen. Wel waren er redelijk veel 12 – 18 jarigen in het Wijkpark. Uit de opmerkingen van de observanten blijkt dat de speelwaarde van de speelplekken erg laag is met name doordat er meestal maar één of twee speeltoestellen aanwezig zijn en er vaak maar weinig ruimte beschikbaar is. Dit geldt bijvoorbeeld voor de speelplekken aan de Jan van Vlissingenhof (169), aan het Overijsselpantsoen (171), aan de Brabantshof (175) en aan de Zeelandhof (176). Op de speelplek aan het Overijsselpantsoen(171) bleken obscene teksten geschreven te zijn op de speeltoestellen. (Hierop is direct na deze observatie actie ondernomen en zijn de teksten verwijderd.)

Van de speelplek bij het Scoutingterrein (174) werd geconstateerd dat er een mooi groot veld ligt. Tijdens de observatie is het voetballen waarschijnlijk iets minder gemakkelijk door het grote aantal molshopen in het terrein. De speelplek aan de Th. Driessenhof (179) is voorzien van basketbal-palen en wordt dan ook door jongeren goed bezocht. Zij blijken echter vrij veel troep achter te laten, die overigens door de afwezigheid van een prullenbak ook niet weggegooid kan worden op een daarvoor bestemde plaats. Op de speelplek aan de Scheerderhof (181) constateerde de observant dat de schommel omhoog gehangen was zodat er geen gebruik van kon worden gemaakt.

Rijpel West (buurt 1802)

Spreiding

In Rijpel West liggen tien speelplekken voor 0 – 6-jarigen en vijf voor 6 – 12-jarigen. Over het algemeen is de spreiding van de speelplekken vrij goed, alhoewel met name voor de 0 – 6 jarigen enkele straten onvoldoende bereikt worden. Ook is er een sterke overlap van het verzorgingsgebied van de voorzieningen voor 6 – 12-jarigen.

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplek aan de Twijnsterhof (183) en de speelplek aan de Twentehof (190) zijn de meeste kinderen aangetroffen. Op de speelplekken aan de Twijnsterhof (183) en de Betuwehof (187) speelden ook 0 – 6 jarigen.

Speelplek 193 biedt alleen twee evenwichtsbalken. De plek werd door de observant dan ook niet als speelplek herkend. Ook voor deze buurt geldt dat de speelplekken vaak slechts minimaal zijn ingericht.

Berkendonk (buurt 1809)

Spreiding

Deze buurt is zeer uitgestrekt en bestaat voornamelijk uit buitengebied en in het westen van de wijk liggen enkele sportvelden. De buurt wordt doorsneden door een drukke verkeersader.

In de buurt liggen twee speelplekken. De crossbaan in het Wijkpark (198) is bedoeld voor 6 – 12 jarigen en eigenlijk vooral van belang voor kinderen die wonen in de beide andere buurten.

De speelplek aan de Berkendonk (199) is op de kaart aangegeven als een speelplek voor 0 – 6-jarigen. Het is volgens de observant een mooie en aantrekkelijke speelplek. De speelplek ligt bij de recreatieplas en heeft daardoor een functie voor verschillende leeftijden. Vanuit de wijk zelf is deze plek door kinderen van 0 – 6 jaar niet zelfstandig te bereiken.

Conclusies

In Rijpelberg is de spreiding van de speelvoorzieningen goed. Bovendien wordt bijna voldaan aan de norm voor het minimale aantal speelvoorzieningen. De inrichting van de speelplekken is echter zeer minimaal. Er staat vaak maar een enkel speeltoestel wat dan ook nog niet in alle gevallen geschikt is voor de doelgroep waar de speelplek op gericht is. Kijkend naar het gegeven dat in deze wijk ook veel oudere jeugd is, is het zeker de moeite waard om na te gaan of het mogelijk is om het aantal speelplekken iets te beperken maar de kwaliteit van de speelplekken sterk te verbeteren. Speeltuyn Rijpelroets ligt heel centraal in de wijk en biedt afwisselende speelmogelijkheden voor de kinderen, aanvullend op de gemeentelijke speelplekken.

Aanbevelingen

(0 – 6 jaar)

- Voor deze leeftijdsgroep voldoet Rijpelberg goed, maar volgens de norm moet deze groep wel meer aandacht krijgen. Er kunnen ook enkele plekken worden opgewaardeerd of bijgemaakt.
- De speelplek aan de Scheerderhof (181) moet bestemd worden voor 0 - 6 en 6 – 12. Op dit moment staan er alleen enkele toestellen voor 6 – 12 jaar. Uitbreiding met toestellen voor beide leeftijdsgroepen is wenselijk, maar de ruimte ontbreekt. De doodlopende straten (alleen bestemmingsverkeer) bieden mogelijk voldoende informele speelruimte. Het is van belang dat kinderen hier zonder gevaar ook op straat kunnen blijven spelen.
- De speelplek aan het Maurickplantsoen (197) is ook bestemd voor 0 – 6 jaar, maar zou uitgebreid moeten worden voor deze leeftijd. Nu staat er slechts een glijbaan voor deze doelgroep. Voor 6 - 12 staan er doelpalen.
- Bij de Baroniehof (op de kop van de woningenrij eindigend op nr. 86) kan het grasveldje worden benut voor een mogelijke nieuwe speelplek voor 0-6 jaar. De plek ligt wel deels achter woningen. Realisatie van de speelplek is afhankelijk van de behoefte uit de directe omgeving.
- De speelplek aan Kennemerland (193) is bestemd voor 0 – 6 jarigen maar alleen voorzien van een evenwichtsbalk. De speelplek wordt nauwelijks gebruikt. Deze speelplek dient opgeheven te worden. Als compensatie is een uitbreiding en verbetering van de speelplek aan de Altenahof (194) wenselijk. Hiervoor is ook een verzoek uit de buurt gekomen. Helaas hier niet genoeg ruimte om een volledige speelplek aan te leggen. Wel kan er in overleg met bewoners iets voor de kinderen worden gedaan op deze plek. Deze speelplek wordt intensief gebruikt, waardoor op dit moment vernieuwing van ondergronden noodzakelijk is. Bovendien is er voldoende ruimte voor uitbreiding.
- Het aantal 0 – 6 jarigen zal in 2010 en 2015 aanmerkelijk verminderd zijn. In plaats van 25 speelplekken zijn er dan volgens de norm nog slechts 22 noodzakelijk. (Er zijn er op dit moment 21.)

(6 – 12 jaar)

- Voor 6 – 12 jarigen zijn er voldoende speelplekken in Rijpelberg.
- De diversiteit van speelvormen van de speelplek Altenahof (194) is voor deze groep laag (er is alleen een wip op veren). Opwaardering in combinatie met de opwaardering voor 0 – 6 jarigen is wenselijk.
- Op de speelplek in het Wijkpark (198) dient de houten bandenschommel vervangen te worden door een stalen variant.
- Bij de speelplek bij het Scoutinggebouw (174) moet iets gedaan worden aan de molshopen zodat het grote veld te gebruiken is als voetbalveld.
- De speelplek aan de Th. Diessenhof moet voorzien worden van afvalbakken.
- Ook voor 6 – 12 jarigen voorzien we in de komende jaren een daling van het aantal kinderen in de Rijpelberg. In 2010 zijn er echter nog steeds 9 speelplekken noodzakelijk. In 2015 is dit gedaald naar 8.

(12 -18 jaar)

- Voor 12 – 18-jarigen zijn op dit moment in Rijpelberg geen voorzieningen (volgens de kaart). Maar er zijn speelplekken die wel geschikt zijn voor tieners, zoals hieronder is beschreven.
- De speelplek aan de Peelhof (184) is echter ook voor deze leeftijdsgroep bestemd. De speelplek is ingericht als een trapveld met tevens een basketbalpaal en betonnen poefs.
- Ook de speelplekken in het Wijkpark (178) en (198) worden gebruikt door 12-18 jarigen. Deze functioneren goed. Uitbreiding is niet noodzakelijk.
- De speelplek aan de Twentehof (190/191) is zowel voor 6 tot 12-jarigen als voor 12 tot 18-jarigen (Basketbal, voetbal, klimrek). Hier is mogelijk nog ruimte voor uitbreiding.
- Het aantal 12 – 18 jarigen zal in 2010 en 2015 eveneens afnemen. Er is dan nog noodzaak voor 6 voorzieningen voor deze groep. Het Speelterrein van de scouting, Park Drenthehof (trapveld) en Gooisehof (trapveld) zijn ook belangrijke plekken voor tieners.

Dierdonk**Wijk 19****Wijktype**

Dierdonk bestaat uit een tweetal gebieden. De kern Dierdonk en het buitengebied Scheepstal. Aangezien in die laatste wijk nauwelijks woningen staan, wordt deze in dit speelruimteplan niet verder besproken.

Dierdonk kern heeft een open bebouwing. Vrijwel alle woningen zijn vrij grote eengezinswoningen, voorzien van een redelijk grote tuin. Bijna alle woningen zijn na 1990 gebouwd.

In de wijk ligt een school, een park en een wijkgebouw. Ook de Bakelse Beemden, de Bakelse bossen en buitengebied Scheepstal liggen op goed bereikbare afstand.

In de wijk Dierdonk zijn in het kader van de uitwerking van het Masterplan Dierdonk de uitgangspunten voor het spelen verwerkt in een beleidsnotitie. De notitie 'Dierdonk, beleid t.a.v. speelvoorzieningen' (1997) is gehanteerd en voor het grootste deel ook uitgevoerd. In het beleid zijn ook speelplekken zonder speeltoestellen opgenomen.

Bevolkingsopbouw

Zoals in een nieuwbouwwijk vaak het geval is, heeft ook Dierdonk een flinke oververtegenwoordiging van 0 – 15 jarigen en een zeer laag percentage 15 – 29 jarigen. In de leeftijdsgroep 0 – 18 jaar zien we een sterke oververtegenwoordiging van de jonge kinderen: ruim 800 kinderen van 0 – 6 jaar, 550 van 6 tot 12 jaar en slechts 300 tieners (12 – 18 jaar). In Dierdonk wonen weinig 65-plussers. Het aandeel meerpersoonshuishoudens met kinderen is bijna 2 maal zo groot als het gemiddelde in Helmond.

Beoordeling informele speelruimte

Dierdonk heeft een redelijk hoge score voor informele speelruimte. Dit is met name te danken aan de score voor wijktype en vooral de aanwezigheid en bespeelbaarheid van veel groen. Het groen bevindt zich langs de randen van de wijk, maar er zijn ook samenhangende groenzones binnen de wijk (zoals de Kromme Geer). Dierdonk komt na Stiphout en Warande op de derde plaats als wijk met veel informele speelruimte voor kinderen.

Beschikbare ruimte

Aangezien de trottoirs in de wijk van een standaard afmeting zijn is de bespeelbaarheid matig. De straten bieden wat breedte betreft een gewone speelbare ruimte, maar dit moet wel in relatie worden gezien met de verkeersdrukke. In Dierdonk liggen ook diverse overige ruimtes om te spelen, zoals het Ockenburghpark en het Dierdonkpark.

Verkeer

Het verkeer is voor kinderen een belemmerende factor om op straat te kunnen spelen. De toegestane snelheid is 50km/uur. Er zijn echter op enkele locaties snelheidsremmers aangebracht om de snelheid van het verkeer plaatselijk omlaag te brengen. De buurtgrenzen worden in het westen en in het zuiden gevormd door wegen die voor kinderen zijn moeilijk over te steken zijn. Ook wordt de wijk doorsneden door de brede en relatief drukke Dierdonklaan. De Waterleliesingel en de Coendersberglaan vormen eveneens een barrière.

Groen

Er is voor kinderen een goede groenstructuur in Dierdonk. Er zijn parkjes en groenvlekken met veel bespeelbare beplanting en grasvelden die in verbinding staan met elkaar. De waterpartij in Ockenburghpark vormt voor kinderen weliswaar een barrière binnen de wijk, omdat er slechts enkele oversteekplaatsen zijn. Maar het gebied zelf is zeer aantrekkelijk om te spelen.

Beoordeling formele speelruimte

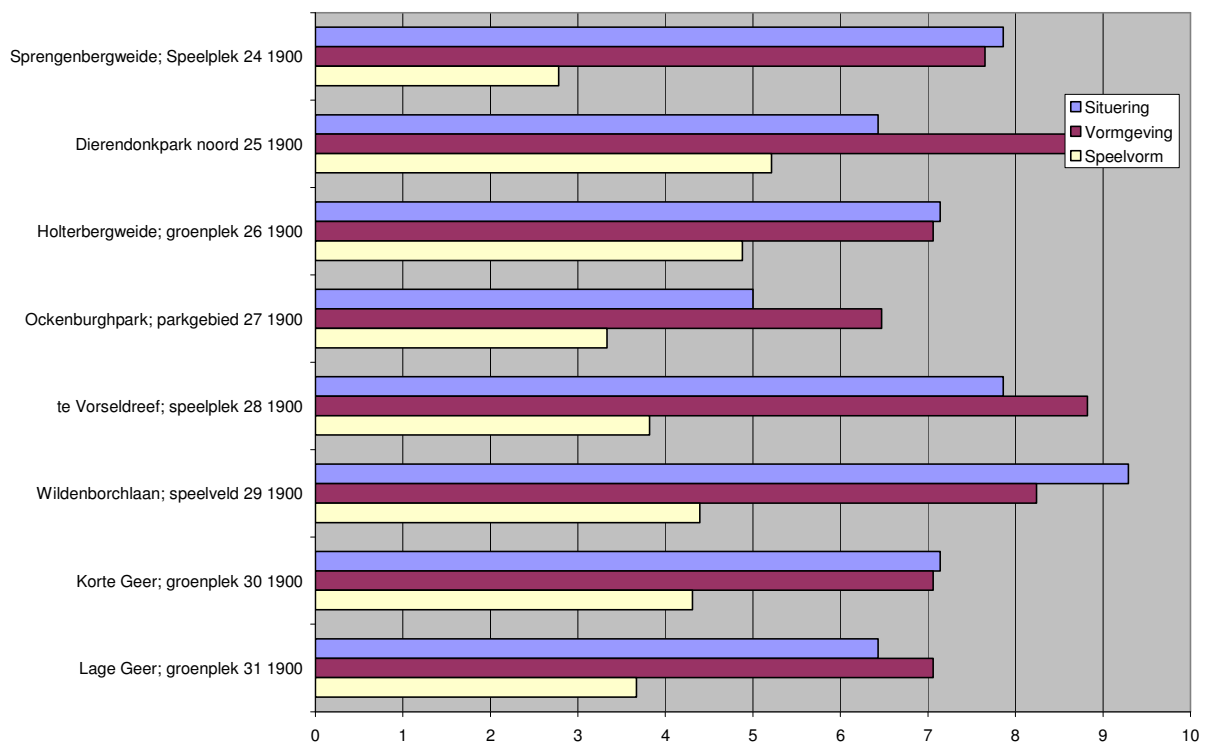
Dierdonk heeft een hoge score op de kwaliteit van de informele ruimte. Omdat in de wijk veel kinderen wonen is een hoge kwaliteit van speelruimte zowel informeel als formeel wenselijk. In Dierdonk liggen in totaal acht speelplekken met speeltoestellen. Daarnaast zijn er nog vijf speelplekken zonder speeltoestellen (zie notitie 'Dierdonk, beleid t.a.v. speelvoorzieningen', 1997). Van de acht speelplekken met toestellen zijn er vijf ingericht voor kinderen tot 6 jaar. Daarnaast is er een combinatiespeelplek voor de leeftijd 0 tot 12 jaar. Er ligt een speelplek voor kinderen van 6 tot 12 jaar en een speelplek voor 12 tot 18-jarigen die ook geschikt is voor 6 tot 12-jarigen. Dierdonkpark heeft een basketbalveld en Wildenborchlaan (bij de manege) heeft een trapveld. Daarnaast is in maart 2005 een skatebaan aangelegd in Dierdonkpark.

Volgens de in Speelruimtebeleidsplan deel I geformuleerde norm is in Dierdonk minimaal het volgende nodig aan speelplekken:

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken ¹³ :
0-6 jaar	15-30 kinderen	810	27	5
6-12 jaar	55-70 kinderen	552	8	2
12-18 jaar	85-100 kinderen	320	3	1

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens het gebruiksonderzoek zijn er in Dierdonk op de speelplaatsen slechts 20 kinderen aangetroffen. Dit is slechts iets meer dan 1 % van de 0 – 18 jarigen dat in de wijk woont. Mogelijk speelt als verklaring voor dit lage aantal bezoekers mee, dat de leeftijd van de kinderen erg jong is en het bovendien al redelijk koud was (net voor de herfstvakantie). Ook is goed mogelijk dat kinderen wel buiten speelden, maar dankzij de goede informele speelruimte hiervoor niet noodzakelijkerwijs aangewezen waren op de speelplekken.

Grafiek 10: Beoordeling speelplekken (met speeltoestellen) Dierdonk (wijk 19).¹⁴

¹³ Het aantal aanwezige speelplekken heeft uitsluitend betrekking op plekken met speeltoestellen.

¹⁴ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

Kern Dierdonk (buurt 1900)

Spreiding

De spreiding van de speelvoorzieningen met speeltoestellen is voor 0 tot 6-jarigen matig. Voor 6 tot 12-jarigen en 12 tot 18-jarigen redelijk.

Gebruik tijdens de observaties

Bij de speelplek aan de Sprengenbergrweide (24) er netjes uit wat betreft de speeltoestellen. Er lijkt niet veel op het gras gespeeld te worden.

De speelplek in het Dierendonkpark (25) is volgens de observant een leuke speelplek voor iets oudere kinderen. De speelplek aan de Holterbergweide (26) is ingericht voor 0 – 6 jarigen. Er wonen echter weinig kinderen van die leeftijdsgroep rond het speelplaatsje zelf. Oudere kinderen kunnen hier ook voor balspel terecht.

De speelplek in het Ockenburghpark (27) is volgens de kaart bestemd voor 0 – 6 jarigen, maar gezien de ligging hiervoor niet geschikt. Ook ziet de speelplek er niet erg aantrekkelijk uit.

Conclusies

Dierdonk biedt, gezien de grote tuinen en samenhangende groenstructuur een goede informele speelkwaliteit. Dat er niet zo veel formele speelplekken zijn is dan ook mogelijk niet zo'n probleem. De notitie over speelvoorzieningen in Dierdonk (1997) geeft in totaal 13 speelplekken aan met en zonder speeltoestellen. Wel is het belangrijk aandacht te schenken aan de evenwichtige spreiding van de speelplekken. Plekken voor 0 – 6-jarigen moeten bij voorkeur in het zicht van de woningen liggen. De speelplek in het Ockenburghpark (27) heeft volgens de notitie uit 1997 een functie voor oudere kinderen en tieners. De speelplek in Dierdonkpark (25) wordt ook gebruikt door 12 – 18 jarigen en is inmiddels uitgebreid met een skatevoorziening.

Aanbevelingen

Aandachtspunt is de spreiding van de speelplekken met speeltoestellen en de diversiteit van speelvormen.

(0 – 6 jaar)

- De speelplek aan de Wildenborchlaan (29) zou ook bestemming moeten krijgen voor 0 – 6 jarigen.
- Naar verwachting zal in 2010 het aantal 0 – 6 jarigen aanmerkelijk gedaald zijn, wat betekent dat de behoefte aan speelplekken eveneens gedaald zal zijn van 27 naar 18 speelplekken. In 2015 is er nog een verder daling naar 16 speelplekken te verwachten.

(6 – 12 jaar)

- Voor de speelplek in het Ockenburghpark (27) is uitbreiden en aanpassen aan de leeftijdsgroep noodzakelijk.
- Het aantal 6 – 12 jarigen zal in 2010 gestegen zijn, waardoor er dan in plaats van 8 inmiddels 10 plekken noodzakelijk zijn. In 2015 is dat aantal weer gedaald naar 8.

(12 – 18 jaar)

- De speelplek in Dierdonkpark (25) is bedoeld voor zowel 6 tot 12-jarigen als 12 tot 18-jarigen. In het park is inmiddels een skatevoorziening gerealiseerd.
- Het aantal 12 – 18 jarigen zal in 2010 en 2015 toenemen (van 320 in 2004 naar bijna 600 in 2015), waardoor er ook meer voorzieningen voor deze groep wenselijk zijn.

Brandevoort**Wijk 21****Wijktype**

Brandevoort is een wijk in ontwikkeling. De komende jaren worden hier zo'n 6000 woningen gerealiseerd. Voor deze wijk heeft de gemeente een duidelijk concept ontwikkeld.

Brandevoort wordt een Brabants stadje op het grondgebied van een grote stad. Er komt een gezellige kern die omgeven wordt door een gracht. Veel uiteenlopende straatjes worden verbonden door pleintjes. De gevarieerde architectuur grijpt sterk terug op het verleden.

Momenteel wordt er nog volop gebouwd. De wijk zal gaan bestaan uit een viertal buurten, waarvan op dit moment alleen de Schutsboom bijna helemaal klaar is en wat betreft beheer reeds is overgedragen aan de gemeente. De bebouwing in het al gerealiseerde deel van de wijk is vrij open en bestaat voornamelijk uit kleine eengezinswoningen. De woningen zijn voorzien van kleine tot redelijke tuinen. In deze buurt ligt een basisschool en, op dit moment, tijdelijke voorzieningen zoals een 2° basisschool en een wijkgebouw. De wijk is dooraderd met groenzones, zoals de eco-zone.

In het speelruimteplan Brandevoort (juni 2002, een wijkspeelplan in concept) zijn kleine en grote groenvlekken aangegeven in de Buitens, onregelmatig verdeeld over de woonvlekken. In het plan voor Brandevoort zijn speelplekken met en zonder speeltoestellen opgenomen. Deze plekken hebben de functie "spelen" en worden ingericht voor deze functie. Er zijn dus ook plekken zonder speeltoestellen met de functie "spelen", in dit Speelruimtebeleidsplan deel II vallen deze gebieden onder informele speelruimte. Daarnaast lenen de geleidingszone Ashorst (tussen Brandevoort en 't Hout) en de ecozone Brandevoort zich uitstekend als struinroute voor informeel gebruik. De natuurlijke inrichting en beplanting van deze groenzones geven vaak al voldoende aanleiding om te spelen. Op een aantal plaatsen bevinden zich in de ecozone en in de geleidingszone enkele formele speelplekken. De meeste speelplekken zijn op dit moment nog niet overgedragen naar beheer.

(0–6 jaar)

De kinderen tussen 0 en 6 jaar zijn gedeeltelijk aangewezen op de speelvoorzieningen op particulier terrein. Daarnaast dienen een aantal kleinschalige pleintjes en veldjes als speelruimte. De invulling is kleinschalig en beperkt. Voorbeelden zijn een zandveldje of zandbak, glijbaan, schommel of veerelement. De grotere groenvlekken zijn beter geschikt voor vormen van bewegingsspel en daardoor beter geschikt voor oudere leeftijdsgroepen.

(6–12 jaar)

Voor deze leeftijdsgroep wordt in de Buitens (Schutsboom, Brand en Stepekolk) speelruimte in de grotere groenvlekken gereserveerd. Hier is ruimte geboden voor grotere speelvoorzieningen of een trapveldje. Als meerdere speelplekken voor deze leeftijdscategorie op korte afstand binnen een woonvlek (zoals in Schutsboom) liggen is het mogelijk om de locaties een sterker leeftijdsgebonden accent binnen een leeftijdsgroep te geven. Bijvoorbeeld een gescheiden indeling per locatie voor de leeftijd 6-9 jaar of voor 10-12 jaar. Ook de woonomgeving biedt hier handreikingen in de vorm van pleintjes, doorloopjes, hoogte verschillen en muurtjes. Daarnaast maken de oudere kinderen gebruik van de ecozone en de geleidingszone Ashorst.

(12-18 jaar)

Voor 12 – 18 jarigen is met name de ecozone en de geleidingszone aantrekkelijk. In de geleidingszone Ashorst bevinden zich diverse voorzieningen (trapveld, basketbalveld en een speelplek) voor deze leeftijdsgroep. Overige voorzieningen in de ecozone zijn op dit moment nog niet overgedragen naar beheer.

Ecozone en de geleidingszone

De ecozone en de geleidingszone maken deel uit van een zgn. struinroute. Dit netwerk van routes leent zich per uitstek voor ongedwongen spelen. Voorzieningen hoeven hier nauwelijks voor getroffen te worden. Paden met bredere bermen met een natuurlijke uitstraling kunnen voor kinderen en jongeren van 6 – 18 een struingroenstrook opleveren. De ecozone biedt de mogelijkheid voor spelen met of in water. Water is ook een potentieel gevaar. De ecozone is door de aanwezigheid van oevers en water niet geschikt voor jonge kinderen. Spelen in de ecozone is voor kinderen tot 6 jaar beperkt tot het recreatief medegebruik (onder begeleiding) zoals wandelen, fietsen en eendjes voeren. Er wordt dan ook geen formele speelruimte aangeboden voor deze leeftijdsgroep. Voor zowel kinderen van 6 – 12 jaar als jongeren van 12 – 18 jaar is in de ecozone en geleidingszone Ashorst ruimte voor formele speelplekken gereserveerd.

Bevolkingsopbouw

In de wijk wonen in totaal 1423 kinderen. Dat is ruim 16% van het totaal aantal inwoners van de wijk. De leeftijd van de kinderen is, zoals meestal in een nieuwbouwuurt, gemiddeld erg laag. Er wonen maar liefst 783 kinderen van 0 – 6 jaar ten opzichte van 406 kinderen van 6 – 12 jaar en slechts 234 12 – 18 jarigen. In verband met de ontwikkeling van de wijk geven deze gegevens slechts een globale indruk van de bevolkingsopbouw, nl. dat er veel jonge kinderen wonen.

Beoordeling informele speelruimte

De informele speelruimte is met name in Schutsboom en Stepekolk redelijk goed, omdat de wijk is omsloten door een brede groenzone (struinroute). In Stepekolk zijn de recentelijk aangelegde speelplekken nog niet zijn meegenomen in de inventarisatie. Hierdoor is de score op dit moment laag. Gezien wijkttype, score verkeer en score groen biedt de buurt waarschijnlijk een goede kwaliteit voor kinderen zodra er ook nog enige formele speelruimte gerealiseerd is.

Beschikbare ruimte

De trottoirs in de wijk zijn niet goed bespeelbaar. De straten bieden een gemiddelde speelbare ruimte. In de wijk liggen wel woonerven en/of pleinen.

Verkeer

Er zijn voornamelijk wegen in de wijk met een maximum snelheid van 30km/uur. De meeste straten in de wijk zijn door kinderen goed over te steken met uitzondering van de Brandevoortsedreef die een drukke doorgaande weg is.

Groen

De wijk is redelijk groen door de aanwezigheid van groenstroken, beperkte bespeelbare beplanting en een redelijk aantal bomen. De eco-zone en de geleidingszone vormen een samenhangende groenstructuur in de wijk en hierdoor ontstaat een flink areaal groen. In deze gebieden speelt water een belangrijke rol en zijn honden niet toegestaan. De eco-zone biedt ruimte voor spelen (formeel en informeel).

Beoordeling formele speelruimte

In de buurt Schutsboom zijn op het moment van de inventarisatie (oktober 2004) in totaal negen speelplekken overgedragen naar beheer. Daarnaast bevindt zich een speelplek in de geleidingszone Ashorst (net buiten Brandevoort). De meeste speelplekken zijn ingericht voor kinderen tot 6 jaar (7 plekken), maar enkele plekken zijn ook geschikt voor 6 tot 12-jarigen (2 plekken). De speelplek in de geleidingszone is ingericht voor de oudste leeftijd. Aanvullend zijn in Brandevoort nog ongeveer 10 speelplekken gepland (een daarvan in Schutsboom), waarvan sinds de inventarisatie al enkele zijn aangelegd.

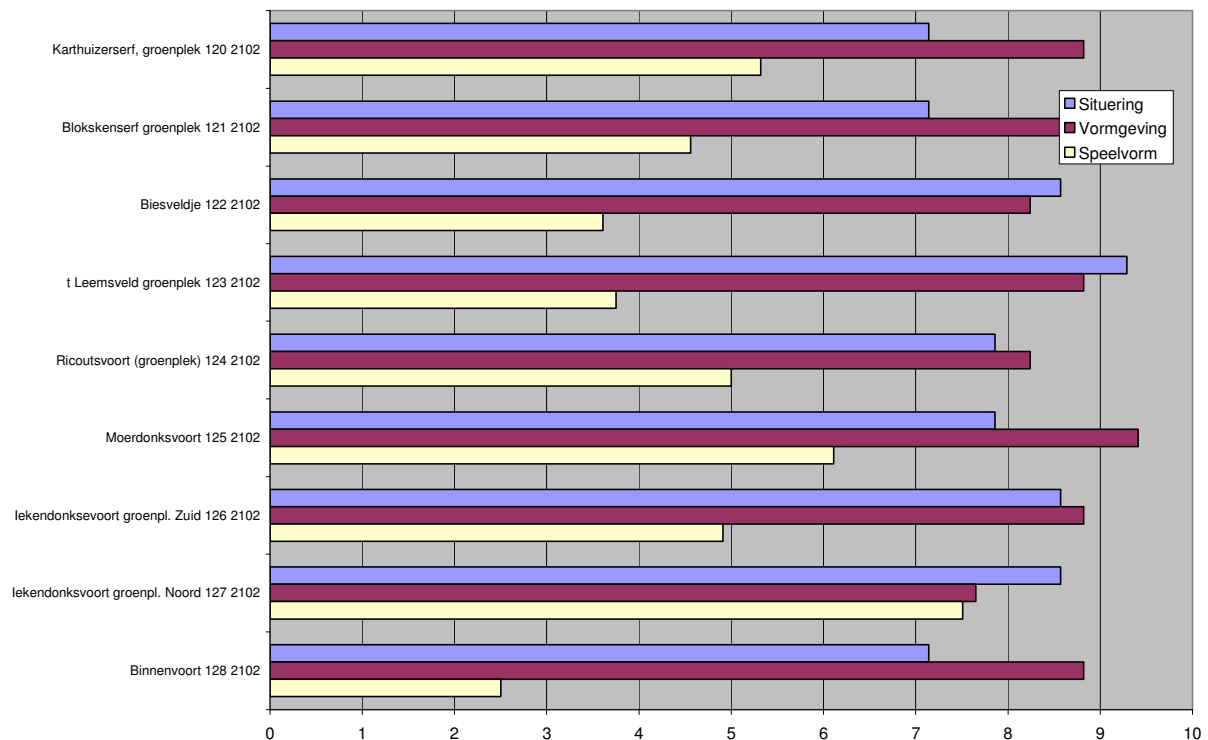
Volgens de norm, vermeld in Speelruimtebeleidsplan deel I, is in Brandevoort minimaal het volgende nodig aan speelplekken¹⁵:

Leeftijdscategorie:	Norm:	Kinderen:	Minimum aantal speelplekken:	Aanwezige speelplekken:
0-6 jaar	15-30 kinderen	783	26	7
6-12 jaar	55-70 kinderen	406	6	2
12-18 jaar	85-100 kinderen	234	2	0

Er is duidelijk een tekort aan speelvoorzieningen voor 0 – 6 jarigen. Deze zijn ook meegenomen in de planvorming van Brandevoort waarvan enkele ook inmiddels zijn aangelegd, maar niet meegenomen in het onderzoek. Speelplek Ashorst (tussen Brandevoort en 't Hout) is ook voor 12 – 18 jarigen en ook gedeeltelijk voor Brandevoort. Ook is inmiddels één plek aangelegd voor tieners in de eco-zone bij Stepekolk. Daarnaast is een trimparcours aangelegd in de ecozone bij de Veste. Het parcours is bedoeld voor oudere kinderen en volwassenen. De eco-zone en struinroute zijn bij de inventarisatie buiten beschouwing gelaten, maar deze groenzones bieden veel speelwaarde.

Gebruik tijdens de observaties

Tijdens de observaties zijn in Brandevoort op de speelplekken 16 kinderen aangetroffen. Dat is minder dan 1% van het totaal aantal kinderen in de wijk. Ook hier kan meespelen dat de grootste groep kinderen in de wijk erg jong (0 tot 3 jaar) is en het tijdens de observaties geen echt 'buitenspeelweer' was. 10 van de 16 aangetroffen kinderen was tussen de 0 en 6 jaar. Zij speelden op de speelplek aan de Blokskenserf (121) en op de speelplek aan de lekendonsevoort (126).

Grafiek 11: Beoordeling speelplekken (met speeltoestellen) Brandevoort (wijk 21).¹⁶

¹⁵ Dit is gebaseerd op bevolkingsgegevens van 1 januari 2004. In verband met de ontwikkeling van de wijk geven deze gegevens slechts een globale indicatie.

¹⁶ Links van de grafiek staan respectievelijk naam van de straat, nummer speelplek en buurtcode.

De Veste (2101)

In het speelruimteplan Brandevoort (2002) is aangegeven dat in deze buurt geen speelvoorzieningen in de openbare ruimte mogelijk is voor 0 – 6 jarigen vanwege de opzet van de buurt/de beperkte ruimte. In het plan wordt aangegeven dat op de beschutte binnenterreinen wel veilig kan worden gespeeld en is het aan de bewoners om in de particuliere binnenterreinen en achtertuinen speelvoorzieningen te treffen. Er komt een tijdelijke speelplek voor 0 tot 6 jaar bij het tijdelijk winkelcentrum. De eco-zone rondom de Veste biedt ruimte voor kinderen ouder dan 10 jaar. Het gebied is niet bedoeld voor jongere kinderen i.v.m. de aanwezigheid van (diep) water. Er zijn ook reeds drie speelplekken aangelegd in de eco-zone. Deze zijn nog niet overgedragen naar beheer en ook niet geïnventariseerd.

Schutsboom (buurt 2102) Spreiding van de voorzieningen

De spreiding van de voorzieningen voor 0 – 6 jarigen is goed, ervan uitgaande dat er nog speelplekken komen ten westen van de Brandevoortse dreef (deelgebied Brand).

Gezien het aantal kinderen binnen het verzorgingsgebied is van belang dat de speelplekken ook veel kwaliteit en speelwaarde bieden. Situering en vormgeving zijn ruim voldoende. Het zal dus met name gezocht moeten worden in de diversiteit van speelvormen van de speeltoestellen. De speelplek Iekendonksvoort (127) scoort door de voor 0 – 6 jarigen goede combinatie van speelhuis, beweging en constructie (zandbak) hoog ten aanzien van speelvormen. Aan de Tijssenvoort is in overleg met de wijkraad een speelruimte zonder speeltoestellen ingericht voor 6 tot 12-jarigen. Het is in dit plan dus meegenomen als een informele speelruimte vanwege de afwezigheid van speeltoestellen, maar heeft wel de functie “spelen”. Het betreft een groenplek (structuurrijk bosje, water, taluds, gazon, etc.) met een uitdagende natuurlijke speelaanleiding.

Gebruik tijdens de observaties

Op de speelplekken aan Blokskensersf (121) en Iekendonksevoort (126) werd ten tijde van de observatie gespeeld door kinderen tussen de 0 en 6 jaar oud. Op de speelplek Moerdonksvoort (125) speelden kinderen tussen de 6 en 12 jaar.

Stepekolk (2103)

In deze buurt zijn sinds kort vijf formele speelplekken gerealiseerd, drie in de buurt en twee in de eco-zone. De eco-zone maakt deel uit van de struinroute voor kinderen vanaf 10 jaar. Deze speelplekken zijn nog niet overgedragen naar de afdeling beheer en niet geïnventariseerd in dit plan.

Conclusies

Brandevoort heeft als nieuwbouwwijk te maken met veel kleine kinderen in de wijk. De druk op de aanwezige speelruimte is dan ook groot en zal voorlopig nog groot blijven.

De spreiding van de voorzieningen voor 0 – 6 jarigen in de al gerealiseerde buurt is goed. Voor 6 tot 12-jarigen zijn er meerdere speelplekken reeds geschikt voor deze leeftijdsgroep. Bovendien kunnen deze kinderen gebruikmaken van de speelplek in Centrum 't Hout (96), deze plek is goed bereikbaar vanuit Schutsboom.

De diversiteit van speelvormen op de speelplekken verdient meer aandacht.

Aanbevelingen

Op basis van het Speelruimteplan Brandevoort (2002) is geconcludeerd dat de norm van 3%, gezien de stedenbouwkundige opzet van de wijk, niet haalbaar is.

(0-6 jaar)

- Volgens de norm van het aantal kinderen zijn in Brandevoort onvoldoende speelvoorzieningen. Wel hebben bijna alle 0 – 6 jarigen in Schutsboom een speelplek binnen hun bereik (actieradius 100 m.) Het is dus niet van belang dat er meer speelplekken in de Schutsboom komen, maar wel dat er voldoende aanbod en uitdaging voor een groot aantal kinderen geboden wordt.
- In de Veste wordt een tijdelijke voorziening aangelegd en in Brandevoort II komen enkele definitieve speelplekken.
- De binnenterreinen van De Veste zijn terrein van de Vereniging van eigenaren. Hier worden parkeerplaatsen aangelegd, maar wordt getracht ook restruimte te bewaren zodat bewoners initiatief kunnen nemen om hier toestellen te (laten) plaatsen. Ook wordt in deze buurt ervan uitgegaan dat bewoners zelf in de tuin speelvoorzieningen treffen.
- Tot 2010 zal het aantal 0 – 6 jarigen sterk toenemen. In Brandevoort I zouden dan volgens de norm van het aantal kinderen 39 speelplekken nodig zijn (tegenover 26 in 2004) en in Brandevoort II 18. In 2015 zal het aantal 0 – 6 jarigen in Brandevoort I weer gedaald zijn (benodigde speelplekken 16) en in Brandevoort II nog zijn toegenomen (benodigde speelplekken 42).

(6 – 12 jaar)

- De speelplek aan Karthuiserserf (120) is ingericht voor kinderen van 6 tot 12 jaar en staat dus onjuist op de kaart vermeld als plek voor 0 – 6 jaar. (Er staat een draaitoestel en een groot klimtoestel).
- De Speelplek aan Blokskenserf (121) is bestemd voor 0 – 6 jaar en voor 6 – 12 jaar. De inrichting is hierop reeds afgestemd.
- De groenplek aan de Tijssenvoort is in overleg met de wijkraad ingericht als speelruimte zonder speeltoestellen.
- Voor een deel van de kinderen in Brandevoort is ook de speelplek in Buurtpark Ashorst (96) in 't Hout, goed bereikbaar.
- De verwachting is dat in Brandevoort I in 2010 het aantal 6 – 12 jarigen meer dan verdubbeld is ten opzichte van 2004. Er is dan op basis van dit aantal kinderen ongeveer 14 speelplekken nodig. Ook Brandevoort II zal dan bebouwd zijn. In 2010 zijn daar 4 locaties nodig voor deze groep, wat snel zal stijgen naar 13 in 2015.

(12 – 18 jaar)

- Brandevoort is een jonge wijk. Naar verhouding wonen hier weinig tieners. Wel is er volgens de bevolkingsgegevens behoefte aan twee plekken voor 12 – 18 jarigen. Voor een deel van deze leeftijdsgroep liggen in het buurtpark Ashorst verschillende speelplekken (95 en 96) binnen een overbrugbare afstand, waarvan met name de basketbalplek (96) en trapveldje (95) voor hen aantrekkelijk is.
- De speelplek in de eco-zone Stepekolk is nog niet opgenomen in de inventarisatie.
- Verder dient in de komende jaren bij de verdere inrichting van Brandevoort aandacht geschonken te worden aan voldoende ruimte voor voorzieningen voor jongeren. In 2010 zijn in Brandevoort I en II voor deze groep 7 voorzieningen nodig en in 2015 zijn er 12 nodig.

Industriegebied Zuid

Wijk 29

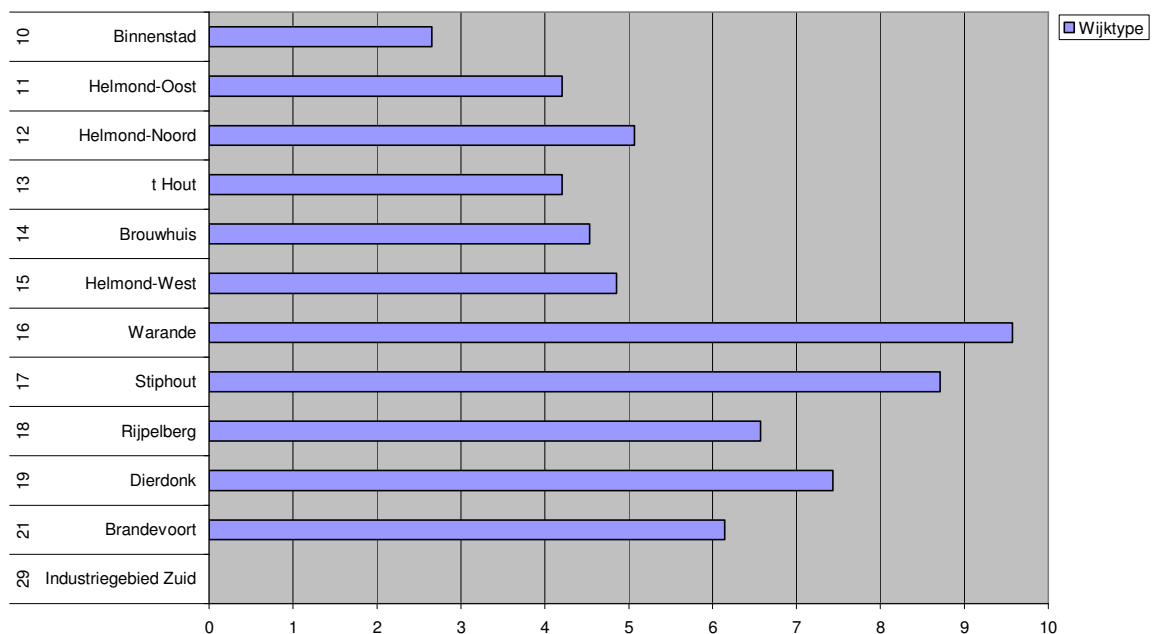
In het industriegebied zijn geen woongebieden. Wel zijn er op enkele locaties woningen of woon-werkcombinaties. In totaal wonen er 69 kinderen van 0-18jr verspreid in het gebied. Gezien het lage aantal kinderen en de bestemming industriegebied is speelruimte voor kinderen geen functie die nagestreefd wordt.

Bijlage IV: Scores informele speelruimte

	Wijktype	Beschikbare Ruimte	Speelstructuur	Verkeer	Groen	Gemiddelde
Binnenstad	2,65	4,12	4,22	3,22	5,02	3,85
Helmond-Oost	4,21	3,57	6,50	4,27	6,25	4,96
Helmond-Noord	5,07	4,43	6,38	3,73	7,75	5,47
t Hout	4,21	3,57	5,22	5,50	5,50	4,80
Brouwhuis	4,54	3,57	6,06	5,30	4,80	4,85
Helmond-West	4,86	2,93	4,01	3,86	5,51	4,23
Warande	9,57	3,57	4,13	4,27	8,13	5,93
Stiphout	8,71	4,22	5,32	5,09	8,32	6,33
Rijpelberg	6,57	3,57	6,13	4,27	7,38	5,59
Dierdonk	7,43	3,57	6,25	4,27	7,75	5,85
Brandevoort	6,14	3,57	3,25	6,46	5,13	4,91

Tabel: Score informele speelruimte

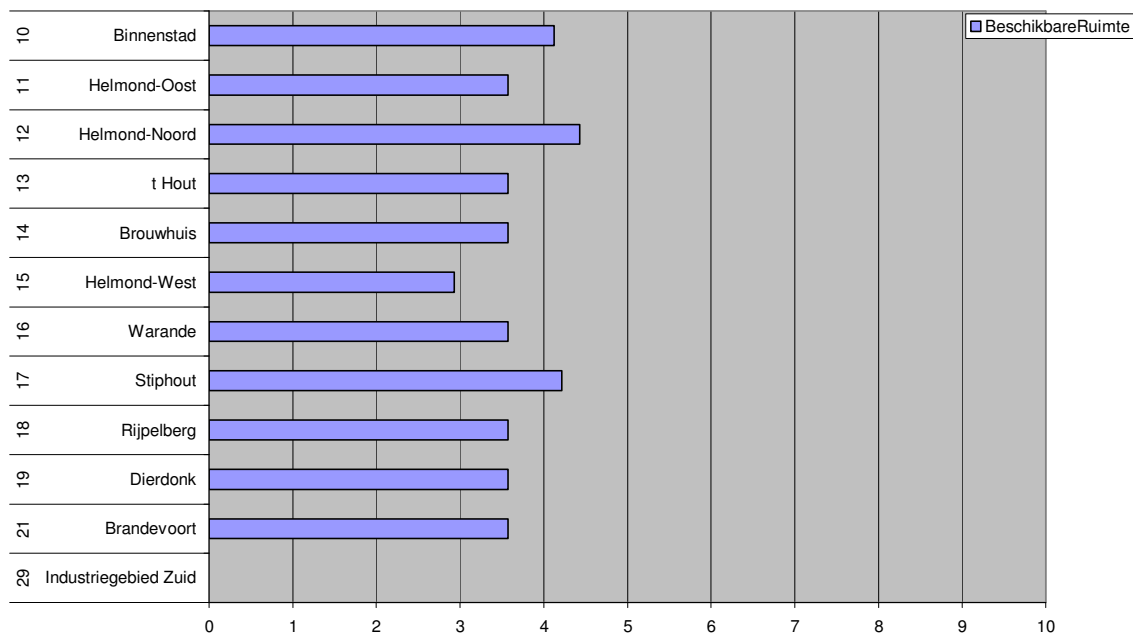
Beoordeling wijktype

Grafiek 12: Beoordeling wijktype

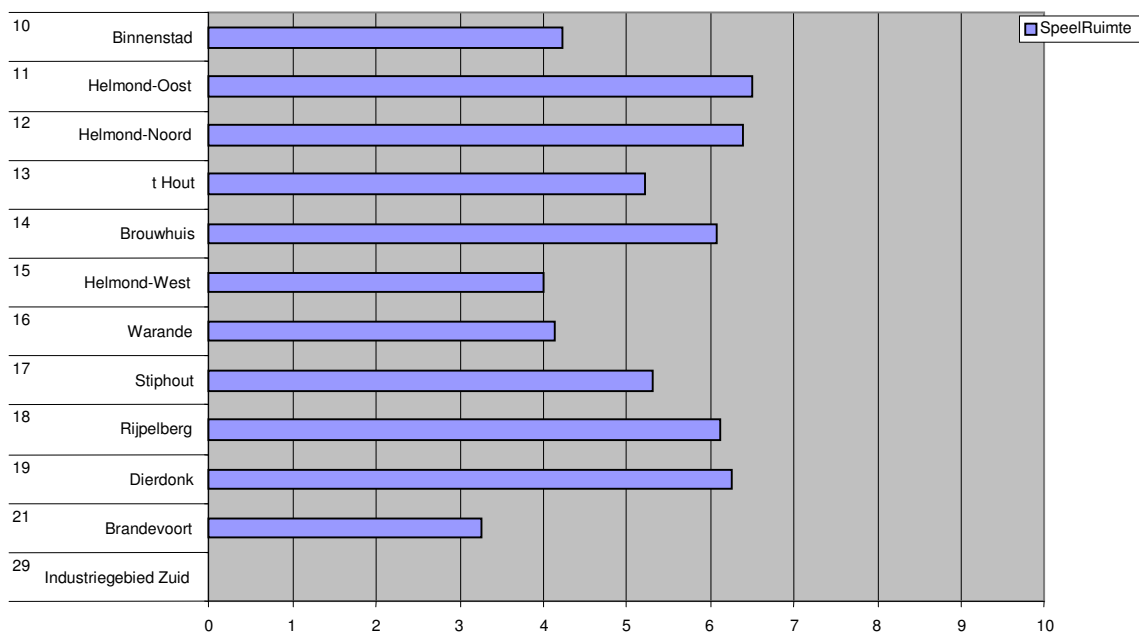

Beoordeling beschikbare ruimte

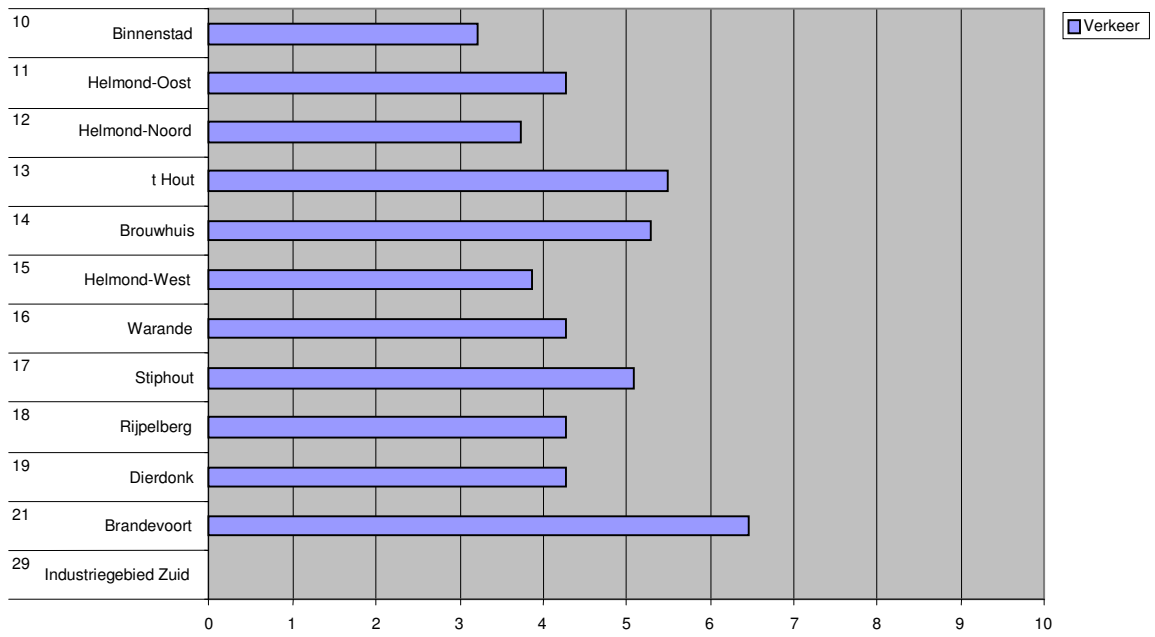
Grafiek 13: Beoordeling beschikbare ruimte

Beoordeling speelstructuur

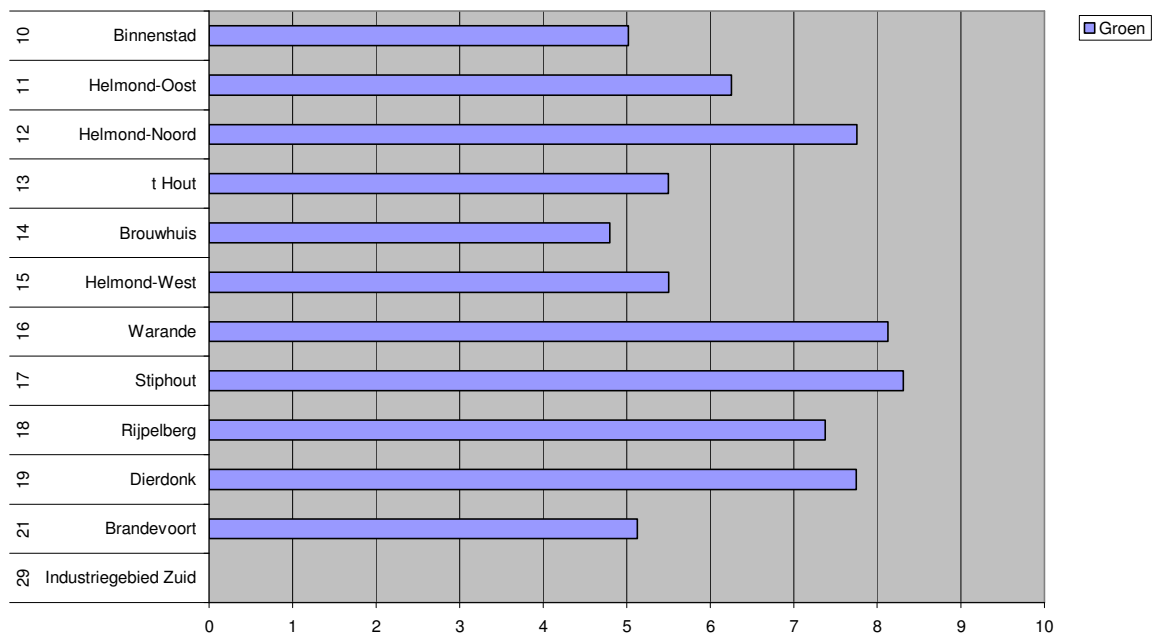
Grafiek 14: Beoordeling speelstructuur

Beoordeling verkeer

Grafiek: Beoordeling verkeer

Beoordeling groen

Grafiek 15: Beoordeling groen

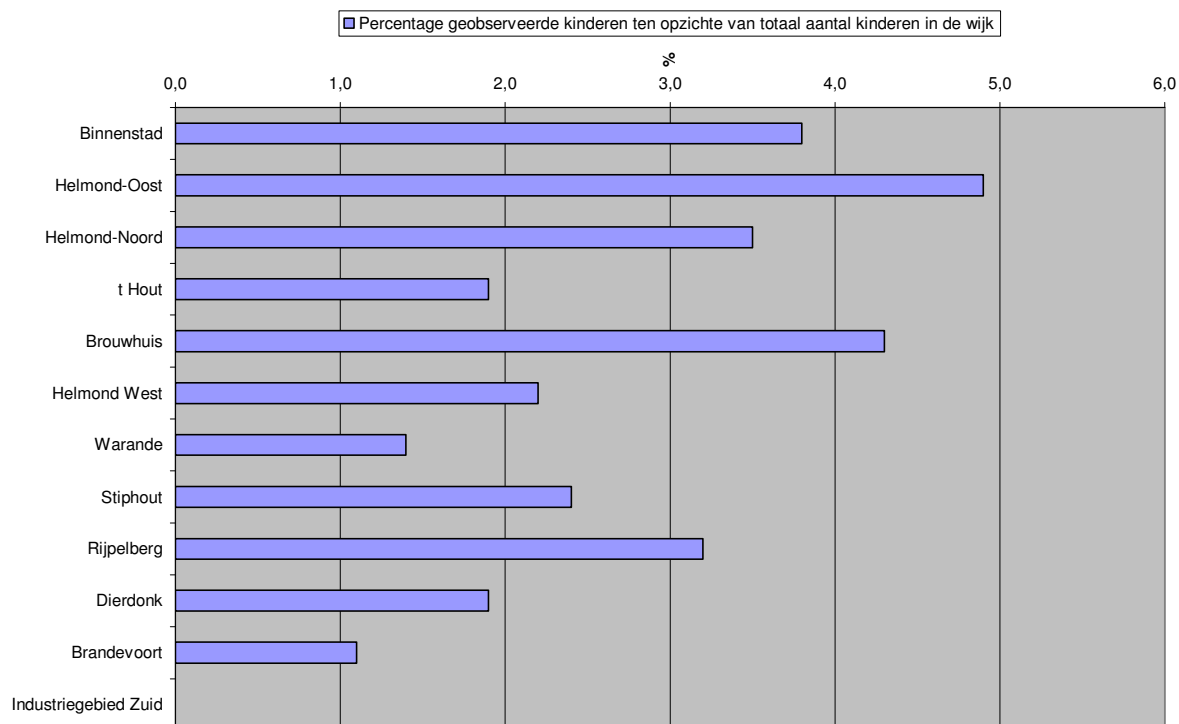
Bijlage V: Beschrijving methode gebruiksonderzoek

Alle 190 speelplekken in de stad zijn twee maal geobserveerd door studenten van de Pabo Helmond. De observaties vonden plaats op woensdagmiddagen van 13.00 tot 17.00 uur en zaterdagmiddagen tussen 11.00 uur en 17.00 uur en tijdens de herfstvakantie tussen 11.00 uur en 17.00 uur. Tijdens de eerste observatieronde werd gedurende een half uur alle kinderen en de activiteiten van die kinderen geregistreerd. Tevens werd geregistreerd hoe de studenten de diversiteit van speelvormen op de speelplekken beoordeelden en de indruk die zij kregen van het gebruik van de speelplek. In de tweede observatieronde is alleen op een kort moment de speelplek geobserveerd en zijn de aantallen kinderen geregistreerd.

Bijlage VI: Resultaten Gebruiksonderzoek en Bevolkingsonderzoek

wijknaam	wijk-code	0 - 3 jaar	3 - 6 jaar	6 - 9 jaar	9-12 jaar	12 - 15 jaar	15 - 18 jaar	Totaal
Binnenstad	10	5	24	23	17	11	13	93
Helmond-Oost	11	0	16	32	14	4	1	67
Helmond-Noord	12	0	18	36	19	10	5	88
t Hout	13	0	13	10	14	8	3	48
Brouwhuis	14	10	34	18	20	2	4	115
Helmond West	15	2	8	7	5	0	0	22
Warande	16	2	5	0	0	0	0	7
Stiphout	17	1	10	13	6	1	0	31
Rijpelberg	18	2	8	14	14	13	18	69
Dierdonk	19	0	1	7	12	0	0	20
Brandevoort	21	1	9	2	3	1	0	16
Industrie Zuid	29							

Tabel: Aantal aangetroffen kinderen in beide observaties:

Grafiek 16: Percentage geobserveerde kinderen t.o.v. totaal aantal kinderen in de wijk

wijknaam	code	0-3 jr	3-6 jr	6-9 jr	9-12 jr	12-15 jr	15-18 jr	Totaal
Binnenstad	10	482	388	371	381	398	415	2435
Helmond-Oost	11	234	228	230	232	240	207	1371
Helmond-Noord	12	429	455	415	400	408	380	2487
t Hout	13	424	480	424	427	442	396	2593
Brouwhuis	14	474	497	485	422	427	358	2663
Helmond West	15	231	159	123	132	175	168	988
Warande	16	68	73	104	94	91	83	513
Stiphout	17	157	208	219	235	227	226	1272
Rijpelberg	18	376	378	328	336	356	413	2187
Dierdonk	19	391	419	292	260	192	128	1682
Brandevoort	21	452	331	235	171	134	100	1423
Industriegebied Zuid	29	19	18	11	8	7	6	69
Totaal		3737	3634	3237	3098	3097	2880	19683

Tabel: Aantallen kinderen per wijk

Bijlage VII: Procedure aanvraag wijkorgaan

Aanvraag van bewoner:

Aanvraag van bewoner(s) komt binnen bij gemeente. Er wordt gekeken of er reeds een geschikte speelplek binnen bereik is.

Indien ja, dan wordt de bewoner hiervan geïnformeerd.

Indien nee, dan bekijkt de gemeente of aanvraag past binnen Uitvoeringsprogramma en kan worden meegenomen bij wijkspeelplannen.

Indien ja, dan wordt de bewoner geïnformeerd van deze mogelijkheid.

Indien nee: dan wordt de bewoner op de hoogte gebracht van de mogelijkheid om via de wijkorgaan alsnog een speelplek te realiseren (zie verder "Aanvraag bij wijkorgaan").

Aanvraag bij wijkorgaan:

De wijkorgaan beoordeelt of de speelplek nodig is, of er draagvlak is in de wijk en of het haalbaar is binnen het wijkbudget.

Indien nee, dan wordt de bewoner door de wijkorgaan geïnformeerd van de afwijzing.

Indien ja, dan vraagt de wijkorgaan evt. aanvullende subsidie van "Knelpunten in de Woonomgeving". De wijkorgaan en gemeente treden samen in overleg met bewoners, waarin bewoners wensen/ ideeën kenbaar maken. Bewoners overhandigen het voorstel samen met een handtekeningenlijst met daarin de huisnummers, aantal kinderen, leeftijdsopbouw.

Gemeente beoordeelt verzoek op haalbaarheid:

- speeltechnisch
- veiligheid
- consequenties voor bestaande inrichting
- draagvlak
- geschiedenis locatie i.v.m. mogelijke overlast, etc.

Gemeente maakt een inrichtingsschets en koppelt dit terug naar wijkorgaan en bewoners. Indien nodig wordt het plan door de gemeente toegelicht op een informatieavond. Na eventuele wijzigingen wordt een definitieve tekening met kostenraming gemaakt en teruggekoppeld naar wijkorgaan samen met voorwaardenbrief. Het wijkorgaan zorgt voor financiële dekking, eventueel samen met budget Knelpunten in de Woonomgeving. Als financiële dekking rond is dan wordt de opdracht pas verstrekt. Uitvoering opdracht van en onder toezicht van gemeente. Afrekening wordt gedaan door gemeente, waarna de kosten worden verrekend met wijkorgaan.

Bijlage VIII: Veiligheid en aansprakelijkheid

Veiligheid van de speelomgeving

De veiligheid van de speelomgeving wordt onder andere bepaald door de aanwezige formele en informele ruimte, de objecten binnen deze ruimte, het onderhoud ervan en de ligging ten opzichte van gebieden met een verkeersfunctie en ten opzichte van water en t.o.v. woningen. Enkele algemene uitgangspunten hebben betrekking op 'verkeer', 'water' en 'onderhoud'.

Verkeer Grofweg kan de openbare ruimte worden verdeeld in ontsluitingswegen en verblijfsgebieden. Op de doorgaande wegen (de 50 en 70km/uur wegen) overheerst de verkeersfunctie duidelijk. In de verblijfsgebieden (woonerven en 30km/uur-zones) heeft de woon- en speelfunctie de overhand. In een verblijfsgebied is het de bedoeling dat het gemotoriseerde verkeer "te gast" is van de voetganger en ander langzaam verkeer en dat men veilig en plezierig kan wonen en verblijven. Het is daarom in principe gewenst de straat zo in te richten, dat de verblijfsfunctie voorop staat en de automobilist zich aangepast moet gedragen, bijvoorbeeld door de inrichting van het gebied waardoor duidelijk wordt welk rijgedrag wordt verwacht. Afhankelijk van de situatie dienen de speelplekken zelf goed afgeschermd te zijn en/of zodanig te zijn gesitueerd en ingericht dat spelende kinderen worden afgeremd en niet in hun enthousiasme zonder op te letten de straat of een fietspad op rennen. Voor nieuwbouwlocaties en het plannen van nieuwe speelplaatsen in bestaand stedelijk gebied is het belangrijk alert te zijn op een veilige situering van speelplekken zodat kinderen die binnen het verzorgingsgebied van de speelplek vallen geen doorgaande wegen hoeven over te steken. Ook dient bij toetsing van ontwerpen te worden gekeken naar een veilige inrichting van de openbare ruimte rondom de speelplaats, zoals bijvoorbeeld aanleg van snelheidsremmende maatregelen, voldoende zicht, etc.

Water Oppervlaktewater zoals sloot, vijver, gracht of kanaal vormt een potentieel verdrinkingsgevaar voor jonge kinderen. Water kan een ernstige beperking vormen van het zelfstandig gebruik van de woonomgeving door jonge kinderen, afhankelijk van de directe bereikbaarheid van het water en de leeftijd van het kind. Als leidraad wordt veelal gehanteerd dat voorkomen moet worden dat kinderen tot 6 jaar in het water kunnen komen. Dit geldt dan met name voor plaatsen waar zij zonder toezicht kunnen komen. Voor kinderen in de leeftijd van 6-10 jaar geldt als uitgangspunt dat moet worden voorkomen dat ze onbedoeld in het water raken, bijvoorbeeld doordat zij door de vaart in hun spel uitglijden op het talud. Voor deze groep geldt dat zij wanneer ze echt bij het water willen komen ze zich niet laten tegenhouden door bijvoorbeeld een hek. Overzicht bij het water, zichtbaarheid van de grens tussen water en land en de mogelijkheid om zelfstandig uit het water te komen als ze er in terecht komen, is voor deze groep daarom ook van belang. Voor deze groep geldt overigens dat hun veiligheid kan worden beïnvloed door gedragsverandering via ouders en school, dit begint bij kinderen vanaf ±4 jaar. Bij de locatiekeuze van de speelplekken en bij de inrichting van speelplekken en informele speelruimte in de directe omgeving van water dient met deze uitgangspunten rekening te worden gehouden.

Onderhoud De gemeente heeft als algemene taak om de openbare ruimte veilig in te richten en zodanig te onderhouden dat de inrichting voor de bestemde functie geschikt is en blijft. Een trottoir moet vlak zijn, het wegdek mag geen scheuren vertonen, plantsoenen moeten niet verwilderen en de verlichting moet in principe branden wanneer dat gewenst is. Ook het straatmeubilair en de speeltoestellen moeten in orde zijn en veilig om te gebruiken. Elke gemeente bepaalt zelf hoe en hoe vaak de openbare ruimte onderhouden wordt om het noodzakelijke kwaliteitsniveau te behouden.

Veiligheid van speeltoestellen

Al geruime tijd is er sprake van een wettelijke regeling voor veiligheid van speeltoestellen. Het besluit 'Veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen' is 26 september 1996 opgenomen in de Wet voor gevaarlijke werktuigen en 26 maart 1997 van kracht geworden. De inhoud van dit besluit is gebaseerd op het advies van de Commissie Regeling Attractieveiligheid, de CRA, uit 1989. Het geldt zowel voor attractietoestellen, motorisch aangedreven, als speeltoestellen, gebruik makend van de zwaartekracht of de fysieke kracht van een mens. Het besluit geldt niet voor zogenaamde sporttoestellen.

Het besluit stelt dat speeltoestellen veilig moeten zijn met de algemene eis dat toestellen bij redelijke wijze te verwachten gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid of de gezondheid van personen. Dit geldt voor zowel bestaande als nieuwe speeltoestellen. De producent houdt hier rekening mee (typekeuringen) en moet relevante informatie bij het toestel leveren, zoals bijvoorbeeld over de valhoogte. Deze is weer van belang voor de keuze van het bodemmateriaal.

Het besluit legt niet alleen verplichtingen op aan de toestellen, maar ook aan de inrichting van de speelomgeving en aan beheer, inspectie en onderhoud. De beheerder van de aanwezige toestellen moet een logboek per toestel bijhouden over bijvoorbeeld de registratie van ongevallen, inspecties, staat van onderhoud en reparaties.

Het toezicht op naleving van het besluit geschiedt door de Keuringsdienst van Waren. Deze controleert steekproefsgewijs of toestellen en de omgeving aan de eisen van het besluit voldoen. Op basis van de bevindingen kunnen toestellen ontoegankelijk gemaakt worden en/ of herstel, reparatie of verwijdering worden geëist.

Veiligheid van ondergronden

Ook de ondergronden moeten voldoen aan dit beleid. De keuze van de ondergrond wordt bepaald door de valhoogte, onderhoud en kosten. Voorbeelden van veilige ondergronden zijn gras, houtsnippers/ boomschors, zand/ fijn grind, diverse rubberondergronden en kunstgras.

Bestratingen: (betontegels, klinkers e.d.) is een veel voorkomende ondergrond die totaal geen valdemping heeft. Deze verharding mag dan ook alleen gebruikt worden onder lage toestellen waar de valhoogte niet boven de 0,60 m komt. Voordeel is dat het weinig tot geen onderhoud vergt. Tevens moet de ondergrond egaal zijn, zodat er geen ongelukken (o.a. struikelgevaar) kunnen gebeuren. Dit geldt overigens voor alle ondergronden!

Gras: heeft als nadeel dat het een beperkte valdemping heeft en onderhoud vergt. Gras is geschikt voor een valhoogte tot maximaal 1,00 meter. Voordeel is de relatief goedkope aanleg van de ondergrond.

Houtsnippers/ boomschors en zand/ fijn grind: hebben als nadeel dat ze veel onderhoud vergen. Deze ondergronden worden door de kinderen weggelopen. Houtsnippers/ boomschors moeten regelmatig vervangen/ aangevuld worden vanwege houtrot. Zand/ fijn grind moet regelmatig aangevuld/ vervangen worden. Voordeel van beide ondergronden is wel de hoge valdemping (max. 3,00 m).

Rubber-ondergrond: (rubbertegels, rubbergienvloer e.d.) heeft als nadeel dat het vrij duur in aanschaf is. Voordelen zijn dat de dikte van rubber-ondergronden aangepast kan worden aan de valhoogte van het speeltoestel. Het geeft geen overlast zoals bij zand en houtsnippers. Het is in alle kleuren te verkrijgen en het heeft minimaal onderhoud nodig.

Kunstgras met een valdempende onderlaag: is goedkoper dan rubbertegels, reparaties zijn

gemakkelijk uit te voeren. Nadeel is het onderhoud, aangezien deze één keer per jaar bezand moet worden.

In de huidige situatie is in Helmond voornamelijk zand als valondergrond toegepast (107 locaties, 10557 m²). Een aantal plekken zijn aangelegd met rubberen tegels of kunstgras. Ook staat speeltoestellen in gras waar de valhoogte niet hoger is dan 1m.

Aansprakelijkheid

Als speeltoestellen speelklaar staan opgesteld in de openbare buitenruimte, dan mag men verwachten dat deze speeltoestellen een lange periode van ontwikkeling hebben doorgemaakt. De producent, installateur en beheerder moeten ervoor zorgen dat speeltoestellen veilig zijn, ieder vanuit zijn eigen discipline. Veilig wil niet zeggen dat er geen ongelukken met of op het toestel kunnen gebeuren. Het Attractiebesluit stelt dat toestellen aan de algemene veiligheidseisen moeten voldoen en bij redelijkerwijs te verwachten gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid of gezondheid van personen.

Bij een vermoeden van schuld na een ongeval op een speeltoestel kan dit leiden tot de volgende voorbeelden tot aansprakelijkheid:

1. Producent	- productaansprakelijkheid
2. Installateur	- wanprestatie
3. Beheerder	- onrechtmatige daad
	- wanprestatie
	- gebrekkige zaak

De Producent:

De producent is aansprakelijk voor de schade of letsel veroorzaakt door producten (speeltoestellen) die door hem in omloop zijn gebracht.

Aansprakelijk indien:

- Het gaat om materieel product (geen dienst)
- Er sprake is van een gebrekkig product
- Er schade is geleden
- De schade veroorzaakt is doordat het product gebrekkig was.

De productaansprakelijkheid is een risicoaansprakelijkheid. Dit betekent dat de producent aansprakelijk is voor de schade, tenzij hij kan bewijzen dat hij dat niet is, omdat er geen tekortkomingen aan het product zijn aan te tonen. De bewijslast ligt dus bij de producent.

De installateur:

Wanneer zich een ongeval voordoet als gevolg van een ondeugdelijke installatie kan de installateur aansprakelijk gesteld worden van wanprestatie (toerekenbare tekortkoming).

De installateur kan aangesproken worden op wanprestatie, als aan de volgende eisen is voldaan:

- Er sprake is van een installatie-overeenkomst.
- Er sprake is van een tekortkoming conform de installatie-overeenkomst.
- De tekortkoming aan de installateur is toe te rekenen.
- Er sprake is van schade die is veroorzaakt door de tekortkomingen van de installateur.

De beheerder:

Wanneer een ongeval plaatsvindt op een openbare speelvoorziening en er ontstaat schade (of letsel), dan is de gemeente als beheerder van de speelvoorzieningen de eerst aangewezen instantie die aansprakelijk zal worden gesteld. Het kan zijn dat door een gebrekkig product of foute installatie de aansprakelijkheid bij de producent of installateur behoort te komen. Maar is het ongeval aan een andere oorzaak te wijten, zoals slecht onderhoud, dan kan de beheerder wel aansprakelijk gesteld worden op grond van:

- Onrechtmatige daad: aansprakelijkheid bij schade door gebrekkig onderhoud indien er

- geen overeenkomst is gesloten tussen bezoeker en beheerder van de speelvoorziening.
- Toerekenbare tekortkomingen (wanprestatie): aansprakelijkheid bij schade door slecht onderhoud en dat duidelijk aantoonbaar is (losse moeren, versleten kettingen e.d.).
  - Gebrekkige zaak: aansprakelijkheid bij schade door de zogenaamde roerende zaken (zaken die niet duurzaam met de grond zijn verenigd). Bijvoorbeeld uitlenen van spelmateriaal.

De productaansprakelijkheid is een risicoaansprakelijkheid. De beheerder is dus aansprakelijk, tenzij kan worden bewezen dat niet te zijn.

De beheerder kan zich enigszins beschermen tegen bovengenoemde aansprakelijkstelling.

- Plaats speeltoestellen met typekeuring.
- Laat toestellen plaatsen door erkende installateurs.
- Zorg dat de bestaande toestellen veilig zijn en voldoen aan het Attractiebesluit.
- Regelmatig speeltoestellen (laten) inspecteren voor wat betreft veiligheid, slijtage en onderhoud.
- Jaarlijks een uitgebreide veiligheidsinspectie (laten) uitvoeren.
- Logboeken per toestel bijhouden voor wat betreft alle mutaties die het toestel betreffen.

Bijlage IX: Richtgetallen voor speelplekken

Het overzicht in deze paragraaf bevat de richtgetallen die dienen als uitgangspunt voor de financiële vertaling naar het Uitvoeringsprogramma in bijlage III. Dit financieel overzicht biedt inzicht in zowel de benodigde investeringen als in de effecten op het beheerbudget. De genoemde bedragen zijn exclusief voorbereiding, toezicht (prijspeil 2004, exclusief BTW).

De richtgetallen zijn per speelplek en kunnen worden onderverdeeld in “aanleggen” en “opwaarderen”. Deze zijn weer onderverdeeld in de doelgroepen per leeftijdsgroep. De maatregel “opheffen” valt onder het regulier beheer en onderhoud en ontbreekt dus in dit overzicht. In de beschrijving in het Uitvoeringsprogramma komt ook de term herinrichten voor. De kosten van een herinrichting zijn dezelfde als die van aanleggen.

Aanleggen¹⁷:

Speelplek voor kinderen van 0 tot 6 jaar:

Deze plek bestaat idealiter uit een stuk of 4 toestellen, een bewegingstoestel, een constructietoestel, een verkenningstoestel en een socialisatietoestel. In de praktijk uit zich dat meestal in een keuze uit het volgende overzicht:

Beweging Eén van de volgende toestellen	2 hobbels of glijbaan of klein (fiets-)draaitoestel	€ 2.750,=
Constructie Eén van de volgende toestellen	zandbak of watertoestel of zandgraver/werkplaats	€ 3.250,=
Verkenning Eén van de volgende toestellen	zandbak of doolhof of educatief toestel (o.a. telraam)	€ 3.250,=
Socialisatie Eén van de volgende toestellen	speelhuis en/of spelaanleidingen	€ 2.750,=
Verhardingen Combinatie van gras en tegels met de volgende eigenschappen	kleur en/of vorm en/of hoogteverschillen	€ 2.750,=
Overig Bestaand uit	ontwerp en/of hekwerken en/of grondwerk	€ 3.750,=
Totaal:		€ 18.500,=

Speelplek voor kinderen van 6 tot 12 jaar:

In deze leeftijdsgroepen beginnen kinderen zich fysiek meer te ontwikkelen. Vandaar dat hier meestal 5 tot 6 toestellen staan, waarvan gemiddeld 4 met beweging te maken hebben. De overige toestellen dekken dan de andere speelvormen af. De ruimte die benodigd is voor de toestellen is wel een stuk groter dan die voor de jongere leeftijdsgroep.

Beweging Eén of meer van de volgende toestellen	klimtoestel en/of duikelrek en/of draaitoestel en/of wip	€ 5.000,=
Constructie	bouwwerkplaats of	€ 3.250,=

¹⁷ De genoemde prijzen voor het aanleggen van speelplekken voor de drie leeftijdsgroepen zijn gebaseerd op een speelplek met als basisondergrond gras. Daar waar veilige ondergrond toegepast moet worden is uitgegaan van zand. Bij toepassing op een locatie waar de basisondergrond een harde verharding is (tegels/klinkers/asfalt) en waar voor een veilige ondergrond van rubbertegels-verharding wordt gekozen, vallen de prijzen ongeveer 1½ keer hoger uit.

Eén van de volgende toestellen	zandgraver/werkplaats	
Verkenning	klimtoestel en/of evenwichtstoestel en/of	€ 3.250,=
Eén van de volgende toestellen	turntoestel	
Socialisatie	speelhuis en/of speelaanleidingen en/of sportvoorzieningen	€ 5.000,=
Eén van de volgende toestellen		
Verhardingen	kleur en/of vorm en/of	€ 5.500,=
Combinatie van gras, tegels en zand met de volgende eigenschappen	hoogteverschillen en/of veilige valdemping	
Overig	ontwerp en/of hekwerken en/of	€ 3.750,=
Bestaand uit	grondwerk	
	Totaal:	€ 25.750,=

Speelplek voor kinderen van 12 tot 18 jaar:

Op een plek voor tieners is eveneens meer beweging vereist, en bij deze leeftijd is de mogelijkheid van constructie toestellen komen te vervallen. Wel is hier de ruimtebehoefte weer een stuk groter.

Beweging	sportvoorziening en/of	€ 7.000,=
Eén of meer van de volgende toestellen	skatevoorziening en/of groot/uitdagend klim-/draaitoestel	
Verkenning	skatevoorziening en/of groot/uitdagend klim-/draaitoestel	€ 3.250,=
Eén van de volgende toestellen		
Socialisatie	sportvoorzieningen	€ 5.000,=
Eén van de volgende toestellen		
Verhardingen	kleur en/of vorm en/of	€ 7.000,=
Combinatie van gras, tegels en zand met de volgende eigenschappen	hoogteverschillen en/of veilige valdemping	
Overig	ontwerp en/of hekwerken en/of	€ 3.750,=
Bestaand uit	grondwerk	
	Totaal:	€ 26.000,=

Opwaarderen:

Het opwaarderen van een locatie kan op 3 verschillende manieren. Dit zijn de onderdelen van de Quickscan, te weten situering, vormgeving en diversiteit van speelvormen. Het vierde onderdeel van de Quickscan is de veiligheid, deze moet eigenlijk altijd voldoende zijn.

Situering

Het opwaarderen van de situering is zeer afhankelijk van de situatie. Soms kan bijvoorbeeld de sociale controle verbeterd worden door beplanting geheel of gedeeltelijk te snoeien, maar in andere gevallen kan het noodzakelijk zijn om de gehele locatie te verplaatsen om een goede situering te krijgen. Als een verbetering van de situering nodig is wordt de prijs daarvan per locatie apart ingeschat.

Vormgeving

Het opwaarderen van de vormgeving kan ook op verschillende manieren, het best samen te vatten met de onderdelen attractiviteit terrein, meubilair, beplanting en overlast. Dit zijn ook

onderdelen van de Quickscan, sub-onderdelen van het stukje vormgeving. Hiervan valt een eenvoudig overzicht te maken:

Attractiviteit	Opwaarderen d.m.v. een variatie in verhardingen aanbrengen (kleur en soort), in samenwerking met grondwerk t.b.v. hoogteverschillen	€ 5.000,=
Meubilair	Het aanbrengen of opwaarderen van het aanwezige (of afwezige) meubilair, ook evt. verlichting	€ 1.750,=
Bepanting	Aanbrengen en/of vervangen en/of verwijderen bepanting en/of grasvelden	€ 2.250,=
Overlast	Een verbetering in de vorm van hekwerken, (her-) bestrating, drainage of extra onderhoud	€ 3.750,=

Diversiteit van speelvormen

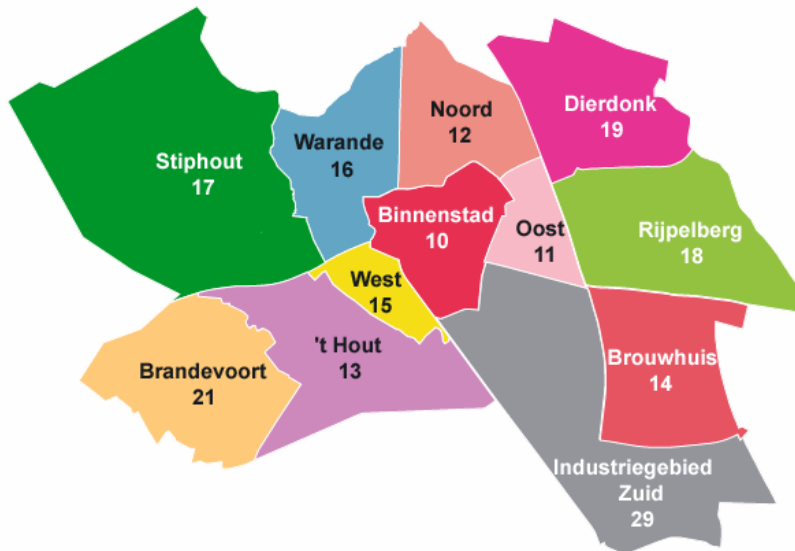
Opwaarderen van de diversiteit van speelvormen is afhankelijk van de leeftijdsgroep waarvoor de locatie bedoeld is en de speelvorm waar gebrek aan is voor de desbetreffende leeftijdsgroep. Om dit gebrek te verhelpen wordt er een toestel (of toestellen) geplaatst die de ontbrekende speelvorm heeft. De prijzen zijn dezelfde als die gebruikt worden in het overzicht voor het aanleggen van locaties (bijvoorbeeld: een bewegingstoestel voor de leeftijd 0 tot 6 jaar komt op ± € 2.750,=). Bij gecombineerde leeftijden gaan we uit van de oudste leeftijdscategorie (bijvoorbeeld een toestel ter verbetering van beweging op een plek voor 0 tot 12 jaar kost ± € 5.000,=). Uitgezet zijn de kosten voor een toestel in een overzicht waarbij de leeftijdscategorie (verticaal) is uitgezet ten opzichte van de gewenste speelvorm (horizontaal):

	Beweging	Socialisatie	Verkenning	Constructie
0 tot 6 jaar	€ 2.750,=	€ 2.750,=	€ 3.250,=	€ 3.250,=
6 tot 12 jaar	€ 5.000,=	€ 5.000,=	€ 3.250,=	€ 3.250,=
12 tot 18 jaar	€ 7.000,=	€ 5.000,=	€ 3.250,=	

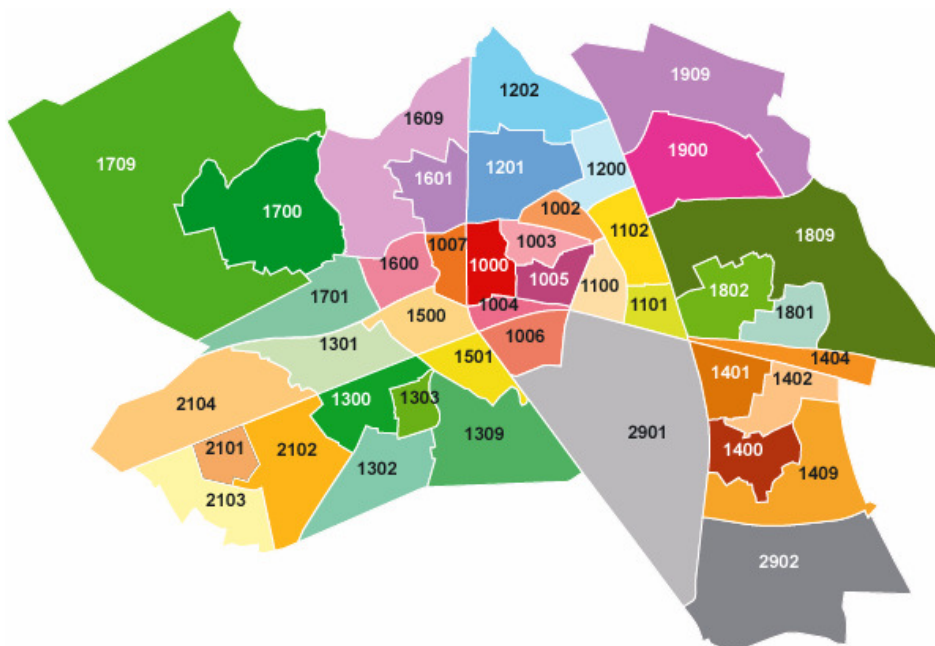
Bijlage X: Wijk- en buurtindeling

De kaart geeft de wijkindeling (en buurtindeling) weer en in de tabel zijn alle wijk- en buurtnamen opgenomen met bijbehorende nummering.

Wijknaam	Wijknummer	Buurtnaam	Buurtnummer
Binnenstad	10	Centrum	1000
		Leonardus	1002
		Heipoort	1003
		Stationsgebied	1004
		Vossenbergh	1005
		Annabuurt/ Suykade	1006
		Steenweg e.o.	1007
Helmond-Oost	11	Beisterveld	1100
		Beisterveldse Broek	1101
		Straakven	1102
Helmond-Noord	12	Bloemvelden	1200
		Binderen	1201
		Eeuwsels	1202
t Hout	13	Centrum-t Hout	1300
		Kroon	1301
		Akkers	1302
		Gansenvinkel	1303
		Groot Goor	1309
Brouwhuis	14	Bwh-dorp	1400
		Bwh-West	1401
		Bwh-Oost	1402
		Brouwhorst	1404
		Kloostereind	1409
Helmond-West	15	West	1500
		Houtsdonk	1501
Warande	16	Oranjebuurt	1600
		Zwanenbeemd	1601
		Overbrug	1609
Stiphout	17	Stiphout-Dorp	1700
		Schooten	1701
		Geeneind	1709
Rijpelberg	18	Rijpel-Oost	1801
		Rijpel-West	1802
		Berkendonk	1809
Dierdonk	19	Kern Dierdonk	1900
		Scheepstal	1909
Brandevoort	21	De Veste	2101
		Schutsboom	2102
		Stepekolk	2103
		Berenbroek	2104
Industriegebied Zuid	29	Hoogeind	2901
		B.Z.O.B.	2902

Kaart 1: gebiedsindeling (wijken)

Kaart 2: gebiedsindeling (buurten)